

Zakład Ochrony Środowiska **Decybel**

58-500 JELENIA GÓRA ul. WOLNOŚCI 150/45. tel./fax 75 64 32 099; tel. 502 641 541;
e-mail: decybel@virgo.com.pl

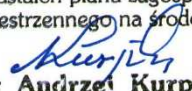
Ocena ekofizjograficzna terenu oraz prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębu Mniszków w gminie Janowice Wielkie

P-09.2/ lipiec 2018 r.

Autoryzacja: **Andrzej Kurpiewski**

Zakład posiada wdrożony System Zarządzania Jakością

BIEGŁY
Ministra Ochrony Środowiska
Zasobów Naturalnych i Leśnictwa
w zakresie sporządzania prognoz skutków
wpływu ustaleń planu zagospodarowania
przestrzennego na środowisko

mgr **Andrzej Kurpiewski**
świadectwo nr 0643

Spis treści

1. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	4
2. Informacje wstępne	8
2.1 Zespół autorski i podstawa formalna opracowania	8
2.2 Zakres prognozy	9
2.3 Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	10
3. Charakterystyka obszaru objętego opracowaniem	12
4. Analiza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym oddziaływaniem	12
4.1 Położenie geograficzne, rzeźba terenu	12
4.2 Warunki geologiczne	13
4.3 Gleby i uprawy rolne	15
4.4 Walory wizualne krajobrazu	16
4.5 Warunki wodne	18
4.6 Klimat lokalny i warunki bioklimatyczne	18
4.7 Ocena czystości powietrza	19
4.8 Klimat akustyczny	20
4.9 Pola elektromagnetyczne	21
4.10 Poważne awarie i zagrożenia naturalne	21
4.11 Przyroda ożywiona	23
5. Ocena aktualności opracowania ekofizjograficznego dla obszaru objętego projektem planu	25
5.1 Uwarunkowania rozwoju przestrzennego	25
5.2 Wskazania planistyczne	26
6. Informacje o projekcie planu	28
6.1 Powiązania projektu planu z innymi dokumentami	28
6.2 Prezentacja głównych ustaleń projektu planu	29
6.3 Zapisy zmienionego planu ograniczające negatywne oddziaływania na środowisko	29
7. Identyfikacja oddziaływań na środowisko wynikających z realizacji zapisów planu	30
7.1 Identyfikacja ustaleń planu, które mogą powodować skutki środowiskowe	31
7.2 Wstępna ocena istotności przewidywanych oddziaływań	31
7.3 Identyfikacja oddziaływań skumulowanych	33
8. Przewidywane skutki realizacji ustaleń projektu planu dla poszczególnych komponentów środowiska abiotycznego	34
8.1 Wykorzystywanie zasobów środowiska	34
8.2 Skutki emisji gazów i pyłów do atmosfery	37
8.3 Wpływ na klimat lokalny	38
8.4 Wpływ na środowisko wodne	38
8.5 Wpływ na jakość klimatu akustycznego	39
8.6 Ryzyko wystąpienia poważnych awarii	40
8.7 Ryzyko wystąpienia zagrożeń naturalnych	40
8.8 Ocena zmian w krajobrazie	40
8.9 Wpływ na zabytki	42
9. Ocena skuteczności ochrony różnorodności biologicznej	43
9.1 Przeobrażenia przestrzennej struktury przyrodniczej	43
9.2 Ocena oddziaływań na cenne siedliska przyrodnicze	43
9.3 Ocena wpływu na rzadkie i chronione gatunki roślin i grzybów	45
9.4 Ocena wpływu na zwierzęta	51
9.5 Ocena wpływu na bioróżnorodność	51

10. Przewidywane oddziaływania na obszarowe formy ochrony przyrody i krajobrazu.....	51
10.1 Charakterystyka RPK	52
10.2 Identyfikacja potencjalnych zagrożeń dla obszarów chronionych, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu na obszarze projektu planu	55
10.3 Analiza wpływu ustaleń projektu planu na cele i przedmiot ochrony obszarów chronionych ..	55
11. Przewidywane oddziaływania na cele i przedmiot ochrony oraz integralność i spójność obszaru Natura 2000	56
11.1 Położenie terenu opracowania w stosunku do obszarów Natura 2000	56
11.2 Charakterystyka obszaru.....	56
11.3 Identyfikacja potencjalnych zagrożeń dla obszarów Natura 2000, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu	57
11.4 Analiza wpływu ustaleń projektu planu na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	57
12. Ocena rozwiązań projektu planu	60
12.1 Ocena zgodności projektowanego zagospodarowania terenu z warunkami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym	60
12.2 Ocena ustaleń projektu planu w kontekście celów ochrony środowiska określonych w dokumentach nadrzędnych	60
12.3 Sposób uwzględnienia problemów ochrony środowiska	63
12.4 Ocena przewidywanych oddziaływań na ludzi w środowisku	63
12.5 Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	64
13. Tendencje zmian środowiska przy braku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu	64
14. Propozycje rozwiązań alternatywnych oraz mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko .	65
15. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji ustaleń projektu planu.....	67
16. Informacje o dokumentach uwzględnionych przy sporządzaniu prognozy.....	68
Zestawienie przywołanych przepisów prawa powszechnego	70

Załączniki:

1. Oświadczenie autora prognozy
2. Synteza wyników prognozy oddziaływania na środowisko sporządzona na rysunku projektu planu.

Foto na okładce: XVIII-wieczny dwór w Mniszkowie (fot. własna z dnia 30-03-2018 r.)

1. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsza prognoza jest elementem procedury oceny oddziaływania na środowisko dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębu Mniszków w gminie Janowice Wielkie. Prace projektowe zostały podjęte na podstawie Uchwały Nr XXXI/153/2017 Rady Gminy w Janowicach Wielkich z dnia 28 września 2017 r.

Istotnym celem tej procedury jest poszukiwanie i wskazanie możliwości rozwiązań planistycznych zabezpieczających środowisko i przeciwdziałających negatywnemu oddziaływaniu na nie.

Prognoza jest dokumentem, który dostarcza niezbędnych informacji ułatwiających konstruktywny przebieg publicznej dyskusji nad projektem planu, pomocnym przy podjęciu przez Radę Gminy ostatecznej decyzji o jego uchwaleniu. Ponadto, prognoza stanowi jeden z dokumentów, na którym mogą oprzeć swoje stanowisko organy opiniujące (uzgadniające) przedłożony im dokument planistyczny.

Ponieważ prace terenowe nie mogły się odbyć w pełni sezonu wegetacyjnego, podstawowym źródłem wiedzy o środowisku przyrodniczym obszaru opracowania, przedstawionej w diagnostycznej części prognozy (rozdz. 4), są dane ze źródeł archiwalnych, w tym dane udostępnione w zasobach sieci internetowej. Przeprowadzona na przełomie marca i kwietnia 2018 roku autorska wizja terenowa istotnie przyczyniła się do zweryfikowania danych przyrodniczych i uzupełnienia informacji z zakresu przyrody nieożywionej i ochrony środowiska.

Wykorzystując informacje zawarte w części diagnostycznej prognozy, w rozdziale 5 dokonuje się oceny ekofizjograficznej obszaru opracowania oraz dostarcza informacji przyrodniczych niezbędnych dla planowania zrównoważonego rozwoju.

Dalej, w prognozie zostały przeanalizowane możliwe skutki środowiskowe, jakie potencjalnie może powodować realizacja ustaleń projektu planu, w rozbiciu na poszczególne komponenty środowiska w fazie realizacji i funkcjonowania planowanych przedsięwzięć.

Wyniki prognozy skonstruowano bazując na porównaniu ocen jakości środowiska w obrębie przestrzeni objętej opracowaniem dla aktualnego stanu użytkowania przestrzeni oraz stanu prognozowanego w odniesieniu do wskazań ekofizjograficznych.

Sposobem wizualizacji informacji jest rysunek prognozy sporządzony na rysunku projektu planu zagospodarowania przestrzennego, na którym przedstawiono wyniki prognozy skutków przedsięwzięć, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu oraz opisane w tekście walory i uwarunkowania środowiska przyrodniczego na obszarze opracowania.

Prognoza nie stanowi prawa miejscowego. Ustalenia i wnioski prognozy są opinią i nie mają skutków prawnych.

Nie jest ona także tzw. „raportem naturowym”, który zgodnie z polskim prawem¹ może być wymagany postanowieniem wydanym przez organ administracji publicznej dopiero na etapie realizacji planowanego przedsięwzięcia, o ile wcześniej stwierdzono, że może ono w sposób znaczący oddziaływać na obszar Natura 2000.

Diagnoza stanu środowiska na obszarze opracowania

Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego, którego dotyczy prognoza, obejmuje obręb Mniszków w gminie Janowice Wielkie w powiecie jeleniogórskim. Powierzchnia terenu objętego opracowaniem wynosi ok. 3,3 km². Mniszków zamieszkuje obecnie 80 osób. Przestrzeń Mniszkowa to przede wszystkim grunty rolne, które stanowią aż 84% powierzchni objętej ustaleniami projektu planu. Tereny zabudowane i drogi zajmują 5,6% powierzchni obrębu.

Cały obszar planu znajduje się na terenie Rudawskiego Parku Krajobrazowego oraz obszaru Natura 2000 PLH020011 Rudawy Janowickie. Niemal w całości, oprócz terenów zainwestowanych zajmują go cenne siedliska przyrodnicze będące przedmiotem ochrony tego obszaru Natura 2000. W obrębie wsi stwierdzono ponadto kilkanaście gatunków roślin chronionych, wśród których najliczniejsza jest śnieżyca wiosenna. Największe stanowisko tej rośliny wraz ze storczykami: kukułka plamista i szerokolistna, śnieżyczką przebiśniegiem i chronionymi gatunkami mchów znajduje się w północnej części wsi w pobliżu budynku Mniszków 1.

Atrakcyjna krajobrazowo, z ekstensywną zabudową wzdłuż prowadzącej z Janowic Wielkich drogi lokalnej i Hutniczego Potoku wieś nie jest pozbawiona problemów ekologicznych. Podstawowym jest brak sieci kanalizacyjnej i wodociągowej.

W związku z wielowiekową działalnością górniczą, na terenie objętym projektem planu występują obszary o trudnych warunkach geologiczno – inżynierskich, z uwagi na możliwość wystąpienia szkód górniczych oraz nieustabilizowaną powierzchnię zwałowisk poeksploatacyjnych. Z uwagi na stwierdzone okruszczowanie rudami uranu prowadzono tutaj w latach 50. XX wieku zintensyfikowane działania poszukiwawcze. Jednym z zagrożeń związanych z występowaniem uranu i produktów jego rozpadu jest emanacja radonu. Stężenie radonu w mieszkaniach na terenie Mniszkowa dochodzi do 2000 Bq/m³.

Krótką informacja o projekcie planu

Plan precyzuje i określa zasady zagospodarowania terenów już zainwestowanych, dopuszczając w ich obrębie realizację pojedynczych nowych obiektów. Projekt planu umożliwia także nowe zainwestowanie w północnej części terenu oraz w południowej części Mniszkowa, w stosunkowo wąskim pasie terenów wzdłuż istniejącej drogi – dopuszczając tutaj realizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej „MN”. Zabudowa

¹ Art. 97 Ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

ta ma mieć charakter ekstensywny: budynki o wysokości do 10 m na działkach o powierzchni nie mniejszej niż 2500 m². Powierzchnia planowanej zabudowy jest mniejsza, niż planowana w obowiązującym planie miejscowym.

Przewidywane skutki dla środowiska związane z realizacją ustaleń planu

Projekt planu przeznaczają pod nową zabudowę ok. 25,5 ha. Grunty przeznaczane pod nowe zainwestowanie to najczęściej tereny otwarte - użytki zielone. Tereny ewidencyjnie wskazane jak zadrzewienia i zakrzaczenia zajmują tutaj ok. 0,8 ha. W małej części (ok. 0,8 ha) są to też tereny przekształcone wskazane w ewidencji jako tereny budowlane niezabudowane. Na terenach tych projekt planu umożliwia budowę nie więcej niż 85 nowych budynków mieszkalnych, a liczba mieszkańców Mniszkowa może, w związku z tym wzrosnąć o około 281 osób, z 80 do około 361 osób.

Wiążą się z tym dwukrotnie większe niż obecnie emisje zanieczyszczeń, zrzuty ścieków i wytwarzanie odpadów. W konsekwencji zwiększonych emisji, a także w wyniku ubytku terenów otwartych wystąpią negatywne oddziaływania na biotyczne i abiotyczne komponenty środowiska. W prognozie wykazano, że tego typu oddziaływania nie będą negatywne w znaczący sposób.

Większe konsekwencje dla środowiska będą miały oddziaływania na przyrodężywioną. Nowa zabudowa zajmie około 7,5 ha łąk zaliczanych do siedliska naturalnego typ 6520 (górskie łąki użytkowane ekstensywnie) oraz 1,4 ha łąk klasyfikowanych jako siedlisko o kodzie 6510: niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie.

Faktem łagodzącym straty przyrodnicze jest to, że wszystkie one zajmują skrajną część dużego płata siedlisk, w pasie wzdłuż drogi lokalnej. W większości są one tutaj silnie zmienione, zarastające roślinami nitrofilnymi oraz roślinnością wysoką.

Znaczące szkody dla lokalnych wartości przyrodyżywionej pociągnąć za sobą może zniszczenie płata zbiorowiska łąk podmokłych w pobliżu budynku Mniszków 1, w obrębie którego projekt planu dopuszcza lokalizację nowej zabudowy mieszkaniowej (3MN).

Całkowitemu zniszczeniu uległoby wówczas najliczniejsze w całym Mniszkowie stanowisko śnieżycy wiosennej (około 1000 osobników) z towarzyszącym jej przebiśnięciem. Wiadomo też o występowaniu w tym miejscu częściowo chronionej kukułki szerokolistnej, oraz częściowo chronione mchy: mokradłoszka zaostrowy, fałdownik nastroszony torfowiec Girgenson. Zarówno obszar ten jak i gatunki chronione tutaj występujące (oprócz storczyków) nie jest przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 PLH02011. Projekt planu zapobiega tej szkodzi poprzez odpowiednie poprowadzenie nieprzekraczalnej linii zabudowy oraz zapisie zakazującym zmian stosunków wodnych.

W prognozie stwierdzono, że „Cele ochrony wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych na terenie Rudawskiego Parku Krajobrazowego wymienione nie są zagrożone. Podobnie, zapisy planu uwzględniają wszystkie zalecenia dotyczące MPZP zapisane w planie ochrony RPK.”

Podobnie, uznano że działania inwestycyjne podjęte w następstwie realizacji ustaleń przedmiotowego projektu planu miejscowego nie będą wpływać znacząco na cele ochrony specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 PLH02011 Rudawy Janowickie.

Mierzalne kryteria oddziaływania na środowisko

Szacunkowa ocena wielkości skutków oddziaływania projektu planu na środowisko za pomocą wybranych kryteriów pojemności przestrzennej:

L.p.	Nazwa wskaźnika	Aktualny	Planowany
1	Powierzchnia terenu objętego planem	324 ha	
2	Wskaźnik proporcji pomiędzy terenami niezabudowanymi i zabudowanymi	93,6%	85,7%
3	Powierzchnia stwierdzonych cennych siedlisk przyrodniczych	303 ha	294 ha
4	Powierzchnia obszarów chronionych i proponowanych do objęcia ochroną prawną	324 ha	324 ha
5	Powierzchnia gleb chronionych (I-III klasy bonitacyjnej)	0 ha	0 ha
6	Powierzchnia lasów i zadrzewień	28,9 ha	28,9 ha
7	Szacunkowa liczba osób narażonych na ponadnormatywny hałas komunikacyjny	0	0
8	Szacunkowa wartość wskaźnika wzrostu emisji gazów do atmosfery	100%	185%
9	Powierzchnia terenów wymagających rekultywacji i uporządkowania	2,4 ha	2,4 ha

2. Informacje wstępne

2.1 Zespół autorski i podstawa formalna opracowania

Niniejsze opracowanie (nazywane dalej prognozą) jest elementem postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, przeprowadzanej dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębu Mniszków w gminie Janowice Wielkie

Podstawą formalną sporządzenia opracowania jest zlecenie Pracowni Projektowej Plan. Małgorzata Wołoszka. z.s. w Jeleniej Górze ul. Staromiejska 8/2u.

Prognozę sporządził zespół specjalistów w składzie:

Imię i Nazwisko	Funkcja	Doświadczenie (lata pracy)	Uprawnienia
mgr Andrzej Kurpiewski	Kierownik zespołu	20 lat	Biegły MOŚZNiL w zakresie sporządzania prognoz skutków wpływu ustaleń planów zagospodarowania przestrzennego na środowisko (świadcstwo nr 0643 z dn. 31 XII 1998 r.) Absolwent Wydziału Matematyki Fizyki i Chemii UMCS w Lublinie w kierunku Fizyka; 27 III 1979 r. Absolwent studium podyplomowego z zakresu Akustyki Środowiska w Katedrze Akustyki UAM w Poznaniu; 28 V 1981 r.
mgr Małgorzata Czińska - Wydra	Członek zespołu	12 lat	Absolwent Wydziału Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska Uniwersytetu Wrocławskiego na kierunku Geografia; 20 IX 2006 r. Absolwent Wydziału Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Wrocławskiego na kierunku Ochrona Środowiska; 13 IX 2004 r.
mgr Katarzyna Pietrzykowska-Urban	Członek zespołu	9 lat	Absolwent Wydziału Nauk Biologicznych Uniwersytetu Wrocławskiego w kierunku Biologia w zakresie botaniki; 25 VI 2008 r.

Wskazane w powyższej tabeli osoby, które uczestniczyły w wykonywaniu niniejszej prognozy, posiadają uprawnienia zgodne z wymaganiami, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (zob. oświadczenie w załączniku nr 1). Ponadto, Zakład Ochrony Środowiska od 2007 roku stosuje system zarządzania jakością i spełnia wymagania PN-EN ISO 9001 między innymi w zakresie sporządzania strategicznych ocen oddziaływania na środowisko.

Autorzy prognozy składają podziękowanie pani Oldze Chorążyczewskiej, mieszkance Mniszkowa, botanikowi oraz ekspertowi rolnośrodowiskowemu za udostępnienie wyników swoich wieloletnich obserwacji florystycznych dla potrzeb niniejszego opracowania.

Tabela poniżej zawiera informacje o aktualnej wersji prognozy i ewentualnych zmianach wprowadzanych w trakcie postępowania planistycznego oraz procesu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Tabela 1. Tabela zmian dokumentu prognozy

Numer wersji (sygnatura prognozy)	Data zakończenia prac	Uwagi
P-09.1/ kwiecień 2018	17-04-2018	
P-09.2/ lipiec 2018	05-07-2018	Zmiana linii zabudowy a także wprowadzenie zapisów do projektu planu zapobiegających zniszczeniu stanowisk roślin chronionych oraz zadrzewień przydrożnych i nadwodnych. Wersja aktualna

Zmiany wprowadzone do projektu planu, które spowodowały wydanie niniejszej, drugiej wersji prognozy, wynikały z postanowienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu znak WPN.610.76.2018.BJ z dnia 5 czerwca 2018 r., w którym odmówiono uzgodnienia projektu MPZP dla obrębu Mniszków w wersji wcześniej przedstawionej do uzgodnienia. Postanowienie uzasadniono naruszeniem przez projekt planu obowiązującego na terenie Rudawskiego Parku Krajobrazowego zakazu likwidowania i niszczenia zadrzewień przydrożnych oraz dokonywania zmian stosunków wodnych, a także spowodowane projektem planu zagrożenie dla stanowiska śnieżycy wiosennej i siedlisk przyrodniczych 6520.

2.2 Zakres prognozy

Obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika z artykułu 46. Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W ramach tej procedury opracowuje się prognozę oddziaływania na środowisko. Dokumenty wymagające przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko to m.in. miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Wymagania, jakim powinny odpowiadać prognozy oddziaływania na środowisko dla projektów dokumentów strategicznych oraz ich zmian zawiera art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2 powołanej wyżej ustawy.

Stopień szczegółowości niniejszej prognozy został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska we Wrocławiu (pismo nr WSI.411.28.2018.KM z dnia 27 lutego 2018 roku) oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Jeleniej Górze (postanowienie ZNS.603.2.2018.AW z dnia 2 lutego 2018 roku).

W uzgodnieniu RDOŚ wymaga, aby prognoza dodatkowo (oprócz przywołanych wyżej wymogów ustawy) w sposób szczególny określała, analizowała i oceniała ewentualny wpływ planowanego sposobu zagospodarowania terenu na:

- ★ cele i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 mającego znaczenie dla Wspólnoty, Specjalnego Obszaru Ochrony siedlisk „Rudawy Janowickie” PLH020011 oraz integralność tego obszaru;
- ★ ochronę przyrody Rudawskiego Parku Krajobrazowego;
- ★ chronione gatunki roślin, zwierząt i grzybów oraz siedliska przyrodnicze.

Ponadto prognoza winna:

-
- ★ identyfikować elementy krajobrazu szczególnie cenne ze względu na wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, architektoniczne lub estetyczno- widokowe, które wymagają zachowania lub określenia zasad i warunków kształtowania;
 - ★ ocenić oddziaływanie ustaleń projektu planu na wartości krajobrazowe terenu oraz wskazywać zagrożenia dla możliwości zachowania wartości krajobrazu i działania mające na celu zapewnienie właściwej ochrony krajobrazów i możliwości ich kształtowania.

Natomiast PPIS zwraca uwagę, aby w aspekcie art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. prognoza uwzględniła oddziaływanie na środowisko pod względem higienicznym i zdrowotnym.

Wymienione powyżej zalecenia, w tym przede wszystkim wymagania wynikające z artykułu 51 ust. 1 i ust. 2 przywołanej wcześniej ustawy o ocenach oddziaływania na środowisko, zostały uwzględnione w niniejszej prognozie, w stopniu, na jaki pozwala stan współczesnej wiedzy oraz zawartość, szczegółowość i etap przyjęcia przedmiotowego dokumentu.

2.3 Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Podstawowym źródłem informacji o środowisku, przedstawionych w diagnostycznej części prognozy są opracowania archiwalne, a zwłaszcza dane uzyskane od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu w zakresie lokalizacji siedlisk przyrodniczych oraz stanowisk gatunków roślin, zwierząt i grzybów na terenie obrębu Mniszków.

Korzystano także z prognozy oddziaływania na środowisko sporządzonej opracowanie ekofizjograficzne sporządzonej dla projektu zmiany SUIKZP gminy Janowice Wielkie [Wyrostek i inni 2014], a także z Planu urzędzeniowo- rolnego gminy Janowice Wielkie [Warchiń, Wac 2010].

Wykorzystano również informacje udostępnione w zasobach sieci internetowej. Należą do nich między innymi wyniki monitoringu poszczególnych komponentów środowiska publikowane w komunikatach i raportach Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, standardowe formularze danych obszarów Natura 2000, system informacji przestrzennej (geosystem) gminy Janowice Wielkie [2]., geoportale GDOŚ, PGI, KZGW, Bank Danych o Lasach oraz inne przywołane dalej w tekście prognozy.

Przeprowadzano również wizję terenową, której celem było uzyskanie informacji pozwalających rozstrzygnąć wątpliwości dotyczące potencjalnych konfliktów i ew. sprawdzić możliwości zastosowania działań zapobiegawczych albo kompensacyjnych. W szczególny sposób zwrócono uwagę na tereny, które projekt przedmiotowego planu miejscowego przeznacza pod zmianę aktualnego sposobu zagospodarowania. Z uwagi na przedwiosenny okres wykonywania tych prac inwentaryzacja cech przyrodniczych była ograniczona jedynie do tych wartości, które można było ocenić o tej porze roku. Na podstawie szczątków roślinnych próbowano ocenić charakter siedlisk. Takie obserwacje, chociaż okrojone, pozwoliły na zakwalifikowanie terenów do konkretnych zbiorowisk, które następnie opisano korzystając z materiałów archiwalnych. Badania takie, przy zastosowaniu zasady przezorności, dostarczają wystarczająco dużo dowodów, pozwalających na wykluczenie przynależności zbiorowiska do uznanych za przyrodniczo cenne. Prace w terenie prowadzone były w dniach 15 i 30 marca oraz 6 i 10 kwietnia 2018 roku.

² <http://janowicewielkie.e-mapa.net/>

Informacje te zostały przedstawione w pierwszej, diagnostycznej części niniejszego dokumentu, która rozszerzona o analizy wymagane w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 roku w sprawie opracowań ekofizjograficznych jest jednocześnie opracowaniem ekofizjograficznym dla terenu objętego ustaleniami planu.

Opisy sposobów i metodyk pozyskiwania danych przedstawiono szczegółowo w rozdziałach poświęconych poszczególnym eko-komponentom. Jeśli są to dane archiwalne podano odpowiednie odnośniki literaturowe.

Natomiast, do identyfikacji, analizy i oceny prawdopodobnych oddziaływań na środowisko planowanych funkcji terenu korzystano między innymi z takich ustaleń planu, jak powierzchnia terenów wskazanych pod zabudowę, charakter, wysokość i wskaźniki zabudowy, wymagane wskaźniki minimalnej powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych wydzieleń oraz ustalenia dotyczące rozwiązań infrastrukturalnych, które konfrontowano z wrażliwością terenów na poszczególne rodzaje presji antropogenicznych (np. emisja gazów lub pyłów do powietrza, emisja hałasu, wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, wykorzystywanie zasobów środowiska, zanieczyszczenie gleby lub ziemi, niekorzystne przekształcenia naturalnego ukształtowania terenu czy ryzyko wystąpienia poważnych awarii).

W szczególności, przy opracowaniu prognozy zastosowano następujące metody [Richling 2007]: indukcyjno-opisową na podstawie danych archiwalnych, analogii środowiskowych, diagnozy stanu środowiska na podstawie kartowania terenowego i analiz kartograficznych. Do oszacowania relatywnych rozmiarów strat w populacjach gatunku, siedliskach i zbiorowiskach stosowano metodę bezpośrednich pomiarów, np. pomiary powierzchni siedliska utraconego lub objętego negatywnym wpływem.

Skorzystano także z konsultacji botanika, eksperta rolno-środowiskowego (Olga Chorążyczewska) sformułowanych na podstawie wcześniejszych wieloletnich obserwacji florystycznych w rejonie Mniszkowa oraz informacji ustnych od dr Marka Malickiego.

Szczegółowe informacje o metodach wykorzystywanych przy ocenie wpływu ustaleń projektu planu na środowisko omówiono w prognostycznej części niniejszego dokumentu (punkty 8÷11 prognozy).

Ileokroć w niniejszej prognozie jest mowa o:

przedmiotowym dokumencie lub **projekcie planu** - należy przez to rozumieć projekt dokumentu planistycznego, dla którego sporządzana jest niniejsza prognoza,

terenie (obszarze) opracowania – należy przez to rozumieć obszar opisany w punkcie 3. prognozy, którego dotyczy przedmiotowy dokument,

rejonie opracowania lub **obszarze prognozy** – należy przez to rozumieć obszar objęty ustaleniami przedmiotowego dokumentu (teren opracowania) wraz z obszarami pozostającymi w zasięgu oddziaływania tych ustaleń lub też oddziałującymi na ten obszar,

SUiKZP – skrót stosowany zamiennie z nazwą dokumentu: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,

MPZP - skrót stosowany zamiennie z nazwą dokumentu: miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

3. Charakterystyka obszaru objętego opracowaniem

Zakres terytorialny prognozy

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, którego dotyczy prognoza, obejmuje obręb Mniszków w gminie Janowice Wielkie w powiecie jeleniogórskim. Powierzchnia terenu objętego opracowaniem wynosi ok. 3,3 km². Mniszków zamieszkuje obecnie 80 osób (dane Urzędu Gminy – stan na marzec 2018 r.).

Stan zainwestowania terenu

Przestrzeń Mniszkowa to przede wszystkim grunty rolne, które stanowią aż 84% powierzchni objętej ustaleniami projektu planu. Struktura użytkowania gruntów określona na podstawie ewidencji gruntów i budynków przedstawia się następująco (dane Urzędu Gminy – stan na marzec 2018 r.):

Rodzaj klasoużytku	Powierzchnia (ha)	Udział w powierzchni obrębu
Ł - łąki	171,7	53,0%
Ps - pastwiska	72,1	22,2%
Ls - lasy	28,7	8,9%
R - grunty orne	27,6	8,5%
dr - drogi	11,8	3,6%
B – grunty zabudowane i zurbanizowane	6,5	2,0%
K – użytki kopalniane	2,4	0,7%
N - nieużytki	2,3	0,7%
S - sady	0,4	0,1%
W – grunty pod wodami	0,3	0,1%
Lz - zadrzewienia	0,2	0,1%
Tr – tereny różne	0,0001	0,0%

Obsługa komunikacyjna

Do Mniszkowa prowadzi lokalna droga asfaltowa dalej przechodząc w drogę gruntową przez Przełęcz Rędzińską. Droga ta w miejscowości Miedzianka łączy się z drogą powiatową nr 2745D: klasy technicznej L (od skrzyżowania z drogą nr 2735D w Janowicach Wielkich przez wieś Miedzianka i dalej w kierunku Marciszowa).

Zaopatrzenie w media

Mniszków nie posiada sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Wodę mieszkańcy pozyskują z ujęć indywidualnych, natomiast ścieki odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych. Miejscowość nie posiada również sieci gazowej.

4. Analiza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym oddziaływaniem

4.1 Położenie geograficzne, rzeźba terenu

W podziale regionalnym Polski [Kondracki 2002], obręb Mniszków położony jest w mezoregionie Rudaw Janowickich, stanowiącym część makroregionu Sudetów Zachodnich.

Północna część terenu opracowania obejmuje górny fragment dolinki Hutniczego Potoku pomiędzy Hutniczym Grzbietem na zachodzie a niewysokim, bezimiennym grzbietem na wschodzie. Natomiast południowa część terenu obejmuje stoki Małego Wołka oraz sięga w rejon przełęczy nazywanej Polaną Mniszkowską.

Teren objęty projektem planu charakteryzuje się urozmaiconą morfologią o znacznych deniwelacjach. Charakterystyczne cechy rzeźby terenu rejonu opracowania to zaokrąglone grzbiety o przebiegu północ – południe, opadające łagodnie ku północy, w kierunku doliny Bobru.

Rzędne terenu mieszczą się w przedziale 760–480 m n.p.m. Większość stoków wyeksponowanych jest w kierunkach północnych: NW, N, NE. Przeciętne nachylenie stoków mieści się w przedziale 10-20% (5÷12°).

W rzeźbie terenu widoczne są przekształcenia antropogeniczne, z których najwyraźniejsze to wcięcia i skarpy związane z zabudową i drogami, terasy rolnicze oraz hałdy i wykopy związane z działalnością górniczą.

4.2 Warunki geologiczne

Teren opracowania położony jest w obrębie głównej struktury geologicznej Sudetów Zachodnich jaką jest krystalinik karkonosko-izerski. Jednostkę tą tworzy karkonoski masyw granitowy wraz ze swoją krystaliczną osłoną.

Obszar, którego dotyczą ustalenia przedmiotowego projektu planu położony jest w rejonie północno-wschodniej granicy intruzji granitowej Karkonoszy i jej metamorficznej osłony. Podłoże geologiczne zachodniego skraju terenu opracowania budują skały masywu karkonoskiego – granity wieku górnokarbońskiego, występujące w wielu odmianach.

Natomiast centralna i wschodnia część terenu znajduje się w obrębie metamorficznej osłony intruzji granitu. Budowa geologiczna osłony jest skomplikowana. W rejonie Mniszkowa przeważają łupki łuszczkowe i fyllonity z wkładkami łupków grafitowych oraz zróżnicowane amfibolity. Najmłodszymi utworami obszaru opracowania są osady czwartorzędowe: fragmentarycznie występujące w obrębie zrównań stokowych gliny zwiaterelinowe z rumoszem skalnym oraz piaski i żwiry rzeczne [Cwojdziński, Kozdrój 2011].

Surowce mineralne

Podstawowym źródłem informacji o surowcach mineralnych Polski jest System Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych MIDAS prowadzony przez Państwowy Instytut Geologiczny. Aktualnie w bazie MIDAS [dostęp 20.03.2018] w rejonie terenu objętego planem nie ma obecnie udokumentowanych złóż kopalin.

Dawniej w rejonie Mniszkowa prowadzono działalność górniczą. Eksploatowano tutaj polimetaliczne złoża Miedzianka-Ciechanowice, które znajduje się w północnej części metamorfiku Rudaw Janowickich. W jego obrębie występuje szereg żył i soczew hydrotermalnych. Procesy wietrzenia pierwotnych minerałów rudnych doprowadziły do powstania minerałów hipergenicznych [Siuda i in. 2010].

Początkowo (XIV do XVII w.) górnictwo w Mniszkowie koncentrowało się na eksploatacji rud miedzi i srebra. W latach 1950 – 1952 eksploatowano tutaj rudy uranu.

Złoża rud uranu „Mniszków” w Mniszkowie związane jest z występowaniem łupków łuszczkowych, skał węglanowych oraz łupków grafitowych, amfibolitowych oraz kwarcowych

i chlorytowych. Mineralizacja uranowa wiąże się z występowaniem stref zaburzeń tektonicznych i brekcji. W obrębie żył natrafiono na duże ilości arsenopiryty. W mniejszych ilościach występował hematyt i chalkopiryt. Mineralami uranowymi były tutaj: blenda uranowa, gummit, autunit oraz torbernit [Hartsch i inni 2007].

W północnej części obszaru stwierdzono występowanie 4 żył, które rozpoznano sztolnią nr 1 położoną po lewej stronie z Miedzianki do Mniszkowa. Dla wglębnego rozpoznania, powyżej sztolni wydrążono szyb nr 1 o głębokości 127 m, z którego założono trzy poziomy rozpoznawcze. W środkowej części pola stwierdzono trzy żyły rudne, które rozpoznano sztolnią nr 2, szybikiem o głębokości 13 m oraz szybem nr 2 o głębokości 75 m. Okruszczowanie w tej części pola było niewielkie [Sztuk i inni 1994].

W zachodniej części pola – po przeciwnej stronie doliny- stwierdzono obecność dwóch żył, które rozpoznawano szybem nr 3 (40 m głębokości) oraz 650 m wyrobisk wydrążonymi od tego szybu. Okruszczowania o wartości przemysłowej tutaj nie znaleziono. W odległości 1 km na południe od szybu nr 2 stwierdzono obecność jednej żyły. Rozpoznano ją szybem nr 4 z 95 metrami wyrobisk. Również tutaj okruszczowanie było niewielkie. Ogółem, w latach 1950 -51 z opisanych wyrobisk wywieziono na zwały ok. 33 tys. m³ skał oraz uzyskano 4 531 kg uranu. Więcej informacji na temat skutków eksploatacji rud uranu podano w pkt. 4.10.3 niniejszej prognozy.

Na terenie objętym planem zinwentaryzowano [Geobaza Hałdy] 13 hałd, 3 sztolnie i 9 szybów i szybików, a bezpośrednio przy północnej granicy planu – 3 hałdy oraz 3 szyby i sztolnię. Zestawienie zinwentaryzowanych hałd kopalnianych zawiera tabela poniżej. Lokalizację wymienionych w tabeli obiektów pokazano także na mapie prognozy.

Nr inwent.	Nazwa obiektu	Kopalina	Użytkowanie	Stan obiektu	Zawodnienie terenu	Pow. [m2]	Opis
047	Mniszków - szt. nr 2	rudny uranu	nieużytkowany	kompletny	podmokły	2318	Hałda sztolni nr 2 (pole Mniszków) kopalni rud uranu "Miedzianka" (1948-1952)
044	Mniszków 44	rudny uranu	użytkowany nielegalnie	częściowo rozebrany	suchy	967	Hałda szybu nr 3 (pole Mniszków) kopalni rud uranu "Miedzianka" (1951-1952)
050	Mniszkow - sz. nr 4	rudny uranu	nieużytkowany	kompletny	suchy	462	hałda szybu nr 3 (pole Mniszków) kopalni rud uranu "Miedzianka" (1951-1952)
046	Mniszków 46	rudny polimetaliczne	nieużytkowany	częściowo rozebrany	podmokły	2347	
038	Mniszków 38	rudny uranu	użytkowany	częściowo rozebrany	podmokły	3791	
039	Mniszków 39	rudny uranu	nieużytkowany	kompletny	suchy	1564	hałda sztolni nr 1 (pole Mniszków) kopalni rud uranu "Miedzianka" (1950-1952)
083	Mniszków S 2	rudny uranu	nieużytkowany	częściowo rozebrany	suchy	165	hałda kopalni rud uranu "Miedzianka" (pole Mniszków) (1951-1952?)

Nr inwent.	Nazwa obiektu	Kopalina	Użytkowanie	Stan obiektu	Zawodnienie terenu	Pow. [m2]	Opis
085	Mniszków S 3	rudy uranu	nieużytkowany	kompletny	podmokły	702	hałda kopalni rud uranu "Miedzianka" (pole Mniszków) (1951-1952?)
084	Mniszków S 4	rudy uranu	nieużytkowany	kompletny	suchy	535	hałda kopalni rud uranu "Miedzianka" (pole Mniszków) (1951-1952?)
045	Mniszków 45	rudy uranu	nieużytkowany	kompletny	suchy	564	hałda szybu nr 3 (pole Mniszków) kopalni rud uranu "Miedzianka" (1951-1952)
048	Mniszków - sz. nr 2	rudy uranu	użytkowany nielegalnie	częściowo rozebrany	suchy	2068	hałda szybu nr 2 (pole Mniszków) kopalni rud uranu "Miedzianka" (1948-1952)
041	Mniszków - sz. nr 1	rudy uranu	użytkowany nielegalnie	częściowo rozebrany	suchy	4657	hałda szybu nr 1 (pole Mniszków) kopalni rud uranu "Miedzianka" (1951-1952)
049	Mniszków - szybik	rudy uranu	użytkowany nielegalnie	częściowo rozebrany	suchy	1765	hałda szybika (pole Mniszków) kopalni rud uranu "Miedzianka" (1951-1952)
Obiekty poza granicami planu, w jego bezpośrednim sąsiedztwie							
030	Mniszków 30	rudy miedzi	nieużytkowany	kompletny	podmokły	411	hałda sztolni Victor kop. "Consolidierte Kupferberger Erzbergwerke" (do 1899 r.) i kop. "Kupfererzbergwer Waltersdorf" (1902-1925): rudy miedzi; k. XVIII w.?, II poł. XIX w., pocz. XX w.)
031	Mniszków 31	rudy miedzi	nieużytkowany	Częściowo rozebrany	suchy	3187	hałda kop. "Consolidierte Kupferberger Erzbergwerke" (do 1899 r.) i kop. "Kupfererzbergwer Waltersdorf" (1902-1925): rudy miedzi; k. XVIII w.?, II poł. XIX w., pocz. XX w., oraz kop. rud uranu "Miedzianka"?
028	Mniszków 28	rudy polimetaliczne	nieużytkowany	częściowo rozebrany	suchy	4421	hałda kopalni rud miedzi "Friedrich" i "Neuer Friedrich" (przeł. XVIII i XIX w.; 1902-1925?) i kopalni rud uranu "Miedzianka"?

4.3 Gleby i uprawy rolne

Według danych z ewidencji gruntów i budynków (stan na marzec 2018 r.) tereny rolnicze zajmowały 271 ha, tj. blisko 84% obszaru objętego opracowaniem. Przeważają tutaj użytki zielone (łąki i pastwiska) stanowiące 90% powierzchni gruntów rolnych. Grunty orne zajmują w Mniszkowie jedynie 27 ha, a sady poniżej 0,5 ha.

Charakterystyka gleb

Pod względem typologicznym Największy udział w obrębie Mniszków mają gleby brunatne wyługowane i brunatne. Gleby te zajmują głównie tereny zrównane i łagodne stoki. Wytworzone są ze zróżnicowanego materiału, głównie z glin lekkich i średnich pylastych. Gleby te zaliczono do klas bonitacyjnych IV-VI.

Przydatność rolnicza gleb

Wskaźnikiem oceniającym w sposób syntetyczny jakość warunków naturalnych produkcji rolniczej jest wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej według metody opracowanej przez Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach. Gminy o najlepszych warunkach naturalnych produkcji rolniczej w metodzie tej osiągają maksymalnie 100 punktów.

W opracowanej przez Urząd Marszałkowski we Wrocławiu Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Województwa Dolnośląskiego gmina Janowice Wielkie włączona została do regionu III: przemysłowo-rekreacyjno-turystycznego, charakteryzującego się wysoką wartością środowiska przyrodniczego przy niskiej jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Ocena warunków agroekologicznych gminy w 100 punktowej skali IUNG wynosi poniżej 60 pkt.

Na terenie Mniszkowa przeważają użytki zielone słabe i bardzo słabe. Nieco mniej jest użytków zielonych średnich. Grunty orne zaliczane są w większości do kompleksu owsiano-pastewnego górskiego. Niewielkie przestrzenie zaliczono do kompleksu owsiano-ziemniaczanego górskiego [Warchiń, Wac 2010].

4.4 Walory wizualne krajobrazu

O walorach krajobrazowych wsi decyduje jej położenie na stokach Rudaw Janowickich oraz rozproszony charakter zabudowy zlokalizowanej wzdłuż niepozornego Hutniczego Potoku.

Wieś powstała pod koniec XIII wieku jako osada górnicza związana z rozwijającą się w rejonie Miedzianki eksploatacją srebra i miedzi. Jednak z uwagi na dominującą funkcję Miedzianki jako ośrodka górniczego, a potem po wyeksploatowaniu złoża ludność zaczęła szukać innej formy zarobkowania. Efektem tego była zmiana charakteru wsi. Mniszków zaczął się rozwijać w kierunku rolnictwa (głównie wypas bydła i owiec) oraz chałupniczego tkactwa. Zabudowę wsi tworzą aktualnie zagrody wiejskie oraz coraz liczniejsze domy jednorodzinne. Śladami górniczej przeszłości w krajobrazie wsi są teraz tylko porośnięte drzewami hałdy i zapadliska.

Głównym ciągiem widokowym na terenie wsi jest wąska, asfaltowa droga prowadząca wzdłuż potoku od Janowic Wielkich (ul. Parkowa) aż do granicy lasu w południowej, najwyższej położonej części wsi i dalej, już jako droga gruntowa pod Przetęcz Rędzińską. Na końcu wyasfaltowanego odcinka tej drogi znajduje się punkt widokowy z niewielkim parkingiem. Rozciąga się z niego piękna panorama Gór Sokolich, Gór Kaczawskich oraz Kotliny Jeleniogórskiej.

Bardziej atrakcyjna widokowo, choć znacznie rzadziej uczęszczana jest utwardzona tłuczniem droga trawersująca wschodnie zbocze doliny Hutniczego Potoku, tuż powyżej granicy zabudowy wsi. Prowadzi nią niebieski szlak konny. Z tej drogi można najlepiej obserwować walory krajobrazowe wsi oraz jej otoczenia (fot. 1). Przy niej też znajdują się dobrze jeszcze widoczne ślady dawnej eksploatacji górniczej rud uranu związane z szybem nr 2.

Fot. 1: Rozproszony charakter zabudowy Mniszkowa (fot. własna z 30 III 2018 r.)

Ocena jakości wizualnej

Ocenę jakości wizualnej objętej opracowaniem przestrzeni dokonano w tabeli 2. Kryteria oceny sformułowano traktując jako wartość unikalność lub typowość, wartości naturalne bądź zabytkowe, czytelność układów przestrzennych, rozległość widoków, częstotliwość występowania punktów, ciągów i płaszczyzn widokowych.

Tabela 2. Waloryzacja zasobów krajobrazowych – zestawienie tabelaryczne [Bogdanowski 1976]. Skala ocen: „++” wyjątkowo pozytywna, „+” pozytywna, „o” bez wyraźnej oceny, „-” negatywna.

Cechy przestrzeni								
Ekspozycja	Widokowość	Harmonia	Czytelność	Elementy	Wartości	Estetyka	Unikatowość	Kompozycja
++	++	++	++	o	+	o	+	+

Kryteria oceny:

Ekspozycja - czy dany teren jest z dala i z wielu miejsc widoczny w terenie.

Widokowość z różnych punktów i ciągów na otoczenie.

Harmonia lub dysharmonia to jest brak ładu przestrzennego.

Czytelność układów przestrzennych.

Elementy: stan budynków, cenne obiekty przyrody ożywionej lub nieożywionej.

Wartości konserwatorskie, kulturowe lub przyrodnicze.

Wyrazistość, to jest czy odpowiada cechom krajobrazu swojej kategorii lub pozbawiony tych cech charakterystycznych - zdegradowany.

Estetyka, czyli w jakim stopniu krajobraz jest wolny od elementów szpecących.

Unikatowość czyli rzadkość występowania.

Kompozycja zwarta (nie pocięta ani nie rozproszona) oraz posiadająca dominanty i akcenty jest poprawna.

Wynik oceny: +++ wybitne wartości; ++0 duże wartości, +00 przeciętne wartości; 000 bez wyraźnych wartości; 00- bez wyraźnych dewastacji krajobrazu; 0—zdeławastowany; +0- konfliktowa; +- posiadająca pewne wartości, ale podlega dewastacji

Stosując do oceny wartości wizualnych na terenie opracowania klucz zaproponowany przez profesora Bogdanowskiego [1976], należy stwierdzić że obszar opracowania cechuje się dużymi wartościami krajobrazowymi.

Charakteryzuje się pełną czytelnością układu przestrzennego, dobrym stanem większości budynków (pojedyncze elementy szpecące krajobraz) i harmonią zagospodarowania. Jej negatywną cechą jest brak, oprócz dworu, wartości konserwatorskich. Barokowy dwór (fot. na

okładce) o konstrukcji murowano-kamienno-szachulcowej z 1 poł. XVIII w., przebudowany ok. 1780 r. jest wyróżniającym się obiektem spośród innych zabudowań Mniszkowa. Wgląd na ten budynek ograniczają drzewa rosnące przed jego frontem oraz mniej atrakcyjny krajobrazowo budynek nr 19.

4.5 Warunki wodne

4.5.1 Wody podziemne

Według regionalizacji przedstawionej w Atlasie hydrogeologicznym Polski [Paczyński 1995] obszar opracowania należy do sudeckiego regionu hydrogeologicznego. Cechuje się on dominacją udziału wód szczelinowych, występujących na większości obszaru w obrębie utworów krystalicznych paleozoiku-prekambriu (skały metamorficzne i magmowe).

Przedmiotem, prowadzonego przez Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska, monitoringu wód podziemnych są jednolite części wód podziemnych (JCWPd). Teren objęty projektem planu położony jest w granicach JCWPd 107. Na obszarze tej jednostki, w roku 2016 prowadzono monitoring diagnostyczny w 6 punktach kontrolnych. Wody z wszystkich punktów reprezentowały dobry stan chemiczny (zaliczono je do klas od I do III) [Hanula 2017].

Teren objęty planem nie leży w granicach żadnego z głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) [System przetwarzania danych Państwowej Służby Hydrogeologicznej ([3] - dostęp dn. 04-04-2018)].

4.5.2 Wody powierzchniowe

Obszar opracowania położony jest w zlewni rzeki Bóbr, która przepływa w odległości 1,3 – 1,8 km od północnej granicy terenu. Teren opracowania odwadniany jest przez prawobrzeżne dopływy tej rzeki.

Cześć centralną i północną obszaru planu odwadnia Hutniczy (Miedziany) Potok, płynący przez centrum wsi i wypływający ze stoków góry Piaskowej. Potok ten zasila kilka niewielkich antropogenicznych stawów, z których największym jest ten, położony przy północnej granicy obszaru. Staw ten, podobnie jak kilka innych niewielkich stawów, jest częściowo osuszony. Część południowa i zachodnia odwadniana jest przez potok Orla, którego źródłiska znajdują się południowych stokach Małego Wołka. Potok ten przepływa wzdłuż zachodniej granicy opracowania. Natomiast w południowo-zachodniej części terenu z rejonu Polany Mniszkowskiej wypływa bezimienny potok nazywany Dopływem spod Mniszkowa, który w Janowicach Wielkich łączy się z Janówką i uchodzi do Bobru.

W podziale Polski na jednostki planistyczne gospodarowania wodami – jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) – tereny położone są w obrębie JCWP Bóbr od Zadrnej do zbiornika Pilchowice o kodzie RW6000816331. W ocenie jakości wód za 2015 r. jednostka została oceniona jako część wód o złym stanie (z uwagi na stan chemiczny poniżej dobrego przy umiarkowanym stanie ekologicznym).

4.6 Klimat lokalny i warunki bioklimatyczne

Teren opracowania w regionalizacji klimatycznej Schmucka [1960], położony jest w obrębie regionu jeleniogórskiego - obejmującego Kotlinę Jeleniogórską i otaczające ją 4 masywy górskie:

3 <http://epsh.pgi.gov.pl/gzwp/request.aspx/>,

Karkonosze, Góry Izerskie, Rudawy Janowickie, Góry Kaczawskie. Wyróżniono tu 5 pięter klimatycznych, położonych w określonych strefach wysokościowych, w obrębie których Mniszków znajduje się w piętrach b i c, o wyższych w stosunku do dna kotliny sumach opadów, niższych temperaturach i wydłużonym okresie zimowym.

W rejonie opracowania brak jest stacji meteorologicznej. Przybliżoną charakterystykę podstawowych elementów klimatu przedstawiono, na podstawie danych z lat 1994-2003 dla stacji meteorologicznej w rejonie lotniska w Jeleniej Górze [Kurpiewski i in. 2005]. Średnia temperatura powietrza wynosi 7,6°C. W rocznym przebiegu temperatur, według średnich miesięcznych, maksimum przypada w lipcu (17,3 °C), a minimum w styczniu (-1,8°C). Średnia roczna suma opadów wynosi 727 mm. Najniższe opady występują zazwyczaj w styczniu lub lutym, a najwyższe w lipcu. W rejonie Jeleniej Góry dominują wiatry zachodnie, duży udział ma także kierunek północno-zachodni. Natomiast wiatr z sektora południowego (SE, S, SW) stwarza warunki do powstawania zjawisk fenowych.

Według opracowanej przez Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN w Warszawie [Kozłowska-Szczęsna i in. 1997] mapy regionów bioklimatycznych Polski, obszar opracowania znajduje się w regionie VI podgórskim i górskim o dużym zróżnicowaniu warunków bioklimatycznych i silnej bodźcowości.

4.7 Ocena czystości powietrza

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu corocznie sporządza ocenę jakości powietrza na terenie województwa dolnośląskiego w oparciu o ustawę Prawo ochrony środowiska oraz akty wykonawcze do tej ustawy. Kryteriami oceny i klasyfikacji stref w rocznej ocenie jakości powietrza są poziomy substancji w powietrzu: dopuszczalne, docelowe, celu długoterminowego (dla ozonu). Wartości poszczególnych poziomów substancji w powietrzu zostały zróżnicowane ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin.

Oceny i wynikające z nich działania odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych strefami, obejmujących obszar całego kraju. Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z określonymi wymaganiami w zakresie działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są dotrzymywane dopuszczalne poziomy – klasa „C”) lub utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy – klasa „A”). Ponadto w zależności od poziomów stężeń ozonu z uwzględnieniem poziomu celu długoterminowego określono klasy D1 (brak przekroczeń) oraz D2 (powyżej poziomu celu długoterminowego).

Województwo dolnośląskie zostało podzielone na 4 strefy: aglomeracja wrocławska, miasto Legnica, miasto Wrocław oraz strefa dolnośląska, która obejmuje pozostałą część województwa, w tym gmina Janowice.

Tabela 3. Wynikowe klasy stref dla strefy dolnośląskiej w roku 2016 uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi [źródło: Mikołajczyk i in. 2017].

Strefa dolnośląska	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy											
substancja	SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	Pb	C ₆ H ₆	CO	O ₃	As	Cd	Ni	BαP	PM _{2.5}
symbol	A	A	C	A	A	A	C/D2	C	A	A	C	A

Wszystkie strefy województwa dolnośląskiego, ze względu na przekroczenia poziomów dopuszczalnych lub docelowych zakwalifikowano do klasy C. Dla strefy dolnośląskiej wynika to z przekroczeń norm pyłu zawieszonego PM₁₀, benzo(a)pirenu, arsenu i ozonu. Zaliczenie strefy do klasy C nie oznacza, że jakość powietrza na całym jej terenie nie spełnia określonych kryteriów. Nie oznacza także konieczności prowadzenia intensywnych działań na rzecz poprawy jakości powietrza na terenie całej strefy. Oznacza natomiast potrzebę podjęcia odpowiednich działań odniesieniu do wybranych obszarów w strefie i dla określonych zanieczyszczeń włączając konieczność opracowania programu ochrony powietrza POP.

W 2016 roku, na terenie całej gminy Janowice nie funkcjonowała stacja monitoringu jakości powietrza. Teren gminy znalazł się w strefach przekroczeń poziomów dopuszczalnych wyznaczonych drogą modelowania matematycznego, w przypadku benzo(a)pirenu oraz ozonu [Żyniewicz i in. 2017].

4.8 Klimat akustyczny

Aktualnie obowiązującym aktem prawnym normującym dopuszczalne wartości wskaźników hałasu w zależności od przeznaczenia terenu i rodzaju źródeł hałasu jest rozporządzenie Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Wartości dopuszczalne są zależne od funkcji urbanistycznej, jaką spełnia dany teren.

Tabela 4. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku na terenie opracowania powodowanego przez wybrane grupy źródeł hałasu, wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq,D}$ oraz $L_{Aeq,N}$, które mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby

Klasa standardu akustycz.	Przeznaczenie terenu	Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność	
		$L_{Aeq,D}$	$L_{Aeq,N}$	$L_{Aeq,D}$	$L_{Aeq,N}$
II	A. Tereny zabudowy mieszkaniowej, jednorodzinnej	61	56	50	40
	B. Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży				
	C. Tereny domów opieki społecznej.				
	D. Tereny szpitali w miastach				
III	A. Tereny zabudowy mieszkaniowej, wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego	65	56	55	45
	B. Tereny zabudowy zagrodowej				
	C. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe				
	D. Tereny mieszkaniowo-usługowe				

$L_{Aeq,D}$ - równoważny poziom hałasu dla 16 godzin dnia (hałasy komunikacyjne) lub 8 najmniej korzystnych, kolejnych godzin dnia (dla innych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu),

$L_{Aeq,N}$ - równoważny poziom hałasu dla 8 godzin nocy (hałasy komunikacyjne) lub 1 najmniej korzystnej godzinie nocy (dla innych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu),

Zgodnie z art. 114.1 ustawy „Prawo ochrony środowiska” klasyfikowanie terenów do poszczególnych klas standardu akustycznego leży w gestii miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Większość zabudowanych działek rozpatrywanego obszaru kwalifikuje się do II i III klasy standardu akustycznego. Ochronie takiej podlegają działki z zabudową mieszkaniową jednorodzinną i zabudową zagrodową.

Na terenie opracowania i w jego najbliższym sąsiedztwie nie ma znaczących źródeł hałasu. Klimat akustyczny jest tutaj komfortowy.

4.9 Pola elektromagnetyczne

Źródłami pola elektromagnetycznego powodującego przekroczenie wartości dopuszczalnych na terenach zamieszkałych mogą być linie przesyłowe oraz stacje elektroenergetyczne dla napięć 110 kV i wyższych. Przez północno-wschodni skraj obrębu Mniszków przebiega linia wysokiego napięcia D-22/220 kV (ze stacji GPZ Jelenia Góra- Cieplice do stacji GPZ Boguszów Gorce). Na terenie Mniszkowa linia ta nie jest kolizyjna w stosunku do terenów mieszkaniowych.

Zagrożenia promieniowaniem niejonizującym mogą być także spowodowane przez urządzenia radiokomunikacyjne, które wytwarzają pola elektromagnetyczne w zakresie częstotliwości od 0,003 do 300 000 MHz. Do urządzeń takich należą między innymi stacje bazowe telefonii komórkowej. Na terenie opracowania nie ma takich obiektów, najbliższy maszt telekomunikacyjny znajduje się w Miedziance, około 0,5 km na północny-wschód od granic opracowania.

4.10 Poważne awarie i zagrożenia naturalne

Szczególnym rodzajem zagrożeń występujących w środowisku są tzw. „nadzwyczajne zagrożenia” charakteryzujące się nagłym przebiegiem. Do zagrożeń takich zaliczyć należy albo klęski o charakterze naturalnym jak: powódzie, huragany, trzęsienia ziemi, albo katastrofy i wypadki związane z technologiami i wytworami ludzkimi jak: uwalnianie się niebezpiecznych substancji chemicznych, wybuchy, katastrofy komunikacyjne itp. zwane poważnymi awariami.

4.10.1 Ryzyko powstania poważnych awarii

Inwentaryzacją i kontrolą w zakresie możliwości wystąpienia poważnych awarii zajmują się wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska, we współpracy z Państwową Strażą Pożarną oraz powiatowymi zespołami reagowania kryzysowego.

Obecnie w prowadzonej przez WIOŚ bazie potencjalnych sprawców poważnych awarii ([4] - dostęp dn. 26 III 2018 r.) w rejonie Mniszkowa nie funkcjonują zakłady przemysłowe, w których występowałyby rodzaje i ilości substancji niebezpiecznych pozwalające zakwalifikować je do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej. Na terenie opracowania oraz w jego bliskim otoczeniu nie ma też obiektów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej.

4.10.2 Tereny zagrożone powodziami

W dniu 15 kwietnia 2015 r. na Hydroportalu pod adresem <http://mapy.isok.gov.pl> opublikowane zostały w formacie pdf zweryfikowane i ostateczne wersje map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego. Jednocześnie mapy zostały przekazane przez Prezesa b. Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej organom administracji samorządowej i jako

⁴ <http://www.wroclaw.pios.gov.pl/index.php/powazne-awarie/>

oficjalne dokumenty planistyczne stanowią podstawę do podejmowania działań związanych z planowaniem przestrzennym i zarządzaniem kryzysowym.

Teren objęty opracowaniem położony jest poza obszarami zagrożonymi powodzią wyznaczonymi na ww. mapach.

4.10.3 Występowania obszarów zagrożeń geologicznych

W związku z wielowiekową działalnością górniczą, na terenie objętym projektem planu występują obszary o trudnych warunkach geologiczno – inżynierskich, z uwagi na możliwość wystąpienia szkód górniczych oraz nieustabilizowaną powierzchnię zwałowisk poeksploatacyjnych.

Fot.2: Wgląd od strony północnej na hałdę pokopalnianą przy sztolni nr 2 (fot. własna z dn. 30-03-2018)

Niebezpieczeństwo dla ludzi i zwierząt stwarzają obecnie zapadliska szybów nr 1 i nr 2. Zwały kamienne, często już zadrzewione nie wymagają dalszej rekultywacji [Hartsch i inni 2007].

4.10.4 Promieniowanie jonizujące naturalnego pochodzenia

W rejonie Mniszkowa i Miedzianki zauważa się wyraźną, dodatnią anomalię geochemiczną zawartości w podłożu naturalnych pierwiastków radioaktywnych – zwłaszcza uranu. Z występowaniem tych radionuklidów związane jest podwyższone promieniowanie naturalne podłoża.

W 1989 roku Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska w Jeleniej Górze badał zwały pogórnice w Mniszkowie pod kątem ich radioaktywności. Przebadano wówczas zwały przy szybach nr 1, 2 i 3 oraz przy sztolni nr 2. Z badań tych wynika, że moc dawki ekspozycyjnej w najbardziej zagrożonych miejscach wynosił zaledwie 28μR/h. Późniejsze badania [Hartsch i inni 2007] potwierdziły, że hałdy te są obiektami radiologicznie nieistotnymi. Jedynie w obrębie hałdy nr 1 (poza obszarem opracowania) stwierdzono lokalną anomalię o wartości dawki promieniowania > 3000 nSv/h (tło naturalne średnio 136 nSv/h). Przyczyną tej anomalii jest niewielkie nagromadzenie ubogiej rudy uranu na północnym zboczu hałdy.

W 2010 roku kontrolowano całkowitą promieniotwórczość alfa i beta w wodach dołowych wpływających ze sztolni nr 2 [Wróblewski, Kamiński 2011]. Otrzymane wartości nie różniły się

istotnie od występujących w wodach powierzchniowych na innych terenach (poniżej 100mBq/dm³).

Innym zagrożeniem związanym z występowaniem uranu i produktów jego rozpadu jest emanacja radonu. Stężenie radonu w mieszkaniach na terenie Polski wykazały, że waha się ono w granicach od 4 do 2000 Bq/m³, przy czym najwyższe wartości występują właśnie w okolicach Jeleniej Góry. Na terenie opracowania można się więc spodziewać podwyższonej emanacji radonu z gruntu co stwarza ryzyko koncentrowania się tego promieniotwórczego gazu w pomieszczeniach budynków w stopniu stwarzającym zagrożenie dla zdrowia. W Mniszkowie badania stężenia radonu w kilku budynkach mieszkalnych przeprowadzono w 1996 roku [Chruścielewski i inni 1996]. Stężenia tego gazu w piwnicach starych budynków dochodziły do 2000 Bq/m³. W lepiej wentylowanych i położonych zwykle na wyższych kondygnacjach pomieszczeniach mieszkalnych stwierdzono wówczas stężenia radonu w granicach od 44 do 567 Bq/m³. Również i woda ujmowana do celów spożywczych ze studni przydomowych może zawierać znaczne ilości tego gazu. Sugeruje się użytkownikom tych studni zlecenie wykonania badań stężenia radonu w wodzie, a w przypadku stwierdzenia przekroczenia - zastosowania skutecznych rozwiązań ograniczających zawartość tego gazu.

Dyrektywa Rady Unii Europejskiej (2013/59/EURATOM), obligująca kraje członkowskie do wprowadzenia przepisów krajowych do lutego 2018 roku, ustanawia poziom odniesienia (referencyjny) średniego rocznego stężenia radonu nie wyższy niż 300 Bq/m³ z możliwością zmiany tej wartości, uzasadnioną warunkami krajowymi. Poziom referencyjny to zalecany maksymalny poziom, który jest akceptowalny, a nie wartość graniczna, której absolutnie nie wolno przekroczyć. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) rekomenduje, aby średnioroczne stężenie poziomu radonu w budynkach mieszkalnych i użyteczności publicznej nie przekraczało 100 Bq/m³.

4.11 Przyroda ożywiona

Stopień rozpoznania flory w rejonie opracowania jest dość dobry. W planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 PLH020011 – Rudawy Janowickie rozpoznano szczegółowo obszary siedlisk będących przedmiotem ochrony tego obszaru. Mniej szczegółowe są badania florystyczne, ale tutaj skorzystano z pomocy Olgi Chorążyczewskiej, botanika, eksperta rolno-środowiskowego, która ponadto będąc mieszkanką Mniszkowa ma bardzo dobre rozpoznanie flory tego obszaru. Czerpano też z wiedzy dr Marka Malickiego, który w ubiegłych latach prowadził w Mniszkowie i jego okolicach obserwacje florystyczne. Informacje te w wielu przypadkach zostały potwierdzone przez autorów prognozy podczas czterech wizji terenowych przeprowadzonych na przełomie marca i kwietnia 2018 r.

Podczas tych wizji sporządzono sześć zdjęć fitosocjologicznych wykonanych na terenach kluczowych dla niniejszej prognozy, to jest na łąkach wskazanych w projekcie planu pod zabudowę. Zdjęcia wykonano metodą Brauna-Blanqueta. Obserwacje zapisywano w uproszczonych formularzach zdjęć fitosocjologicznych. Zapiski te są przechowywane w teczce materiałów źródłowych prognozy, w siedzibie ZOŚ „Decybel”. Wyniki tych obserwacji przedstawiono w 9. rozdziale prognozy.

O ile szata roślinna terenu opracowania jest dość dobrze poznana, to znajomość fauny obszaru opracowania jest raczej skromna. Ze źródeł literaturowych znane są jedynie stanowiska

nietoperzy oraz wydry. Podczas wizji terenowych obserwowano ptaki i płazy. Brak jest natomiast wiedzy na temat drobnych ssaków, gadów oraz bezkręgowców.

4.11.1 Przyrodnicze powiązania terenu opracowania z otoczeniem

Objęty opracowaniem teren w całości położony jest w obrębie ponadregionalnego korytarza ekologicznego Rudawy Janowickie (KZ-7C). wyznaczonego przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży [Jędrzejewski i in. 2011].

Symbol „KZ” oznacza Korytarz Zachodni, który łączy kompleksy leśne Polski Zachodniej, od Sudetów poprzez Bory Dolnośląskie i Lasy Zielonogórskie po Puszcę Rzepińską i Park Narodowy Ujście Warty, gdzie dołącza do korytarza Północno-Centralnego. Symbol „GKZ”. Tak więc, korytarz obejmujący Mniszków ma znaczenie paneuropejskie.

W skali lokalnej korytarzem ekologicznym jest Hutniczy Potok, będący dopływem Janówki, która z kolei jest lewobrzeżnym dopływem rzeki Bóbr. W obrębie wsi korytarz ten jest wąski, w wielu miejscach ograniczający się do koryta potoku. Liczne przepusty ograniczają jego funkcjonalność.

4.11.2 Szata roślinna

Zbiorowiska nieleśne

Teren opracowania jest w 84% mozaiką zbiorowisk łąkowych z rzędu *Arrhenatheretalia* i *Molinietalia*, natomiast 10% stanowią młaki, turzycowiska, torfowiska i zieleń przydomowa. W wielu przypadkach granica między zbiorowiskami łąkowymi jest tak płynna, iż nie można jednoznacznie zaklasyfikować ich do węższych jednostek syntaksonomicznych. Łąki bardzo często zarośnięte są przez ekspansywne gatunki ruderalne z klasy *Artemisietea*, a lokalnie przez podrośty klonu, wierzb i innych lekkonasiennych drzew. Oprócz naturalnych stanowisk roślin chronionych, o których mowa w dalszych rozdziałach, dość często notuje się stanowiska śnieżycy wiosennej *Leucoium vernum* oraz śnieżyczki przebiśniegu *Galanthus nivalis* pochodzenia antropogenicznego.

Przestrzeń leśna

Lasy i grunty leśne zajmują na terenie opracowania 28,2 ha. Stopień lesistości wynosi 8,9%. [Mapa ewidencyjna].

Powołując się na dane RDOŚu, w kompleksie leśnym stanowiącym wschodnią granicę terenu opracowania (28ZL, 29ZL) znajdują się płaty żyznej buczyny sudeckiej *Dentario enneaphylli-Fagetum*. Zgodnie z aktualnym opisem taksacyjnym, są to lasy górskie wilgotne LGW, lasy górskie świeże LGŚW oraz lasy mieszane górskie świeże LMGŚW. Pełnią one funkcję ochronną w obrębie miast. W płatach mniej wilgotnych dominuje świerk pospolity *Picea abies*, jesion *Acer pseudoplatanus*, dąb szypułkowy *Quercus robur* oraz nalot buka pospolitego *Fagus sylvatica* i jarzębu pospolitego *Sorbus aucuparia*. Płaty wilgotne porośnięte są natomiast przez olszę czarną *Alnus glutinosa*, jawor, brzozę brodawkowatą *Betula pendula* oraz młode buki.

Wydzielenie 30ZL to las mieszany górski świeży zdominowany przez świerk pospolity, z domieszką modrzewia *Larix decidua*, buka, brzozy, jaworu oraz dębu.

Warto zwrócić uwagę na ładnie zachowany fragment lasu (31ZL, a zwłaszcza 32ZL) o charakterze grądowym *Carpinion betuli* budowany przez klon pospolity *Acer platanooides*, lipę

drobnolistną *Tilia cordata*, jawor *Acer pseudoplatanus*, brzozę brodawkowatą *Betula pendula* oraz młode buki *Fagus sylvatica*. Runo bogate w gatunki charakterystyczne dla żyznych lasów liściastych, w tym gatunki chronione. Wizja terenowa wykazała występowanie kilkudziesięciu osobników wawrzynka wilcze łyczo *Daphne mezereum*. Poza tym bardzo liczne geofity: żółć żółta *Gagea lutea*, miodunka ćma *Pulmonaria obscura*, ziarnopłon wiosenny *Ficaria verna*, pierwiosnek wyniosły *Primula elatior* oraz zawilec gajowy *Anemone nemorosa*. Z przekazu ustnego [Chorążyczewska] wiadomo, iż w miejscu tym znajdują się stanowiska chronionych- lili złotogłów *Lilium martagon* oraz gnieźnika leśnego *Neottia nidus-avis*. Z pewnością jest to jedno z cenniejszych pod względem botanicznym miejsc w granicach objętego zmianą obszaru.

Wszystkie stwierdzone na obszarze opracowania stanowiska roślin chronionych oraz obszary cennych siedlisk przyrodniczych pokazano na mapie prognozy.

4.11.3 Świat zwierząt

Mając na uwadze mozaikowy charakter terenu opracowania, spodziewać się można zarówno występowania pospolitych gatunków ptaków, związanych z osiedlami ludzkimi takich jak: sikory *Paridae*, kos *Turdus merula*, kopciuszek *Phoenicurus ochruros*, sroka *Pica pica*, bogatka *Parus major*, szpak *Sturnus vulgaris* s, wróbel *Passer domesticus* oraz żyjących w zbiorowiskach leśnych m.in. dzięciołowatych *Picidae*, sójki *Garrulus glandarius* czy zięby *Fringilla coelebs*. W sumie, obserwacje poczynione w połowie kwietnia przez autorów prognozy wykazały obecność 20 gatunków ptaków.

Wśród płazów notowano żabę trawną *Rana temporaria*, a najprawdopodobniej występują tutaj inne gatunki żab oraz ropuch, które do rozrodu wykorzystują tutejsze stawy i potok. Z gadów spodziewać się można występowania zwinki *Lacerta agilis* oraz padalca *Anguis fragilis*. Natomiast z dużym prawdopodobieństwem przyjąć można obecność na terenie opracowania drobnych ssaków takich jak mysz polna *Apodemus agrarius*, ryjówka aksamitna *Sorex araneus*, jeż zachodni *Erinaceus europaeus*, kuna domowa *Martes martes*, kreta *Talpa europaea lisa* *Vulpes vulpes* oraz tych większych: sarny *Capreolus capreolus*, jelenia *Cervus elaphus* czy dzika *Sus scrofa*.

Według danych z RDOŚu, przy północnej granicy terenu opracowania (sztolnia nr 1) znajdują się nietoperze: podkowiec mały *Rhinolophus hipposideros*, nocek *Bechsteina* *Myotis bechsteinii*, nocek duży *Myotis myotis*. Nad potokiem Orla stwierdzono wydrę *Lutra lutra*.

5. Ocena aktualności opracowania ekofizjograficznego dla obszaru objętego projektem planu

Gmina Janowice Wielkie nie posiada opracowania ekofizjograficznego, dlatego niniejsza prognoza została rozbudowana o elementy ekofizjograficzne (zwłaszcza uwarunkowania i wskazania dla rozwoju przestrzennego) wymagane rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 roku w sprawie opracowań ekofizjograficznych. Zostały one sformułowane poniżej, po uwzględnieniu danych przedstawionych w części diagnostycznej prognozy. Ich lokalizację w przestrzeni pokazano na mapie prognozy (załącznik nr 2).

5.1 Uwarunkowania rozwoju przestrzennego

Na terenie objętym ustaleniami projektu planu występują następujące uwarunkowania fizjograficzne i prawne dla rozwoju przestrzennego:

-
- ★ Uwarunkowania morfologiczne: nie występują poważne utrudnienia w tym zakresie; Przeciętne nachylenie stoków mieści się w przedziale 10-20%.
 - ★ Obszary występowania intensywnych procesów geodynamicznych: nie stwierdzono.
 - ★ Niekorzystne warunki geologiczno-inżynierskie występujące w rejonie byłej eksploatacji górniczej.
 - ★ Obszary ograniczonego użytkowania: na terenie będącym przedmiotem niniejszego opracowania nie utworzono dotychczas obszarów ograniczonego użytkowania, chociaż warunki konieczne do podjęcia stosownej uchwały może wyczerpywać linia wysokiego napięcia D-220/220kV.
 - ★ Uwarunkowania wynikające z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. O ochronie przyrody: obszar objęty jest ochroną w ramach programu Natura 2000; Rudawski Park Krajobrazowy; stanowiska roślin chronionych, cenne siedliska przyrodnicze chronione na podstawie art. 6 pkt 2 lit b ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 roku „O zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie” oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000.
 - ★ Uwarunkowania wynikające z ustawy Prawo wodne: na obszarze opracowania nie występują strefy ochronne ujęć wody, obszary ochronne zbiorników wód podziemnych ani tereny podtapiane wodami powodziowymi.
 - ★ Ograniczenia wynikające z wymogów ochrony powierzchni ziemi: nie występują grunty rolne wymagające wyłączenia z użytkowania rolnego w przypadku przeznaczenia ich na cele nierolne i nieleśne; ochrony takiej wymagają grunty leśne
 - ★ Ograniczenia wynikające z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. „Prawo geologiczne i górnicze”: nie występują udokumentowane złoża kopalin ani obszar czy teren górniczy.
 - ★ Ochrona wartości kulturowych na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku „O ochronie zabytków i opiece nad zabytkami”: ochrona konserwatorska budynku nr 17 wpisanego do rejestru zabytków i figurujących w ewidencji zabytków oraz strefa ochrony konserwatorskiej historycznego układu ruralistycznego i strefy ochrony konserwatorskiej ochrony zabytków archeologicznych OW.

5.2 Wskazania planistyczne

Z punktu widzenia ochrony środowiska, ochrony przyrody oraz wizualnych wartości krajobrazu utrzymanie produkcji rolnej zgodnie z zasadami dobrej praktyki rolniczej jest rozwiązaniem najbardziej korzystnym dla tego terenu. Teren opracowania winien odgrywać przede wszystkim funkcje przyrodnicze, a w drugiej kolejności funkcje społeczne.

Mając na uwadze te drugie, czyli potrzebę społeczno- gospodarczego rozwoju wsi, w celu poprawy warunków życia jego mieszkańców, przy jednoczesnym zachowaniu zasad racjonalnego wykorzystania walorów środowiska, zważywszy na następujące walory terenu objętego niniejszym opracowaniem:

- ✓ dość dobra obsługa komunikacyjna,

-
- ✓ korzystne warunki bioklimatyczne dla stałego przebywania człowieka na dużej części obszaru,
 - ✓ korzystne warunki geotechniczne posadowienia budowli prawie na całym obszarze opracowania,
 - ✓ lokalizacja w obrębie struktur urbanistycznych wsi,
- oraz ograniczenia sozologiczne w jego zagospodarowaniu:
- ✓ brak sieci kanalizacyjnej i wodociągowej,
 - ✓ ograniczenia wynikające z podwyższonej emanacji radonu z podłoża,
 - ✓ tereny występowania szkód górniczych,

a także uwarunkowania prawne wymienione w poprzednim punkcie prognozy, wskazano do realizacji następującą funkcję:

tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na terenach w obrębie struktury urbanistycznej wsi, nie sprzecznie z planem zadań ochronnych obszaru Natura 2000 oraz planem ochrony Rudawskiego Parku Krajobrazowego.

Jednocześnie zaleca się zachowanie następujących warunków:

- ✓ wprowadzanie zabudowy na restrykcyjnie określonych warunkach przestrzennych, w nawiązaniu do cech kulturowych zabudowy wsi Mniszków;
- ✓ wymóg zapewnienia właściwych standardów zagospodarowania w zakresie zieleni oraz terenów rekreacji i wypoczynku przy równoczesnej konieczności prawidłowej obsługi mieszkańców (dojazdy, parkingi urządzenia i obiekty techniczno - gospodarcze);
- ✓ wprowadzanie proekologicznych rozwiązań zaopatrzenia w ciepło z preferencją dla źródeł odnawialnych lub wysokosprawnych rozwiązań grupowych;
- ✓ wymóg zapewnienia ochrony akustycznej (klasa II standardu akustycznego, jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej, jednorodzinnej);
- ✓ w pasie technologicznym linii WN przecinającej obszar objęty opracowaniem obowiązuje zakaz lokalizacji obiektów budowlanych przeznaczonych na stały pobyt ludzi (budynków mieszkalnych, budynków użyteczności publicznej, takich jak żłobki, przedszkola, szkoły, szpitale), a także miejsc stałego przebywania ludzi w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą; wszelkie inne zmiany przeznaczenia terenu w obrębie pasa technologicznego linii (np. zalesienie, lokalizacja, stacji paliw i innych budowli zawierających niebezpieczne materiały) wymaga uzgodnienia z właścicielem linii;
- ✓ zachowanie ciągłości korytarza ekologicznego związanego z Hutniczym Potokiem poprzez utrzymanie koryta potoku wraz z przyległymi zakrzaczeniami;
- ✓ zachowanie terenów podmokłych;
- ✓ uwzględnienie warunków morfologicznych w usytuowaniu budynków (równoległe do poziomic), na terenach o spadkach większych niż 12% powinno unikać się wprowadzania zabudowy;
- ✓ uwzględnienie zagrożenia radiologicznego spowodowanego podwyższoną emanacją radonu z podłoża i potrzeby ochrony mieszkańców budynków przed nadmierną koncentracją tego gazu w pomieszczeniach mieszkalnych.

6. Informacje o projekcie planu

6.1 Powiązania projektu planu z innymi dokumentami

Na około 20% powierzchni obrębu Mniszków obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (zmiana w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Janowice Wielkie (Dz.Urz.Woj. Jeleniogórskiego z 1996 r. nr25, poz.39 oraz Dz.Urz.Woj. Jeleniogórskiego nr 13, poz. 635).

Procedurę zmiany obowiązującego dokumentu oraz sporządzania nowego planu miejscowego podjęto w związku z uchwałą nr XXXI/153/2017 Rady Gminy w Janowicach Wielkich z dnia 28 września 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębu Mniszków w gminie Janowice Wielkie po stwierdzeniu jego zgodności z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Janowice Wielkie (tekst jednolity przyjęty po zmianie Studium uchwałą Nr VI/22/2015 Rady Gminy w Janowicach Wielkich z dnia 26 marca 2015 r.).

W obowiązującym (zmienionym) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Janowice Wielkie obszar objęty uchwałą obejmuje tereny przeznaczone pod:

- zabudowę mieszkaniową jednorodzinną z towarzyszeniem usług - MN; na terenie tym uzupełnienie funkcji stanowią usługi podstawowe oraz utrzymuje się istniejące funkcje, ponadto na terenie tym wskazany jest obszar cenny kulturowo – strefa ochrony konserwatorskiej – dwór w Mniszkowie;
- usługi- U;
- usługi sportu i rekreacji- US,

które planuje głównie w północnej części obrębu oraz w stosunkowo wąskim pasie wzdłuż istniejącej drogi. Na pozostałym obszarze SUIKZP wskazuje tereny użytkowane rolniczo oraz tereny lasów.

W niniejszej prognozie wykorzystano zapisy prognozy oddziaływania na środowisko sporządzonej w 2014 r. [Wyrósteck i inni 2014] dla obowiązującego SUIKZP gminy Janowice Wielkie. Uwzględniono także warunki uzgodnienia projektu zmiany Studium określone przez RDOŚ we Wrocławiu pismem WPN.610.120.2014.BJ z dnia 16 października 2014 r.

Projekt zmiany Studium uzgodniono z RDOŚ dopiero po ponownym wystąpieniu Wójta Gminy z wnioskiem o jego uzgodnienie. Wcześniej RDOŚ odmówił jego uzgodnienia z powodu ryzyka wystąpienia negatywnego oddziaływania na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 oraz Rudawskiego Parku Krajobrazowego. W przypadku terenów zlokalizowanych w Mniszkowie, zmniejszono powierzchnię wskazaną pod zabudowę w południowej części wsi z 10 do 2,5 ha tak, aby chronić cenne siedliska łąkowe.

Ponieważ teren opracowania położony jest w obrębie obszaru objętego ochroną w ramach europejskiej sieci ekologicznej, obowiązują tu ustalenia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rudawy Janowickie PLH020011 (Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dn. 11 lipca 2014 r. opublikowane w Dz. Urz. z 2014 r. poz. 3245) oraz, z uwagi na jego położenie w obrębie Rudawskiego Parku Krajobrazowego – ustalenia planu ochrony tego Parku zatwierdzonego Uchwałą Sejmiku Województwa Dolnośląskiego

nr XVI/329/11 z dnia 27 października 2011 roku łącznie z zakazami ujętymi w Rozporządzeniu Wojewody Dolnośląskiego z dnia 7 listopada 2007 r. w sprawie Rudawskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. 2007 r. nr 277, poz.3386).

6.2 Prezentacja głównych ustaleń projektu planu

Z wnioskiem o sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla omawianego obszaru wystąpili mieszkańcy Mniszkowa. Przeważająca część ustaleń planu ma charakter sanacyjny i porządkujący. Plan precyzuje i określa zasady zagospodarowania terenów już zainwestowanych, dopuszczając w ich obrębie realizację pojedynczych nowych obiektów. Projekt planu umożliwia także nowe zainwestowanie w północnej części terenu oraz w południowej części Mniszkowa, w stosunkowo wąskim pasie terenów wzdłuż istniejącej drogi –dopuszczając tutaj realizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej „MN”. Zabudowa ta ma mieć charakter ekstensywny: budynki o wysokości do 10 m na działkach o powierzchni nie mniejszej niż 2500 m². Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w zagospodarowaniu działki budowlanej ustala się tutaj równy 40% natomiast wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki – maksimum 0,25. Drogi dojazdowe i wewnętrzne planowane do obsługi tych działek poprowadzono z reguły w śladzie istniejących dróg rolniczych.

Powierzchnia planowanej zabudowy jest mniejsza, niż planowana w obowiązującym planie miejscowym (nie obejmuje pasa gruntów na wschód od drogi 34KDD). Będzie ona także bardziej ekstensywna (minimalna powierzchnia działki planowana jest 2,5 razy większa niż w obowiązującym planie).

W centralnej części wsi (w sąsiedztwie budynku Mniszków 19 w centrum wsi, w pobliżu dworu (Mniszków 17)) projekt planu przewiduje lokalizację centrum usługowego. Obejmuje ono dwa wydzielania: 13US – terenu sportu i rekreacji z usługami publicznymi związanymi z obsługą funkcji podstawowej oraz miejsca postojowe, a także 14U – tereny zabudowy usługowej z dopuszczeniem obiektów sportowo-rekreacyjnych z parkingami. Nie dopuszcza się tutaj dużych obiektów handlowych. W aktualnym planie na tych wydzielaniach planowana jest zabudowa mieszkaniowa.

W granicach obszaru objętego uchwałą znajdują się otaczające obszar zurbanizowany tereny rolnicze oraz tereny lasów (przy południowo-wschodnim obrzeżu obrębu), których przeznaczenia rozpatrywany projekt planu nie zmienia. Na terenach rolniczych „R” nie dopuszcza się lokalizacji zabudowy.

Sporządzenie przedmiotowego planu – zgodnie z uzasadnieniem do uchwały o przystąpieniu do jego sporządzenia - służyć ma uporządkowaniu zasad zagospodarowania i zabudowy terenów, w tym rozgraniczeniu poszczególnych funkcji, a także uporządkowaniu obsługi komunikacyjnej. Obszar objęty planem zawiera rozwiązania z już obowiązującego MPZP oraz z poszczególnych rozstrzygnięć w decyzjach o warunkach zabudowy (także decyzji ustalających lokalizację inwestycji celu publicznego).

6.3 Zapisy zmienionego planu ograniczające negatywne oddziaływania na środowisko

Ustalenia dotyczące ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego wyszczególnione są w §18 przedmiotowego dokumentu. W §19 zawarto natomiast ustalenia

dotyczące zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, a w §24 i 25 - zasad modernizacji, rozbudowy, budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

Projekt planu zawiera zapisy bardzo istotne z punktu widzenia ochrony przyrody. Po pierwsze, stwierdza że cały obszar planu podlega ochronie prawnej z uwagi na cenne walory przyrody ożywionej i nieożywionej będące przedmiotem ochrony Rudawskiego Parku Krajobrazowego (§22 ust. 1) oraz obszaru Natura 2000 (§22 ust. 2). Za tymi stwierdzeniami idą wymogi dostosowania wszelkich działań inwestycyjnych przepisom prawa powszechnego oraz planom ochrony tych form ochrony, które są przepisami nadrzędnymi w stosunku do zapisów planu. Dalej w prognozie poddano ocenie, czy same zapisy planu są zgodne z wymogami tych dokumentów.

Rysunek planu, sporządzony na wektorowej mapie geodezyjnej z podkładem rastrowym mapy topograficznej w skali 1:1000 na części wydzielenia, zawiera następujące oznaczenia z zakresu ochrony krajobrazu kulturowego, wartości przyrody i zasobów środowiska:

- ✓ budynki figurujące w ewidencji zabytków,
- ✓ budynek wpisany do rejestru zabytków,
- ✓ granicę strefy ochrony konserwatorskiej historycznego układu ruralistycznego,
- ✓ granica strefy ochrony konserwatorskiej ochrony zabytków archeologicznych OW,
- ✓ potencjalne obszary ograniczonego użytkowania związanych z liniami elektroenergetycznymi 20 i 220kV,
- ✓ stanowiska chronionych gatunków roślin oraz zwierząt.

Ustalenia te zostały przedstawione, omówione i ocenione w dalszej części prognozy, w kontekście analizy potencjalnych skutków realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska.

7. Identyfikacja oddziaływań na środowisko wynikających z realizacji zapisów planu

W celu otrzymania metodologicznej przejrzystości prognozy oddziaływania ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze dokonano klasyfikacji poszczególnych terenów pod kątem potencjalnych zagrożeń stanu środowiska, mogących wystąpić w wyniku realizacji ustaleń tego dokumentu. Określono również przewidywany zasięg oddziaływania, jego rodzaj oraz trwałość i odwracalność. Ponadto scharakteryzowano wpływ ustaleń MPZP oraz rodzaj oddziaływania na tereny przyległe do obszaru opracowania.

Mając powyższe na uwadze, rozpatrywano następujące grupy oddziaływań, które przedstawiono na załączonej mapie oraz opisano w niniejszym rozdziale:

- A) ustalenia planu, które mają korzystny wpływ na środowisko;
- B) ustalenia planu **neutralne** wobec środowiska – utrzymujące lub nieistotnie modyfikujące istniejące formy zainwestowania;

-
- C) ustalenia planu negatywne dla środowiska, w stopniu nieznacznym, wynikające z lokalizacji nowej zabudowy o charakterze uzupełniającym na terenach użytków zielonych w obrębie struktury urbanistycznej wsi, nie zajmujące chronionych siedlisk przyrodniczych;
 - D) ustalenia planu negatywne dla środowiska, w stopniu potencjalnie znaczącym, wynikające z lokalizacji nowej zabudowy na terenach użytków zielonych leżących w sąsiedztwie struktury urbanistycznej wsi, lecz nie wkraczające na chronione siedliska przyrodnicze;
 - E) ustalenia planu negatywne dla środowiska, w stopniu potencjalnie znaczącym na terenach z chronionymi siedliskami łąkowymi;

7.1 Identyfikacja ustaleń planu, które mogą powodować skutki środowiskowe

Istotnymi z punktu widzenia ochrony środowiska ustaleniami przedmiotowego projektu planu są zapisy utrzymujące możliwość zabudowy na terenach wprawdzie wskazanych w obowiązującym planie miejscowym pod zabudowę mieszkaniową, ale dotychczas niezabudowane. Projekt planu dopuszcza także nową zabudowę na terenach dotychczas nie objętych planowaniem, to jest w południowej części Mniszkowa. W konsekwencji tych działań może zostać zajęte pod zabudowę około 25,5 ha użytków zielonych, na których może powstać do ok. 85 budynków mieszkalnych.

Realizacja ustaleń przedmiotowego dokumentu w dużej części zabudowy wsi jest neutralna dla środowiska, to jest nie zmieniająca w istotny sposób sposobów zagospodarowania tych terenów oraz nie wprowadzająca nowych presji, uciążliwości ani konfliktów. Zapisy planu dotyczące tych terenów przewidują uporządkowanie istniejącej zabudowy, wprowadzenie nowych form zieleni, eliminowanie elementów szpecących krajobraz i wywołujących negatywne wrażenia estetyczne.

7.2 Wstępna ocena istotności przewidywanych oddziaływań

Poniższa tabela różnicuje skutki wymienionych wyżej ustaleń projektu przedmiotowego projektu planu zmieniających aktualny sposób użytkowania powierzchni oraz szacuje siłę spodziewanych oddziaływań w zależności od:

siły i kierunku oddziaływań:

- „+” korzystnie wpływające na środowisko;
- „0” neutralne wobec środowiska (-0: oddziaływania wystąpią, ale nie są one istotne);
- „-” negatywne dla środowiska, w stopniu: 1/ nieznacznym, 2/ potencjalnie znaczącym, jednak możliwym do minimalizacji przy przestrzeganiu wskazań wynikających z niniejszej prognozy (zmiana kwalifikacji szkody na nie znaczącą), 3/ znaczącym – skutków nie da się zminimalizować;
- „?” dyskusyjne (rozważane w części opisowej oceny);

czasu oddziaływania: (**K**) krótkoterminowe, (**S**) średnioterminowe, (**D**) długoterminowe;

trwałości: (**N**) stałe (czyli nieodwracalne); (**O**) chwilowe (czyli odwracalne);

sposobu oddziaływania: (**B**) bezpośrednie; (**P**) pośrednie; (**W**) wtórne.

l.p.	Potencjalne oddziaływania na środowisko	Ocena istotności skutków dla środowiska, które mogą wynikać z realizacji ustaleń planu			
		MN (1)	MN(2)	MN(3)	US
1	zmiana sposobu użytkowania gruntów i związana z tym degradacja lub fizyczna likwidacja warstwy glebowej	-2DNB	-2DNB	-2DNB	-1DNB
2	przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu	-2DNB	-2DNB	-2DNB	-1DNB
3	wytwarzanie odpadów	-1DNP	-1DNP	-1DNP	-1DNP
4	pobór wody	-1DOP	-1DOP	-1DOP	-1DOP
5	wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi	-2DOP	-2DOP	-2DOP	-1DOP
6	przekształcenia stosunków wodnych	-2DNB	-2DNP	-2DNP	-2DNB
7	emisja gazów lub pyłów do powietrza	-1SOP	-1SOP	-1SOP	-1SOP
8	emisja hałasu	-1SOP*	-1SOP*	-1SOP*	-1SOP*
9	miejscowe warunki bioklimatyczne	-1DNW	+	-1DNW	0
10	przeobrażenie krajobrazu, zaburzenie osi i wglądów widokowych	-1DNB	-1DNB	-1DNB	-1DNB
11	zniszczenie lub naruszenie podczas prac budowlanych płatów bardziej lub mniej cennych siedlisk przyrodniczych na terenie zajęтым pod inwestycję	-3DNB	-2DNB	-1DNB	-1DNB
12	możliwa wycinka drzew i krzewów stanowiących miejsca bytowania ptaków oraz innych przedstawicieli fauny (bezkęgowców, nietoperzy, drobnych ssaków)	-2DNB	0	-1DNB	-1DNB
13	synantropizacja, ekspansja związanych z człowiekiem obcych gatunków (pogorszenie stanu siedlisk przyrodniczych)	-2DNW	-2DNW	0	0
14	zmiana sposobu wykorzystania przestrzeni przez zwierzęta (np. uszczuplenie żerowiska ptaków i nietoperzy), zmiany behawioralne (zmiany aktywności, ucieczka) dzikich zwierząt spowodowane zmianami w środowisku podczas budowy, a potem użytkowaniem obiektów	-1DNW	-2DNW	-1DNW	-1DNW
15	bariera na szlaku wędrówek zwierząt fragmentacja siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków	-1DNP	-1DNP	-1DNP	-1DNP
16	oświetlenie terenu, co może zaburzać żerowanie niektórych gatunków nietoperzy	0	0	0	-0
17	zwiększenie dostępności terenów otaczających miejsca planowanego zainwestowania	-2DNP	-2DNP	-1DNP	0
Ocena końcowa		-3	-2	-2	-2

* – oddziaływanie możliwe jest na etapie budowy

Ocena końcowa poszczególnych ustaleń planu odpowiada najbardziej niekorzystnej ocenie cząstkowej

Oznaczenia terenów w wierszu nagłówkowym poniższej tabeli:

MN(1): zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna w obrębie części wydzieleń: 2MN, 6MN, 9MN, 10MN i 12MN, które wkraczają na siedliska przyrodnicze będące przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000;

MN(2): zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna na wydzieleniach: 3MN, 4MN i 5MN zajmująca zbiorowiska łąkowe nie będące wprawdzie przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000, lecz cenne z uwagi na ich położenie poza strukturą urbanistyczną wsi;

MN(3): zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna w obrębie części wydziałów: 2MN, 7MN, 8MN, 10MN i 11MN oraz usługowa 14U zajmująca niezabudowane użytki zielone i nieużytki w obrębie struktury urbanistycznej wsi (zabudowa o charakterze uzupełniającym);

US: tereny usług sportu w centrum wsi (w rejonie budynku nr 19).

W ocenie istotności skutków możliwych oddziaływań uwzględniono skalę przedsięwzięcia (rodzaj i intensywność zabudowy), wielkości powierzchni wskazanej pod nowe zainwestowanie, potencjalne emisje i zrzuty zanieczyszczeń, wrażliwość terenów wskazanych pod zmianę przeznaczenia oraz terenów z nimi sąsiadujących, a także kumulację oddziaływań.

W dalszej części prognozy szczegółowo omówiono zasygnalizowane wyżej, możliwe skutki ustaleń projektu przedmiotowego dokumentu na te komponenty środowiska, które będą podlegały niekorzystnym oddziaływaniom. Zostaną one ocenione i jeśli okażą się znaczące, zaproponowane zostaną działania zapobiegawcze lub minimalizujące.

7.3 Identyfikacja oddziaływań skumulowanych

Kumulować się mogą oddziaływania spowodowane istniejącymi i planowanymi formami wykorzystania przestrzeni. W szczególności chodzi tutaj o istniejącą już na terenie wsi zabudowę mieszkaniową, zagrodową i usługową, której powierzchnia w rezultacie zrealizowania ustaleń planu zostanie ponad dwukrotnie zwiększona (z 20,7 do 46,2 ha). Wiązać się z tym dwukrotnie większe niż obecnie emisje zanieczyszczeń, zrzuty ścieków i wytwarzanie odpadów. Szkody tym spowodowane będą synergiczne, to jest większe niż wynikałoby to z prostego ich sumowania. W konsekwencji zwiększonych emisji, a także w wyniku ubytku terenów otwartych wystąpią negatywne oddziaływania na biotyczne i abiotyczne komponenty środowiska, których skutek jest większy niż suma konsekwencji działania każdego z nich z osobna.

Kumulować się mogą także skutki oddziaływania podobnych przedsięwzięć podejmowanych na terenie całego Rudawskiego Parku Krajobrazowego oraz obszaru Natura 2000 „Rudawy Janowickie”, które w konsekwencji mogą doprowadzić do zubożenia walorów tych obszarów.

Kumulować się będą skutki wynikające z:

- ✖ wytwarzania odpadów i konieczności ich składowania (skutki nieznaczące),
- ✖ wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi (skutki nieznaczące lub lokalnie znaczące),
- ✖ emisji gazów i pyłów do powietrza (skutki nieznaczące),
- ✖ zwiększenie ruchu komunikacyjnego oraz emisji z tym związanych (hałas, zanieczyszczenia powietrza) – (skutki nieznaczące),
- ✖ przeobrażenie krajobrazu, zaburzenie osi i wglądów widokowych (skutki nieznaczące),
- ✖ synantropizacja, ekspansja związanych z człowiekiem obcych gatunków (pogorszenie stanu siedlisk przyrodniczych w rejonie opracowania) spowodowane zwiększeniem dostępności terenów otaczających miejsca planowanego zainwestowania (skutki potencjalnie znaczące).

Wszędzie tam, gdzie skutki zasygnalizowanych wyżej oddziaływań mogą mieć istotny udział w determinowaniu wskaźników jakości środowiska na obszarze opracowania, zostaną one omówione w dalszej części prognozy,

Przewiduje się, że planowane na terenie Mniszkowa nowe zainwestowanie nie spowoduje znaczącej kumulacji skutków środowiskowych w skali gminy oraz w obrębie obszarów chronionych. Przedmiotowy projekt MPZP zakłada racjonalne wykorzystanie przestrzeni niezainwestowanej, lokalizując nową zabudowę w obrębie już istniejących struktur urbanistycznych lub też jako ich bezpośrednią kontynuację. Przed zabudową chroni się tereny cenne przyrodniczo oraz, w miarę możliwości, nie wprowadza się nowej zabudowy na siedliska będące przedmiotem ochrony w ramach programu Natura 2000.

Należy jednak uwzględnić fakt, że obszarem PLH020011 „Rudawy Janowickie”, objęto tereny już zabudowane, oraz tereny niezabudowane, których właściciele nabyli prawo do zabudowy na podstawie wcześniej uchwalonych planów miejscowych oraz decyzji wydanych na podstawie ustawy „Prawo budowlane”.

Innym czynnikiem osłabiającym negatywne skutki zaplanowanych oddziaływań jest ich rozłożenie w czasie. Planowana zabudowa nie powstanie w ciągu jednego roku, lecz będzie to proces rozwijający się długim okresie czasu. Proces taki pozwoli na stopniowe „oswajanie się” przyrody z nowymi warunkami.

8. Przewidywane skutki realizacji ustaleń projektu planu dla poszczególnych komponentów środowiska abiotycznego

8.1 Wykorzystywanie zasobów środowiska

Jako zasoby naturalne rozumie się zarówno biotyczne (np. rośliny, zwierzęta) jak i abiotyczne (np. gleby, wody, powietrze) twory przyrody, które mogą być wykorzystane przez człowieka. Ponieważ w dalszej części prognozy omówiono oddziaływania na wymienione wyżej elementy środowiska, które stanowią jednocześnie zasoby przyrody, w tym punkcie odniesiono się do powierzchni ziemi, gleb, wykorzystanie wody oraz zasobów kopalin.

8.1.1 Powierzchnia ziemi

Przez powierzchnię ziemi, zgodnie z ustawą „Prawo ochrony środowiska”, rozumie się *ukształtowanie terenu, glebę, ziemię oraz wody gruntowe, z tym że:*

- a) gleba - oznacza górną warstwę litosfery, złożoną z części mineralnych, materii organicznej, wody glebowej, powietrza glebowego i organizmów, obejmującą wierzchnią warstwę gleby i podglebie,*
- b) ziemia - oznacza górną warstwę litosfery, znajdującą się poniżej gleby, do głębokości oddziaływania człowieka,*
- c) wody gruntowe - oznaczają wody podziemne w rozumieniu ustawy Prawo wodne, które znajdują się w strefie nasycenia i pozostają w bezpośredniej styczności z gruntem lub podglebiem.*

W wyniku ustaleń projektu planu dojdzie do przekształcenia powierzchni ziemi zarówno w sensie rzeźby jak i pokrycia terenu. Można tu wyróżnić następujące rodzaje oddziaływań:

-
- **Zmiana sposobu użytkowania gruntów.** Projekt planu przeznacza pod nową zabudowę ok. 25,5 ha. Grunty przeznaczane pod nowe zainwestowanie to najczęściej tereny otwarte - użytki zielone. Tereny ewidencyjnie wskazane jak zadrzewienia i zakrzaczenia zajmują tutaj ok. 0,8 ha. W małej części (ok. 0,8 ha) są to też tereny przekształcone wskazane w ewidencji jako tereny budowlane niezabudowane.
 - **Zmiany ukształtowania powierzchni terenu.** Zmiany te będą skutkiem wykonywania prac budowlanych. W przypadku realizacji nowej zabudowy, przekształcenia rzeźby ograniczą się do niwelacji (wyrównywania) terenu, utworzenia wkopów pod fundamenty oraz wkopów i nasypów pod drogi. Ze względu na dochodzące do 10% nachylenie zboczy na większości wydzielen lub w ich części przekształcenia te mogą być istotne. Projekt planu minimalizuje omawiane skutki ustalając stosunkowo niewielkie powierzchnie zajmowane przez poszczególne budynki w obrębie działek budowlanych.
 - **Degradacja i fizyczna likwidacja warstwy glebowej.** W miejscach powstania trwałych obiektów (budynki, utwardzone place) dojdzie do przekształcenia i zniszczenia warstwy glebowej. Biorąc pod uwagę przewidywane w planie wskaźniki zabudowy, można oszacować, że przekształcenia te obejmą obszar o powierzchni ok. 9 ha. Zgodnie z mapą ewidencyjną, gleby na tym obszarze zaliczono do IV i gorszych klas bonitacyjnych.

Prognozuje się, że potencjalne skutki środowiskowe w omawianym zakresie będą nieznaczące. Z uwagi na czas oddziaływania będą one długoterminowe. Z uwagi na trwałość skutków oddziaływań będą one stałe czyli nieodwracalne. Mając na uwadze sposób oddziaływania zmiany te będą bezpośrednie. Szkody te będą się kumulować ze skutkami podobnych oddziaływań obiektów istniejących planowanych na terenach sąsiednich jednostek osiedleńczych.

8.1.2 Wpływ gospodarowania odpadami na środowisko

Zasady gospodarki odpadami ustala się w §16 ust. 6 projektu planu. Rozstrzyga się tutaj, że „*Gospodarkę odpadami należy rozwiązać w oparciu o obowiązujące przepisy odrębne.*”

Przywołanym tutaj przepisem odrębnym jest przede wszystkim ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. „O odpadach” oraz akty wykonawcze do tej ustawy. Dokumentem takim jest także Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego stanowiący Załącznik do uchwały nr XXIV/616/12 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 czerwca 2012 r., który lokalizuje gminę Janowice Wielkie w obrębie regionu środkowosudeckiego.

Na jej terenie nie ma wysypiska odpadów komunalnych i są one utylizowane przez Zakład Gospodarowania Odpadami przy Karkonoskim Centrum Gospodarki Odpadami (KCGO) w Ściegnach-Kostrzycy wyposażony w kompostownię kontenerową wraz z wiatą dojrzewania kompostu, Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne oraz linia do mechaniczno ręcznego sortowania odpadów komunalnych.

Takie też założenia zawiera obowiązujące Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Miasta Kamienna Góra (pkt 6.8 II części tego dokumentu).

Do dokumentów prawa miejscowego regulującymi gospodarkę odpadami należy między innymi Uchwała Nr XXI/145/2012 w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Janowice Wielkie czy też Uchwała Nr XXI/146/2012 w sprawie sposobu i zakresu

świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów.

Ustalenia planu w połączeniu z zapisami przywołanych w nim aktów prawa gwarantują więc właściwą gospodarkę odpadami stałymi, zarówno komunalnymi jak i z sektora gospodarczego, a w szczególności odpadami zaliczanymi do niebezpiecznych.

8.1.3 Gleby i uprawy

Zmiana zagospodarowania terenu niezabudowanych (łąki i pastwiska, rzadziej ugorowane użytki rolne) na cele budowlane wiąże się zawsze z degradacją gruntów oraz zmniejszeniem powierzchni użytecznej dla produkcji rolnej. Wyłączone z produkcji rolnej zostaną tereny o niewielkiej przydatności rolniczej na powierzchni około 20 ha, z glebą zaliczaną głównie do V i VI klasy bonitacyjnej. Tylko w obrębie wydziałów 3MN, 4MN, 6MN występują nieduże płaty pastwisk i łąk z glebą IV klasy bonitacyjnej. Ubytek gruntów rolnych w skali całej jednostki Mniszków wyniesie ok. 7%.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. „O ochronie gruntów rolnych i leśnych” grunty rolne w miastach oraz użytki rolne z glebami mineralnymi klas IV i gorszej nie wymagają pozwolenia w przypadku zmiany ich użytkowania. Zatem, projekt planu nie będzie wymagać przeprowadzenia procedury wyłączeniowej.

Prognozuje się, że potencjalne skutki środowiskowe w omawianym zakresie będą negatywne w stopniu nieznaczącym. Z uwagi na czas oddziaływania będą one długoterminowe. Z uwagi na trwałość skutków oddziaływań będą one stałe czyli nieodwracalne. Mając na uwadze sposób oddziaływania zmiany te będą bezpośrednie. Szkody te będą się kumulować ze skutkami podobnych oddziaływań obiektów istniejących planowanych na terenach innych jednostek osadniczych w rejonie opracowania.

8.1.4 Pobór wody

Projekt planu umożliwi budowę nie więcej niż 85 nowych budynków mieszkalnych, a liczba mieszkańców Mniszkowa może, w związku z tym wzrosnąć o około 281 osób, z 80 do około 361 osób. Prognoza ta pozwala oszacować, że zapotrzebowanie na wodę dla potrzeb komunalnych wzrośnie o ok. 28 m³/dobę, co będzie stanowić blisko trzykrotny wzrost w stosunku obecnego zużycia wody.

Powyższe obliczenia przeprowadzono na podstawie wskaźników określonych w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 14 stycznia 2002 roku w sprawie określenia przeciętnych norm zużycia wody, w oparciu o zapisy rysunku projektu planu i ustalenia dotyczące maksymalnych wskaźników zabudowy.

Zaopatrzenie w wodę do czasu wybudowania gminnej sieci wodociągowej ustala się z zastosowaniem rozwiązań indywidualnych – zgodnie z przepisami odrębnymi.

Ustalenia te są zgodne z obowiązującym prawem, a wraz z wymaganymi przepisami odrębnymi, umożliwiają racjonalne wykorzystanie zasobów wodnych.

8.1.5 Ochrona zasobów kopalin

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. „Prawo geologiczne i górnicze” złożem kopaliny jest naturalne nagromadzenie minerałów, skał oraz innych substancji, których wydobywanie może przynieść korzyść gospodarczą. Za złożo udokumentowane uważa się złożo wpisane

do sporządzanego corocznie przez ministra właściwego do spraw środowiska krajowego bilansu kopalin i wód podziemnych.

Zgodnie z art. 95 tej ustawy, udokumentowane złoża kopalin oraz udokumentowane wody podziemne w granicach stref ochronnych ujęć oraz obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych ujawnia się w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Ponadto, Prawo Ochrony Środowiska (art. 72 ust. 1 pkt 2) wymaga, aby wymienione wyżej dokumenty planistyczne zabezpieczały obszary występowania złóż kopalin dla obecnych i przyszłych potrzeb ich eksploatacji. Zagrożeniem dla złóż kopalin i wód podziemnych, któremu mają zapobiegać te dokumenty, jest takie gospodarowanie powierzchnią ziemi, w szczególności jej zabudowa, które w przyszłości może utrudnić dostęp do rozpoznanych i zinwentaryzowanych zasobów kopalin, a także wpływać na pogorszenie jakości cennych zasobów wód podziemnych.

Zagrożenia dla złóż kopalin i wód podziemnych wynikają z takiego gospodarowania powierzchnią ziemi, w szczególności z jej zabudową, które w przyszłości może utrudnić dostęp do rozpoznanych i zinwentaryzowanych zasobów kopalin, a także wpływać na pogorszenie jakości cennych zasobów wód podziemnych.

Na terenie opracowania nie występują udokumentowane złoża kopalin, więc kwestia ich ochrony jest tutaj bezpodstawna. Planowana zmiana sposobu użytkowania powierzchni ziemi nie wpłynie niekorzystnie, ani też nie utrudni dostępu do ewentualnych złóż w sąsiedztwie terenu opracowania.

Obszar opracowania nie znajduje się w zasięgu żadnego z głównych zbiorników wód podziemnych.

8.2 Skutki emisji gazów i pyłów do atmosfery

Ustalenia planu dotyczące lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej na terenie opracowania niewątpliwie przyczynią się do wzrostu ilości zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery, powstałych z uwagi na potrzebę ogrzewania nowych pomieszczeń oraz wzrostu ruchu komunikacyjnego.

W oparciu o wskaźniki zabudowy działek, przeciętne katalogowe powierzchnie budynków oraz dopuszczone w planie wysokości budynków można oszacować, że ustalenia planu stwarzają warunki do powstania obiektów, których szacunkowa, wymagająca ogrzania kubatura wyniesie maksymalnie ok. 100 tys. m³. Na tej bazie można oszacować, że z tytułu ogrzewania pomieszczeń za pomocą pieców opalanych dobrym jakościowo węglem, do atmosfery wyemitowanych zostanie dodatkowo około 290 Mg zanieczyszczeń energetycznych (głównie tlenki węgla (ok. 220 Mg), dwutlenek siarki, tlenki azotu, i pyły) na rok. Aktualna emisja tych zanieczyszczeń, oszacowana przy założeniu potrzeby ogrzania 33 budynków mieszkalnych wynosi około 150 Mg/rok. Podstawą do tych obliczeń są wskaźniki emisji substancji zanieczyszczających wprowadzanych do powietrza z procesów energetycznego spalania paliw. Materiały MOŚZNiL, Warszawa 1996r.

W odniesieniu do wartości bezwzględnych, to jest do norm zanieczyszczeń atmosfery, ocenia się, że skutki tych emisji nie będą zauważalne z uwagi na dobre przewietrzanie terenu oraz rozproszenie emitorów na dużym obszarze. W sezonie grzewczym, w okresach inwersji mogą być

odnotowane podwyższone wartości dobowych wskaźników stężenia pyłu w stopniu nie zagrażającym zdrowiu ludzi ani przyrodzie ożywionej.

Przedmiotowy projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego daje możliwości ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł energetycznych, między innymi poprzez zapisany w §18 ust 4 projektu planu wymóg pozyskiwania energii dla celów grzewczych z zastosowaniem paliw zapewniających dotrzymywanie obowiązujących norm emisji zanieczyszczeń oraz poprzez dopuszczenie w §25 ust. 12 projektu planu możliwości instalowania urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych o mocy nie przekraczającej 100 kW (np. kolektory słoneczne, pompy ciepłe, energia geotermalna).

Prognozuje się, że potencjalne skutki środowiskowe w omawianym zakresie będą nieznaczące. Z uwagi na czas oddziaływania będą one średnioterminowe. Z uwagi na trwałość skutków oddziaływań będą one odwracalne. Mając na uwadze sposób oddziaływania zmiany te będą pośrednie. Szkody te mogą się kumulować ze skutkami podobnych oddziaływań obiektów istniejących planowanych na terenach sąsiednich oraz z oddziaływaniem szlaków komunikacyjnych.

8.3 Wpływ na klimat lokalny

Ustalenia projektu planu nie będą miały zauważalnego wpływu na lokalne warunki klimatyczne. W szczególności, projekt dokumentu nie przewiduje lokalizacji obiektów kubaturowych utrudniających ruch powietrza w dolinie Hutniczego Potoku ani też nie dopuszcza do działalności powodującej istotny wzrost zanieczyszczenia powietrza, mogących powodować zmiany klimatyczne.

8.4 Wpływ na środowisko wodne

Jak policzono w punkcie 8.1.4 prognozy, w związku z realizacją ustaleń planu zapotrzebowanie na wodę dla potrzeb komunalnych wzrośnie o ok. 28 m³/dobę. W tym samym stosunku nastąpi wzrost zrzutów ścieków komunalnych. W zakresie odprowadzania ścieków bytowych czy gospodarczych ustala się docelowo odprowadzenie ścieków sanitarnych do gminnej kanalizacji sanitarnej. Do czasu realizacji, na terenie objętym ustaleniami planu, który nie jest wyposażony w infrastrukturę techniczną, gminnej sieci kanalizacji sanitarnej dopuszcza się stosowanie rozwiązań indywidualnych, to jest odprowadzanie ścieków do szczelnych zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe, w oparciu o obowiązujące przepisy odrębne, związane z ochroną środowiska.

Mając powyższe na uwadze ocenia się, że wymagane w projekcie planu rozwiązania w zakresie gospodarki ściekami bytowymi pozwolą na wyeliminowanie oddziaływań związanych z funkcjonowaniem człowieka na środowisko wodne.

Projekt planu wskazuje możliwość powstania nowej zabudowy na terenach o podwyższonym poziomie wód gruntowych. Ustalenia te dotyczą terenu 13US oraz części terenów: 3MN oraz 14U. Przekształcenia mogą mieć znaczący wpływ na funkcjonowanie ekosystemów związanych ze środowiskiem gleb podmokłych, w tym licznej populacji częściowo chronionych gatunków roślin w obrębie wydzielenia 3MN. Na wydzieleniach 13US oraz 14U możliwe są poważniejsze zakłócenia naturalnego przepływu wód Hutniczego Potoku.

Projekt planu minimalizuje potencjalnie znaczące skutki tych ustaleń poprzez:

- wrysowanie nieprzekraczalnych linii zabudowy w taki sposób, iż hydrogeniczne siedliska nie mogą być bezpośrednio zabudowane;
- wpisanie w §18 ust. 13 zakazu dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli te zmiany nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- wymóg zachowania obudowy biologicznej istniejących cieków oraz istniejących zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych (zob. §18 ust. 10 projektu planu)

Prognozuje się, że po uwzględnieniu wymienionych wyżej zapisów, potencjalne skutki środowiskowe w omawianym zakresie będą na wymienionych wyżej wydzieleniach negatywne w stopniu nieznaczącym. Z uwagi na czas oddziaływania będą one długoterminowe. Z uwagi na trwałość skutków oddziaływań będą one nieodwracalne (13US; 14U) lub odracalne na pozostałych wydzieleniach. Mając na uwadze sposób oddziaływania zmiany te będą odpowiednio bezpośrednie lub pośrednie. Szkody te mogą się kumulować ze skutkami podobnych oddziaływań istniejących obiektów.

8.5 Wpływ na jakość klimatu akustycznego

Należy się spodziewać, że rozbudowa wsi zwiększy ruch pojazdów na drodze lokalnej prowadzącej z Janowic Wielkich. Obecnie po drodze tej porusza się średnio około 5 poj/h, przy czym w górnej partii wsi ruch ten jest sporadyczny.

Projekt planu umożliwia budowę do 85 nowych budynków mieszkalnych, a liczba mieszkańców w obrębie obszaru planu może, w związku z tym wzrosnąć o około 277 osób, to jest z 80 do około 361 osób. Przyjmując wskaźnik samochodów osobowych na 1000 mieszkańców na okres horyzontu roku 2020 w wysokości 420 sam. osob./1000 mieszkańców, otrzymamy liczbę pojazdów osobowych na osiedlu równą $361/1000 \cdot 420 = 151$. Dobowy ruch tych pojazdów rozłoży się w czasie: maksimum w godzinach porannych (wyjazdy do pracy i szkoły) oraz popołudniowych (powroty). Można się spodziewać, że rozbudowa wsi zwiększy ruch pojazdów po głównej ulicy wsi z obserwowanego obecnie 5 poj. osob./h = ok. 80 poj. w ciągu dnia do ok. 242 poj. w ciągu dnia (średnio 15 poj/h). Równoważny poziom A hałasu przy tej ulicy wzrośnie z 47 do ok. 52 dB, a czym bliżej końca wsi będzie malał. Jest to wartość znacznie poniżej wartości normatywnych hałasu na terenie wsi w ciągu dnia. W obliczeniach nie uwzględniono ruchu ciężkiego związanego z obsługą wsi (odbiór odpadów) oraz zaopatrzeniem budów. Ruch ten jest sporadyczny.

Uciążliwości akustyczne mogą pojawić się przejściowo w fazie budowy obiektów. Będą mogły być one spowodowane transportem materiałów budowlanych oraz pracą hałaśliwego sprzętu, takiego jak koparka, spycharka, kompresor, wibratory, młoty pneumatyczne itp.

Zgodnie z zapisami projektu planu oraz z wymogami Prawa ochrony środowiska ewentualne emisje hałasu od obiektów usługowych i produkcyjnych funkcjonujących na terenie opracowania nie mogą przekraczać ustalonych wartości normatywnych na terenach sąsiadujących. W projekcie planu (§18.1) wprowadzono ochronę akustyczną na terenach zabudowy MN tak, jak dla terenów II klasy standardu akustycznego (tereny zabudowy jednorodzinnej), teren sportu i rekreacji do grupy „tereny rekreacyjno-wypoczynkowe”. Pozostałe tereny nie podlegają ochronie akustycznej.

Prognozuje się, że potencjalne skutki środowiskowe pogorszą standard klimatu akustycznego w obrębie wsi w stopniu mało znaczącym. Prognozowane wartości hałasu komunikacyjnego nie będą przekraczać norm. Z uwagi na czas oddziaływania będą one krótkoterminowe (faza budowy) lub długoterminowe (hałasy komunikacyjne). Z uwagi na trwałość skutków oddziaływań będą one odwracalne. Mając na uwadze sposób oddziaływania zmiany te będą wtórne. Szkody te mogą się kumulować.

8.6 Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Ustalenia planu nie przewidują wprowadzania na teren objęty opracowaniem obiektów ani materiałów mogących być potencjalną przyczyną tzw. nadzwyczajnych zagrożeń dla ludzi i środowiska.

8.7 Ryzyko wystąpienia zagrożeń naturalnych

Ustalenia projektu planu nie stwarzają ryzyka wystąpienia katastrof budowlanych z uwagi na lokalizację zabudowy na terenach masowych ruchów ziemi ani też zwiększenia narażenia na szkody powodziowe.

W obrębie wydzielenia 13US oraz na części wydzieleni 3MN i 14U istnieje potencjalna możliwość wystąpienia podtopień. Ukształtowanie terenu i budowa geologiczna sprawia, że właśnie tutaj gromadzi się nadmiar wód opadowych spływających po powierzchni znajdującej się pod warstwą zwietrzliny nieprzepuszczalnej warstwy skalnej. Część tych wód jest odprowadzana korytem Hutniczego Potoku, jednak w okresie intensywnych lub długotrwałych opadów przepustowość tego koryta może być niewystarczająca.

Do zagrożeń naturalnych zaliczyć można także to, wynikające z występowania naturalnych pierwiastków promieniotwórczych w podłożu skalnym w rejonie opracowania (por. punkt 4.10.4 prognozy). W związku z tym sugeruje się wpisanie do projektu planu wymogu, aby w budynkach mieszkalnych stosować rozwiązania techniczne eliminujące ryzyko gromadzenia się radonu w ilościach przekraczających ponadnormatywne stężenie tego gazu.

8.8 Ocena zmian w krajobrazie

W dniu 11 września 2015 weszła w życie ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu. Ustawa ta definiuje krajobraz, jako „postrzeganą przez ludzi przestrzeń, zawierającą elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, ukształtowaną w wyniku działania czynników naturalnych lub działalności człowieka”. W ustawie wprowadza się także pojęcie krajobrazu priorytetowego, czyli krajobrazu szczególnie cennego dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, architektoniczne, urbanistyczne, ruralistyczne lub estetyczno-widokowe, i jako taki wymagający zachowania lub określenia zasad i warunków jego kształtowania.

Nowelizacja wprowadza że urbanistyczne zasady ochrony krajobrazu zostaną ustanawiane przez sejmik województwa w oparciu o audyt krajobrazowy. Audyt ten identyfikuje krajobrazy występujące na całym obszarze województwa, określa ich cechy charakterystyczne oraz dokonuje oceny ich wartości, w szczególności określa: krajobrazy występujące na obszarze danego województwa, lokalizację krajobrazów priorytetowych i inne.

Jedną ze zmian wprowadzoną omawianym dokumentem do ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest wymóg uwzględniania w SUIKZP gmin uwarunkowań wynikających w szczególności z audytu krajobrazowego. Natomiast w MPZP określa się obowiązkowo zasady kształtowania krajobrazu, w tym krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa.

Zasady ochrony krajobrazu ustala się między w §6 do §10 projektu planu. Generalnie, zakazuje się tutaj prowadzenia działań zaburzających ład przestrzenny i powodujących obniżenie estetyki miejsca odbiegających swoim charakterem, materiałami budowlanymi od otoczenia (§6, §7 w. 3, §8 tab. 3, §10 tab. 4).

Projekt planu wprowadza nową zabudowę w istniejącą już strukturę urbanistyczną wsi nie zmieniając istotnie jej układu, jako wsi o zabudowie rozproszonej wzdłuż jednej drogi. Odległości między budynkami są znaczne a zabudowania są rozmieszczone w miarę równomiernie na dużym obszarze wzdłuż Hutniczego Potoku. Jedynie w północnej części wsi pas zabudowy nieco się rozszerzy nie zmieniając jednak ogólnego charakteru wsi. Nie przewiduje się wprowadzenia nowych dominant architektonicznych ani też obiektów mogących konkurować lub przysłaniać istniejące, mocne punkty w panoramie wsi.

W związku z tym ocenia się, że skutki realizacji ustaleń planu na walory wizualne będą tylko w niewielkim stopniu negatywne, co wynika z zapisów ustalających wymogi dotyczące nowej zabudowy. Projekt planu wymaga bowiem, aby nowa zabudowa harmonizowała z otaczającym krajobrazem, a projektowane budynki winny być wpisane w lokalną tradycję architektoniczną – budowlaną (§18.10, §21, ustalenia szczegółowe planu).

Ustalenia projektu planu stwarzają warunki i możliwości do osiągnięcia ładu przestrzennego i harmonijnego kształtowania krajobrazu na obszarze opracowania. Pomocnym przy sformułowaniu powyższej tezy, było uzyskanie odpowiedzi na pytania postawione w poniższej tabeli. Odpowiedzi pozytywne świadczą o poprawnym z punktu widzenia kształtowania krajobrazu ustaleniu w projekcie planu zasad zagospodarowania przestrzeni.

Czy realizacja ustaleń planu zmierzać będzie poprawy dotychczasowych walorów krajobrazu?	TAK
Czy plan sprzyja kreacji nowych walorów krajobrazu?	TAK
Czy projektowane rozwiązania planistyczne sprzyjać będą powstawaniu krajobrazu harmonijnego?	TAK
Czy projektowane zmiany nie naruszają istniejącej kompozycji krajobrazu?	TAK
Czy zostaną zachowane najbardziej wartościowe punkty, ciągi i płaszczyzny widokowe?	TAK
Czy ustalenia planu będą wspomagać zachowanie najcenniejszych elementów i cech pokrycia terenu ?	TAK
Czy korzystna jest proporcja terenów zabudowanych i przeznaczonych pod zieleń w obrębie działki ?	TAK
Czy plan wprowadza zakaz zabudowy substandardowej?	TAK
Czy plan wprowadza zakaz zabudowy ciągów ekologicznych?	TAK
Czy plan uwzględnia ciągi zieleni izolacyjnej wzdłuż uciążliwych obiektów?	Nie dotyczy

8.9 Wpływ na zabytki

W ustawie z dnia 23 lipca 2003 roku „O ochronie zabytków i opiece nad zabytkami” zdefiniowano pojęcie krajobrazu kulturowego jako historycznie ukształtowaną przez człowieka przestrzeń, zawierającą wytwory cywilizacji oraz elementy przyrodnicze (art. 3 pkt 14). W myśl powołanej ustawy, ochronie podlega między innymi zabytkowy krajobraz kulturowy, czyli wnętrza urbanistyczne posiadające wartości historyczne, edukacyjne i turystyczne.

Ustawa ta daje legitymację miejscowym planom zagospodarowania przestrzennego, które mogą ustalać zróżnicowanie zarówno pod względem przedmiotu jak i reżimu ochrony strefy konserwatorskie oraz zakazy i nakazy mające na celu ochronę znajdujących się na tym terenie zabytków. Dla planowania przestrzennego istotna jest ta część problematyki ochrony i opieki nad zabytkami, którą można normować w decyzjach zezwoleń na budowę, oraz takie, które mają wpływ na kompozycję i formy gospodarowania przestrzenią.

Ochronie kulturowej na obszarze opracowania podlegają:

- ✓ budynek dawnego dworu (Mniszków 17), który został objęty wpisem do rejestru zabytków pod numerem A/913/ 605/J, decyzją z dnia 26.02.1980 r.
- ✓ 12 obiektów zabytkowych wpisanych do gminnej ewidencji zabytków,
- ✓ krajobraz kulturowy zabudowy wsi Mniszków, obejmujący zabytkowy układ ruralistyczny wsi i jego panoramy krajobrazowej (widoki) – z jego cechami określonymi zasadami rozplanowania zabudowy, skalą zabudowy i jej architektonicznym ukształtowaniem,
- ✓ strefę obserwacji archeologicznej, której granica jest tożsama z granicą strefy ochrony historycznego układu ruralistycznego.

Zasady ochrony tych obiektów ustala się w §19 projektu planu. Wymaga się tutaj, między innymi, aby wszelkie działania inwestycyjne prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi. W granicach strefy ochrony historycznego układu ruralistycznego wprowadza się następujące wymogi:

- ✓ wymóg zachowania historycznej skali zabudowy oraz zasad jej rozplanowania;
- ✓ wymóg dostosowania nowych obiektów do skali, ukształtowania bryły i detalu istniejącej wartościowej zabudowy, w tym formy i wysokości dachu, układu kalenicy, poziomu posadowienia parteru;
- ✓ wymóg kształtowania układów zieleni oraz elementów małej architektury ze szczególną starannością, w sposób stanowiący harmonijną całość;
- ✓ wymóg nawiązywania do tradycyjnej architektury sudeckiej poprzez stosowanie charakterystycznych dla niej elementów, takich jak wykusze, werandy, ganki, kamienne podmurówki;
- ✓ zakaz wprowadzania zabudowy o cechach charakterystycznych dla innych regionów;
- ✓ zakaz lokalizacji masztów i obiektów technicznych o cechach dominant przestrzennych.

W odniesieniu do obiektów figurujących w ewidencji zabytków ustala się wymóg zachowania głównej bryły budynku, historycznych materiałów wykończeniowych, formy i zasady rozmieszczenia otworów oraz detalu architektonicznego.

Ustalając powyższe zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, projekt planu w należyty sposób chroni krajobraz kulturowy wsi.

9. Ocena skuteczności ochrony różnorodności biologicznej

W myśl Art. 5 pkt. 16 ustawy „O ochronie przyrody”, różnorodność biologiczna to zróżnicowanie żywych organizmów występujących w ekosystemach, w obrębie gatunku i między gatunkami, oraz zróżnicowanie ekosystemów. Poniżej rozpatrywano czy realizacja ustaleń przedmiotowego dokumentu może doprowadzić do zmian cech cennych siedlisk przyrodniczych oraz struktury ekosystemów, a w konsekwencji gatunków rzadkich i kluczowych dla zachowania bogactwa przyrodniczego w rejonie opracowania poprzez ich bezpośrednie zniszczenie lub pośrednio poprzez eutrofizację, synantropizację, odwodnienie, skażenie czy sukcesję.

9.1 Przeobrażenia przestrzennej struktury przyrodniczej

Realizacja ustaleń przedmiotowego dokumentu nie spowoduje istotnego przekształcenia struktury przyrodniczej na skutek zmian sposobów użytkowania ziemi. Nie zaburzają one połączeń z otaczającymi elementami regionalnego systemu przyrodniczego.

Planowane na terenie opracowania działania nie wpłyną istotnie na trwałość występujących na obszarze opracowania procesów przyrodniczych. Przyjęte tutaj rozwiązania planistyczne uwzględniają uwarunkowania przyrodnicze umożliwiając funkcjonowanie ekosystemów, korytarzy ekologicznych i węzłów, umożliwiających migrację roślin, zwierząt i grzybów nie zmieniając sposobu użytkowania terenów leśnych.

Zapisy planu, w tym wyznaczenie nieprzekraczalnej linii zabudowy na terenach 13US i 14U w dolince Hutniczego Potoku – korytarza ekologicznego o lokalnym znaczeniu nie osłabi w znaczący sposób funkcjonowania tego korytarza.

9.2 Ocena oddziaływań na cenne siedliska przyrodnicze

Na obszarze objętym ustaleniami projektu planu stwierdzono występowanie siedlisk przyrodniczych chronionych na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000.

Stan ochrony siedliska określono w oparciu o trzy parametry: powierzchnia siedliska, struktura i funkcja siedliska oraz perspektywy zachowania. Parametr „struktura i funkcja siedliska” oceniany jest w oparciu o wybrane cechy siedliska, które są uważane za najistotniejsze dla trwania ekosystemów i są wrażliwe na negatywne oddziaływania antropogeniczne i naturalne i łatwe do „zmierzenia”. Brano zwłaszcza pod uwagę obecność gatunków charakterystycznych, gatunków obcych oraz gatunków inwazyjnych. Stosowano trzystopniową skalę: stan właściwy, niezadowolający oraz zły [Mróz i inni 2012].

- Kod 6520: górskie łąki użytkowane ekstensywnie *Polygono-Trisetion* i *Arrhenatherion* z kostrzewą czerwoną *Festuca rubra*, mietlicą pospolitą *Agrotis capillaris* i rajgrasem

wyniosłym *Arrhenatherum elatius* W domieszce: konietlica łąkowa *Trisetum flavescens*, wyczyniec łąkowy *Alopecurus pratensis* oraz kłosówka miękka *Holcus mollis*. Do charakterystycznych dwuliścieni dla tego typu łąk zaliczyć można: przywrotniki *Alchemilla* sp., biedrzynek większy *Pimpinella major*, świerzbnicę polną *Knautia arvensis* czy licznie występujący groszek łąkowy *Lathyrus pratensis*, dzwonek rozpiechły *Campanula patula* oraz krwawnik pospolity *Achillea millefolium*. Te łąki, które są regularnie wykaszane pozostają w stanie zadowalającym. Natomiast na pozostałe płaty intensywnie wkracza ekspansywny dziurawiec czteroboczny *Hypericum maculatum*, rośliny ruderalne oraz podrosty drzew.

Projekt planu przeznacza około 7,5 ha łąk z tym siedliskiem pod zabudowę mieszkaniową. Znajdują się one w obrębie wydzieleń: 6MN, 9MN, 10MN oraz 12MN. Wszystkie one zajmują skrajną część siedliska, w pasie wzdłuż drogi lokalnej. W większości są one tutaj silnie zmienione, zarastające roślinami nitrofilnymi oraz roślinnością wysoką.

- Kod 6510: niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie *Arrhenatherion elatioris*. Fragmenty fitocenozy łąkowych mające charakter ubogich płatów świeżych łąk ekstensywnie użytkowanych *Arrhenatherion elatioris* zlokalizowane są w północnej części terenu opracowania. Częściowo są to łąki kośne. Runo z przewagą kostrzewy czerwonej *Festuca rubra* i mietlicy pospolitej *Agrostis capillaris*. W domieszce rajgras wyniosły *Arrhenatherum elatius*, kłosówka miękka *Holcus mollis* oraz kupkownica pospolita *Dactylis glomerata*. Miejscami pojawia się także bliźniczka psia trawka *Nardus stricta*. Dość mocno rozwinięta warstwa mszaków, a wśród dwuliścieni najczęściej notowano groksze łąkowy *Lathyrus pratensis*, jaskier ostry *Ranunculus acris*, babkę lancetowatą *Plantago lanceolata*, krwawnik pospolity *Achillea millefolium*, przytulię pospolitą *Galium mollugo*, szczaw zwyczajny *Rumex acetosa*, przetacznik ożankowy *Veronica chamaedrys*, dzwonek rozpierzchły *Campanula patula*, przywrotnik pasterski *Alchemilla monticola* oraz chaber łąkowy *Centaurea jacea*. Na bardziej nachylonych, nasłonecznionych stokach pojawia się chroniony dziewięciśń bezłodygowy *Carlina acaulis*. Na niewielkich tylko fragmentach są one wypasane lub koszone, gdzie indziej zarastają z reguły krzewami. Ich stan ocenia się na niezadowalający lub dobry.

Projekt planu przeznacza około 1,4 ha łąk z tym siedliskiem pod zabudowę mieszkaniową. Znajdują się one w obrębie wydzielienia 2MN. Również i w tym przypadku zajmują one skrajną część siedliska, w pasie wzdłuż drogi lokalnej. W dużej części jest ono zarośnięte krzewami i tyczkownią drzew.

- Kod 7230: Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk. Zalicza się tu neutralne i zasadowe młaki, niskie torfowiska źródłiskowe i przepływowe, głównie o charakterze torfowisk soligenicznych. Roślinność jest silnie zróżnicowana, w większości przypadków bardzo dobrze rozwinięta jest warstwa mchów. Wg RDOŚ w południowej części terenu opracowania zajmują się niewielkie (zmniejszające się) powierzchnie w niewłaściwym stanie zachowania. Projekt planu nie zmienia sposobu użytkowania tych terenów.
- Kod 9130: żyzne buczyny *Dentario glandulosae* Fagenion, *Galio odorati*-Fagenion. Lasy bukowe z udziałem świerka, jodły i jawora, rosnące na glebach żyznych o odczynie słabo

kwaśnym do obojętnego, z bogatym i obfitującym w gatunki chronione runem. Według danych archiwalnych stan zachowania ocenia się na dobry. Projekt planu nie zmienia sposobu użytkowania tych zbiorowisk.

Ewentualne zniszczenie tych siedlisk mogłoby być dopuszczone wyłącznie po zastosowaniu działań minimalizacyjnych oraz kompensacyjnych na mocy art. 74 ustawy „Prawo ochrony środowiska”.

9.3 Ocena wpływu na rzadkie i chronione gatunki roślin i grzybów

Rozpatrywano ustalenia planu negatywne dla środowiska, w stopniu potencjalnie znaczącym, wynikające z lokalizacji nowej zabudowy na terenach użytków zielonych leżących w sąsiedztwie struktury urbanistycznej wsi, zarówno te nie wkraczające na chronione siedliska przyrodnicze, jak i na terenach z chronionymi siedliskami łąkowymi.

Wydzielenie 2MN

Zajmuje ono ok. 1,4 ha zarastających łąk świeżych *Arrhenatheretalia*, zaliczonych do siedliska 6510: świeże łąki górskie użytkowane ekstensywnie. Wśród traw przewaga, mietlicy pospolitej *Agrostis capillaris*, kupkowki pospolitej *Dactylis glomerata* i śmiałka darniowego *Deschampsia caespitosa*. W domieszce rajgras wyniosły *Arrhenatherum elatius*, kostrzewa czerwona *Festuca rubra* oraz kłosówka miękka *Holcus mollis*. Poza tym rozległy płąt sitowia leśnego *Scirpus sylvaticus* i sitów *Juncus* ssp. W zbiorowisko dość intensywnie wkracza pokrzywa *Urtica dioica* oraz inne gatunki ruderalne z klasy *Artemisietea*. Poza tym do najczęściej występujących dwuliścieni zaliczyć można groszek łąkowy *Lathyrus pratensis*, dziurawiec czteroboczny *Hypericum maculatum*, krwawnik pospolity *Achillea millefolium*, szczaw zwyczajny *Rumex acetosa*, przetacznik ożankowy *Veronica chamaedrys* oraz poziewnik szorstki *Galeopsis tetrahit*.

Powyższe zbiorowisko posiada umiarkowaną wartość przyrodniczą, nie ma tutaj żadnych gatunków rzadkich I objętych ochroną prawną. Szkoda spowodowana zjęciem tego siedliska nie jest znacząca.

Fot. 3: Łąki wskazane pod zabudowę mieszkaniową na wydzieleniu 2MN (fot. własna z 30 III 2018 r.)

Wydzielenie 3MN

Wydzielenie to zajmuje ok. 5,9 ha łąk położonych na stoku o zachodniej ekspozycji w północnej części Mniszkowa. Północno-zachodnią część wydzielenia porasta szuwar sitowia leśnego *Scirpus sylvaticus*, situ rozpięzchłego *Scirpus effusus* oraz wiązówki błotnej *Filipendula ulmaria*, w towarzystwie m.in. pokrzywy zwyczajnej *Urtica dioica*, knieci błotnej *Caltha palustris* oraz chronionego pierwiosnka wyniosłego *Primula elatior*.

Zbiorowisko to zaliczyć można do podmokłych łąk ze związku *Calthion* (głównie *Angelico sylvestris-Cirsietum oleracei*) w mozaice z ziołoroślami - siedlisko 6430 (głównie ziołorośla nitrofilne oraz wiązówkowe). Co najbardziej istotne znajduje się tutaj najliczniejsze w całym Mniszkowie stanowisko śnieżycy wiosennej *Leucoium vernum*. Wizja terenowa z 10.04 br. wykazała występowanie setek osobników tego gatunku. Natomiast z informacji ustnej [Chorążyczewska] wiadomo o występowaniu w tym miejscu częściowo chronionej kukułki szerokolistnej *Dactyloctenium aegyptium*. Potwierdza to dr Marek Malicki wskazując tu również częściowo chronione mchy: mokradłoszka zaostrego *Calliergonella cuspidata*, fałdownika nastroszonego *Rhytidiadelphus squarrosus* oraz torfowca Girgenzona *Sphagnum girgensohnii*.

Fot. 4: Podmokłości ze śnieżycą wiosenną w obrębie wydzielenia 3MN (fot. własna z 10 IV 2018 r.)

Ewentualne zniszczenie tego zbiorowiska oznaczałoby znaczące szkody dla lokalnych wartości przyrody ożywionej i pociągałoby za sobą konsekwencje wynikające z ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie.

Na wschód od podmokłości wykształciły się łąki świeże *Arrhenatheretalia* zdominowane przez kupkówkę pospolitą *Dactylis glomerata*, mietlicę pospolitą *Agrostis capillaris* oraz śmiełek darniowy. Mniej licznie spotkać można rajgras wyniosły *Arrhenatherum elatius*, kostrzewę czerwoną *Festuca rubra* oraz kłosówkę miękką *Holcus mollis*. Z roślin dwuliściennych najczęściej występują: groszek łąkowy *Lathyrus pratensis*, dziurawiec czteroboczny *Hypericum maculatum*, krwawnik pospolity *Achillea millefolium*, przetacznik ożankowy *Veronica chamaedrys*, babka

lancetowata *Plantago lanceolata* oraz gatunki ruderalne takie jak m.in. wrotycz pospolity *Tanacetum vulgare*, bylica pospolita *Artemisia vulgaris* oraz nawłóć pospolita *Solidago gigantea*. W planie zadań ochronnych obszaru Natura 2000 łąki te nie zostały wliczone do siedlisk będących przedmiotem ochrony tego obszaru. Wprowadzenie zabudowy w tej części wydzielania nie będzie miało znaczących skutków środowiskowych dla obszaru Natura 2000, chociaż będą one istotne dla lokalnej biocenozy.

Wydzielenia 4MN, 5MN

Wydzielenia te zajmują łącznie ok. 1 ha powierzchni i są zlokalizowane powyżej, w sąsiedztwie wydzielania 3MN (zob. fot. 1). Są to łąki świeże *Arrhenatheretalia* nie stanowiące przedmiotu ochrony obszaru Natura 2000. Z traw notowano przede wszystkim mietlicę pospolitą *Agrostis capillaris*, kostrzewę czerwoną *Festuca rubra*, kupkawkę pospolitą *Dactylis glomerata*, z domieszką rajgrasu wyniosłego *Arrhenatherum elatius*, kłosówki miękkiej, *Holcus mollis* oraz wiechliny łąkowej *Poa pratensis*. Wśród dwuliścienni dominuje groszek łąkowy *Lathyrus pratensis*, babka lancetowata *Plantago lanceolata*, krwawnik pospolity *Achillea millefolium*, szczaw zwyczajny *Rumex acetosa* oraz przetacznik ożankowy *Veronica chamaedrys*.

Powyższe zbiorowisko posiada umiarkowaną wartość przyrodniczą, nie ma tutaj żadnych gatunków rzadkich I objętych ochroną częściową. Wprowadzenie zabudowy w tej części wydzielania nie będzie miało znaczących skutków środowiskowych dla obszaru Natura 2000, chociaż będą one istotne dla lokalnej biocenozy.

Wydzielenie 6MN

Niezabudowane jeszcze fragment tego wydzielania zajmuje powierzchnię ok. 1 ha. Jest to będące przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 zbiorowisko o charakterze górskich łąk konietlicowych I mietlicowych użytkowanych ekstensywnie *Polygono-Trisetion* I *Arrhenatherion* z kostrzewą czerwoną *Festuca rubra*, mietlicą pospolitą *Agrostis capillaris* rajgrasem wyniosłym *Arrhenatherum elatius*. W domieszcze konietlica łąkowa *Trisetum flavescens*, wyczyniec łąkowy *Alopecurus pratensis* oraz kłosówka miękka *Holcus mollis*. Do charakterystycznych dla tego typu łąk dwuliścienni zaliczyć można przywrotniki *Alchemilla* sp., biedrzeńiec większy *Pimpinella major*, świerzbnicę polną *Knautia arvensis* czy licznie występujący groszek łąkowy *Lathyrus pratensis*, dzwonek rozpiechły *Campanula patula* oraz krwawnik pospolity *Achillea millefolium*. Na łąki dość intensywnie wkracza ekspansywny dziurawiec czteroboczny *Hypericum maculatum*. W zadrzewieniach na północ od budynku nr 14 notowano ok. 20-30 osobników chronionego częściowo pierwiosnka *Primula elatior*. Z przekazu ustnego [Chorążyczewska] wynika, iż w pasach zadrzewień w obrębie 6 MN można spodziewać się chronionej lili złotogłów oraz podkolana białego *Platanthera bifolia*.

Fot. 5: Wgląd na łąki wskazane pod zabudowę w obrębie wydzielenia 6MN (fot. własna z 30 III 2018 r.)

Omawiana fitocenoza posiada wysoką wartość botaniczną, (płaty kośne) ale jej zniszczenie nie przyczyni się do fragmentacji cennych siedlisk z uwagi na to, że wskazany pod zabudowę obszar zajmuje brzeżny pas dużego kompleksu łąk tego siedliska. Zapis planu (§18.10) wymagający zachowania obudowy biologicznej cieków wodnych (tu Hutniczego Potoku) powinien skutecznie chronić stwierdzone i prawdopodobnie występujące gatunki roślin chronionych.

Wydzielenie 7MN

To generalnie zieleń przydomowa, zarastające łąki świeże oraz niewielkie zarośla bez większych wartości przyrodniczych.

Wydzielenie 9MN

Obejmuje około 40. metrowej szerokości pas terenu po zachodniej stronie drogi lokalnej w jej południowym, górnym odcinku. Powierzchnia tego wydzielenia wynosi ok. 3 ha). Jest to mozaika świeżych zbiorowisk łąkowych z rzędu *Arrhenatheretalia* (chronionych w ramach obszaru Natura 2000 jako siedlisko 6520) oraz podmokłych łąk *Molinietalia* i młaków, w południowej części dość intensywnie zarastająca przez klony pospolite *Acer platanoides*, wierzby *Salix* ssp., drzewa owocowe i róże *Rosa* sp. W płatach podmokłych łąk notowano kępy śnieżycy wiosennej *Leucjum vernum* oraz pierwiosnek wyniosły *Primula elatior*. Jest to też potencjalne miejsce występowania storczyków. Na granicy wydzielenia 9MN i drogi zachował się ładny szpaler jaworowo-jesionowy z pojedynczymi kasztanowcami *Aesculus hippocastanum*. Opiswane wydzielenie rozciąga się wzdłuż głównej drogi na przestrzeni kilometra i obejmuje zarówno ładnie zachowane płaty ze stanowiskami chronionych roślin jak i fragmenty zarośnięte przez gatunki ekspansywne, ruderalne bez większej wartości przyrodniczej.

Fot. 6: Wgląd na tereny wskazane pod zabudowę w obrębie wydzielenia 9MN (fot. własna z 30 III 2018 r.)

Omawiana fitocenoza posiada wysoką wartość botaniczną, (płaty kośne) ale jej zniszczenie nie przyczyni się do fragmentacji cennych siedlisk z uwagi na to, że wskazany pod zabudowę obszar zajmuje brzeżny pas dużego kompleksu łąk tego siedliska. Zapis planu (§18.10) wymagający zachowania kęp zadrzewień powinien skutecznie chronić stwierdzone i prawdopodobnie występujące gatunki roślin chronionych.

Wydzielenie 10MN,

Zarośnięte przez wysokie byliny z klasy *Artemisietea* zbiorowisko łąkowe.

Fot. 7: Wgląd na łąki wskazane pod zabudowę w obrębie wydzielenia 6MN (fot. własna z 30 III 2018 r.)

Notowano w tym miejscu przede wszystkim nawłóć późną *Solidago gigantea*, bylicę pospolitą *Artemisia vulgaris*, ostrożeń polny *Cirsium arvense*, podagrycznik pospolity *Aegopodium podagraria*, pokrzywa zwyczajną *Urtica dioica* oraz pospolite trawy i krzewy malin.

Generalnie miejsce mało wartościowe przyrodniczo, jednakże co warte podkreślenia przy ruinach budynku rośnie około 50 dorodnych kęp chronionej śnieżycy pospolitej *Leucjum vernum*. Jest to prawdopodobnie stanowisko pochodzenia antropogenicznego.

Omawiane zbiorowisko jest bez większych wartości z wyjątkiem wartego zachowania licznych stanowiska śnieżycy.

Wydzielenie 13US

Fot. 8: Wgląd na teren objęty wydzieleniem 13US (fot. własna z 10 IV 2018 r.)

Podmokłe zarośla klonu pospolitego *Acer platanoides*, bzu czarnego *Sambucus nigra* oraz wierzb *Salix ssp.* W rozlewisku potoku liczne geofity oraz śledziennica skrętolistna *Chrysosplenium alternifolium*. W runie pospolite gatunki azotolubne, takie jak m.in. pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica* i szczaw zwyczajny *Rumex acetosa*, a także śmiełek darniowy *Deschampsia caespitosa*, rośliny ruderalne z klasy *Artemisietea*. Poza tym rozległy płat sitowia leśnego *Scirpus sylvaticus*, situ rozpięzchłego *Juncus effusus* o wiąźówki błotnej *Filipendula ulmaria*.

Zbiorowisko o umiarkowanej wartości przyrodniczej. Ładnie widoczny wiosenny aspekt runa, jednakże charakter fitocenozy za bardzo zagłuszają rośliny ruderalne.

Ustawa „O ochronie przyrody” dopuszcza możliwość ograniczenia zakazów dotyczących gatunków podlegających ochronie ścisłej tylko za zgodą Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (art. 56). Kompetencje w tym zakresie dotyczące roślin objętych ochroną częściową ustawa przypisuje regionalnym dyrektorom ochrony środowiska. Ustawa podkreśla, że zezwolenia mogą być wydane tylko w ściśle określonych przypadkach, gdy nie ma rozwiązań alternatywnych i jeśli nie spowoduje to zagrożenia dla populacji gatunków chronionych. Tryb uzyskania zezwolenia określa art. 56 ust 6 ustawy.

9.4 Ocena wpływu na zwierzęta

Według stanu aktualnej wiedzy na temat fauny Mniszkowa, realizacja ustaleń przedmiotowego projektu planu nie spowoduje istotnych zmian w składzie gatunkowym fauny obszaru opracowania. Dostępne dane nie wskazują w rejonie terenów wskazanych pod nowe zainwestowanie mapowanych gatunków ptaków ani innych zagrożonych gatunków zwierząt. Występują tutaj pospolite gatunki, towarzyszące osadom ludzkim.

9.5 Ocena wpływu na bioróżnorodność

Powołując się na dane archiwalne oraz wizję terenową przeprowadzoną w kwietniu 2018 r., na terenie opracowania znajduje się jeden gatunek objęty ścisłą ochroną gatunkową, którym jest lilia złotogłów *Lilium martagon* oraz 9 gatunków chronionych częściowo: dziewięciśń bezłodygowy *Carlina acaulis*, kruszczyk szerokolistny *Epipactis helleborine*, kukulka szerokolistna *Dactylorhiza majalis*, gnieźnik leśny *Neottia nidus-avis*, podkolan biały *Platanthera bifolia*, śnieżyca wiosenna *Leucojum vernalis*, śnieżyczka przebiśnieg *Galanthus nivalis*, pierwiosnek wyniosły *Primula elatior* oraz wawrzynek wilcze łyczo *Daphne mezereum*. Stanowiska tych roślin wskazano na mapie prognozy.

Projekt planu wskazuje stanowiska gatunków chronionych oraz cenne siedliska przyrodnicze podkreślając dodatkowo potrzebę ich ochrony. Zapisy planu w pełnym poszanowaniu zasad zrównoważonego rozwoju uwzględniają istniejące oraz proponowane do objęcia ochroną obszary o wysokich walorach przyrodniczych.

W wyniku realizacji ustaleń planu bezpowrotnemu zniszczeniu ulec może podmokły obszar w obrębie wydzielenia 3MN, na którym stwierdzono koncentrację gatunków roślin podlegających częściowej ochronie prawnej. Projekt planu zapobiega takiej szkodzi poprzez odpowiednie wrysowanie nieprzekraczalnych linii zabudowy (zob. rysunek planu) oraz wpisany w §18 ust. 13 zakazu dokonywania zmian stosunków wodnych.

Należy także zauważyć, że posiadanie tytułu prawnego do danego terenu nie oznacza zezwolenia na działania mogące znacząco oddziaływać na przedmiot ochrony na obszarze Natura 2000 oraz działania naruszające przepisy odnoszące się do ochrony gatunkowej. Art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku „O ochronie przyrody” formułuje katalog zakazów, od których odstępstwo może być możliwe jedynie po uzyskaniu stosownych pozwoleń wydanych przez właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska lub Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska na zasadach określonych w art. 56 przywołanej wyżej ustawy.

Na pozostałych terenach, zapisany w planie sposób zagospodarowania jest zgodny z zasadami ochrony określonymi w przepisach odrębnych.

10. Przewidywane oddziaływania na obszarowe formy ochrony przyrody i krajobrazu

Teren objęty projektem planu zlokalizowany jest na obszarze Rudawskiego Parku Krajobrazowego (RPK), chronionego zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. „O ochronie przyrody”

10.1 Charakterystyka RPK

RPK powołano do życia w 1989 r. w celu ochrony wartości przyrodniczych, historycznych i kulturowych poprzez zachowanie, popularyzowanie i upowszechnianie tychże wartości. Zasady jego ochrony, reguluje obecnie uchwała Nr XVI/329/11 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 października 2011 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony Rudawskiego Parku Krajobrazowego. Obejmuje on tereny o różnorodnej budowie geologicznej, pozostałości dawnego górnictwa, naturalne profile geologiczne, grotty, skałki, ciekawy krajobraz przełomu Bobru i bogatą szatę roślinną. Jego łączny obszar obejmował 8.814 ha. W latach 1996 – 1998 opracowany został Plan Ochrony Rudawskiego Parku Krajobrazowego wraz z otuliną. Prace nad planem doprowadziły do znacznego powiększenia jego powierzchni poprzez włączenie części otuliny w granice Parku. Aktualnie powierzchnia jego wynosi 15.707 ha, a otuliny 6.600 ha.

Tereny Parku należą do 7 jednostek administracyjnych, w tym do gminy Janowice Wielkie (południowa jej część). Zajmuje on powierzchnię 2.543 ha na terenie gminy Janowice Wielkie. Położone na terenie Parku oraz jego otuliny lasy prawie w całości zaliczane są do lasów ochronnych i stanowią je głównie monokultury świerkowe sztucznego pochodzenia, wprowadzone na miejsce naturalnych lasów liściastych. W lasach tych ograniczona jest gospodarka leśna – m.in. poprzez wykluczenie zrębów zupełnych.

W zakresie ochrony indywidualnej na terenie Parku i jego otuliny objęto dotychczas ochroną prawną 26 stanowisk drzew, uznając je za pomnik przyrody, z czego w gminie Janowice Wielkie znajduje się pięć obiektów objętych ochroną prawną jako pomniki, z czego cztery zlokalizowane są na terenie RPK i jego otuliny - są to pojedyncze buki pospolite zlokalizowane w okolicach ruin zamku Bolczów oraz stanowisko alei drzew (aleja jarząbu szwedzkiego 103 szt. objęte całkowitą ochroną gatunkową - w Janowicach Wielkich wzdłuż ulicy Wojska Polskiego).

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do uchwały nr XVI/329/11 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 października 2011r. celem ochrony wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych na terenie Rudawskiego Parku Krajobrazowego jest:

- zachowanie istniejących, cennych form geomorfologicznych wraz z towarzyszącymi im naturalnymi procesami rzeźbotwórczymi;
- zachowanie istniejących, cennych struktur geologicznych, w szczególności zinwentaryzowanych złóż kopalin, wraz z towarzyszącymi im naturalnymi procesami geologicznymi;
- zachowanie istniejącej, mało zmienionej antropogenicznie struktury hydrograficznej i hydrogeologicznej oraz zbiorników wodnych pochodzenia antropogenicznego;
- zachowanie lub odtworzenie naturalnych właściwości fizykochemicznych wód powierzchniowych i podziemnych;
- zachowanie mało zmienionej struktury przestrzennej gleb oraz ich właściwości fizykochemicznych i biologicznych;
- odtworzenie naturalnych właściwości fizykochemicznych i biologicznych wierzchnich poziomów gleb;
- zachowanie lasów, wraz z całym bogactwem siedlisk przyrodniczych, flory, fauny i grzybów;

-
- zwiększanie i ochrona bioróżnorodności;
 - kształtowanie i zachowanie stref ekotonowych;
 - renaturalizacja lasów zmienionych antropogenicznie;
 - zachowanie w stanie niezmienionym istniejącej różnorodności lądowych siedlisk przyrodniczych wraz z całym bogactwem zasiedlającej je flory i fauny;
 - zachowanie w zrównoważonym stanie istniejącej różnorodności wodnych siedlisk przyrodniczych, wraz z całym bogactwem zasiedlającej je flory i fauny;
 - zachowanie istniejących, harmonijnie ukształtowanych wewnątrz krajobrazowych;
 - zachowanie cennych obiektów dziedzictwa kulturowego i tradycji niematerialnej.

W planie ochrony sporządzonym dla obszaru Rudawskiego Parku Krajobrazowego wymienia się następujące ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz planów zagospodarowania przestrzennego gmin mające na celu eliminację lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych dla obszaru całego Parku:

1) likwidacja niskich źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez:

- a) modernizację lub przebudowę istniejących kotłowni i oparcie systemów grzewczych o paliwa niskoemisyjne,
- b) wykorzystanie niekonwencjonalnych źródeł energii, ze szczególnym uwzględnieniem energii słonecznej;

2) poprawa stanu czystości wód i uporządkowanie gospodarki ściekowej poprzez:

- a) zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i gleby,
- b) objęcie jak największej części Parku systemami kanalizacji z odprowadzaniem ścieków do wysoko sprawnych oczyszczalni,
- c) do czasu realizacji kanalizacji zbiorczej dla zabudowy rozproszonej – wprowadzenie wymogu gromadzenia ścieków w szczelnych zbiornikach wybieralnych z obowiązkiem systematycznego wywozu ścieków na oczyszczalnię lub budowy indywidualnych (grupowych) oczyszczalni ścieków,
- d) odprowadzanie wód opadowych z terenów zwartej zabudowy i terenów komunikacyjnych po uprzednim podczyszczeniu zgodnie z warunkami określonymi w przepisach szczególnych;

3) uporządkowanie gospodarki odpadami po-przez:

- a) likwidację dzikich wysypisk śmieci, stanowiących zagrożenie dla środowiska,
- b) składowanie odpadów przemysłowych oraz lokalizację złomowisk poza obszarem Parku,
- c) racjonalizację gospodarki odpadami z uwzględnieniem odzysku, wykorzystania i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz powiązanie z systemami gospodarki odpadowej przyjętymi w danej gminie;

5) niedopuszczanie do wypełniania wykopów po-chodzenia antropogenicznego (wyróbiska, sztolnie, studnie) przy użyciu odpadów z wyjątkiem materiałów autochtonicznych (innych niż niebezpieczne) takich, jak: skruszone skały, od-padowe piaski i iły, grunt i kamienie, gleba i kamienie, grunt z wykopów i pogłębiania, żwir;

-
- 6) zachowanie i ochrona korytarzy ekologicznych w celu umożliwienia migracji roślin i zwierząt, poprzez:
 - a) ograniczenie budowy ogrodzeń, ciągów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej (w zakresie dróg powiatowych i wojewódzkich) tworzących bariery ekologiczne bez rozwiązań umożliwiających ich przekraczanie,
 - b) wprowadzanie maksymalnie dużej powierzchni biologicznie czynnej;
 - 7) zachowanie istniejących cieków wodnych wraz z ich obudową biologiczną (ograniczenie usuwania zadrzewień przywodnych poza za-biegami pielęgnacyjnymi i innymi określonymi w przepisach szczególnych);
 - 8) ograniczenie możliwości zmian w użytkowaniu rolnym i leśnym oraz przekwalifikowaniu gruntów rolnych i leśnych na budowlane;
 - 9) zachowanie walorów krajobrazowych związanych z terenami otwartymi poprzez ograniczanie rozproszenia zabudowy w otwartym krajobrazie, szczególnie w miejscach eksponowanych widokowo, za wyjątkiem siedlisk dla nowo tworzonych gospodarstw rolnych;
 - 10) utrzymanie istniejących zadrzewień śródpolnych z możliwością ich powiększenia;
 - 11) przeciwdziałanie dewastacji krajobrazu przez elementy nowo projektowanej infrastruktury technicznej, unikanie lokalizacji elementów i obiektów infrastruktury technicznej w miejscach szczególnie eksponowanych krajobrazowo; w przypadku już istniejących elementów infrastruktury technicznej – ograniczania ich wpływu na walory krajobrazowe poprzez kablowanie linii elektroenergetycznych oraz maskowanie zielenią;
 - 12) w przypadku elementów infrastruktury technicznej stanowiących dominanty (np. maszty przekaźnikowe) – lokalizowanie ich poza obszarem Parku; w stosunku do już istniejących kumulacja nadajników kilku operatorów na jednym maszcie;
 - 13) zachowanie sylwet poszczególnych miejscowości, ograniczenie wznoszenia nowych obiektów o charakterze dominant dysharmonijnych;
 - 14) ochrona istniejących zabytkowych układów przestrzennych miejscowości z zachowanymi obiektami i zespołami zabudowy zabytkowej i rozwój układów przestrzennych na zasadzie uzupełnień i kontynuacji;
 - 15) inwentaryzacja i ochrona budownictwa regionalnego, objęcie najcenniejszych obiektów ochroną konserwatorską;
 - 16) wznoszenie nowych obiektów, przebudowa i modernizacja istniejących w nawiązaniu do form tradycyjnych na tym terenie pod względem formy, neutralnej kolorystyki i gabarytów (w nawiązaniu do obiektów sąsiadujących); staranne wkomponowanie obiektów w krajobraz. Ochrona krajobrazu miejscowości: Bukowiec, Czarnów, Janowice Wielkie (w części położonej w granicach Parku), Karpniki, Miedzianka, Pisarzowice (w części położonej w granicach Parku), Rędziny, Strużnica, Trzcińsko, Wojanów (w części położonej w granicach Parku), Wieściszowice, Wojków poprzez wprowadzenie do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów określających następujące cechy architektoniczne nowo wznoszonych budynków:
 - a) ograniczenie wysokości budynków mieszkalnych do 1 kondygnacji z mieszkalnym poddaszem,
-

-
- b) stosowanie dachów symetrycznych dwu-spadowych, o spadku połaci powyżej 40 stopni lub od 30 stopni, gdy w sąsiedztwie występuje zabudowa w stylu tyrolskim,
 - c) zakaz budowy obiektów z dachami płaskimi lub asymetrycznymi,
 - d) preferowanie wykończenia pokryć dachowych: ceramiczne lub naśladujące dachówkę, w kolorach od czerwieni do brązów, zakaz stosowania kolorów: niebieskiego, zielonego, żółtego,
 - e) wykańczanie ścian za pomocą miejscowych materiałów naturalnych: drewna, kamienia naturalnego lub tynków mineralnych, zakaz stosowania paneli (sidingu),
 - f) preferowanie budynków o prostych, symetrycznych bryłach;
- 17) W pozostałych miejscowościach na terenie Parku zabudowa nie powinna przekraczać 2 kondygnacji z mieszkalnym poddaszem;
 - 18) Na terenie całego Parku należy unikać zagęszczania zabudowy w strefach zabudowy rozproszonej oraz wprowadzania zabudowy siedliskowej na terenach rolniczych;
 - 19) Prowadzenie racjonalnej gospodarki zasobami złóż mineralnych i prowadzenie sukcesywnej rekultywacji terenu wyrobisk zgodnie z kierunkiem rekultywacji;
 - 20) Rozwój funkcji turystycznej, wykorzystanie dziedzictwa kulturowego i walorów krajobrazu jako atrakcji turystycznych stymulujących rozwój gospodarczy poszczególnych miejscowości i gmin;
 - 21) Ochrona i zagospodarowanie punktów widokowych, ochrona i kształtowanie ciągów i osi widokowych z jednoczesnym ograniczeniem nieprzewidzianych zalesień stanowiących bariery przestrzenne w tych miejscach;
 - 22) Przy realizacji nowych elementów zagospodarowania związanego z turystyką oraz przy przebudowie, modernizacji czy rozbudowie elementów istniejących (punkty widokowe, miejsca odpoczynku turystów, przystanki itp.), na-wiązywanie do tradycyjnych form i materiałów.

Poza tym, nie licząc obszaru Natura 2000, który jest omówiony w kolejnym rozdziale prognozy, w najbliższej odległości od terenu opracowania znajdują się:

- Rezerwat Przyrody Góra Miłek- 5,73 km
- Rezerwat Przyrody Buki Sudeckie- 7.96 km

10.2 Identyfikacja potencjalnych zagrożeń dla obszarów chronionych, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu na obszarze projektu planu

Potencjalnym zagrożeniem dla wymienionych wyżej celów ochrony RPK może być zmiana charakteru wsi Mniszków poprzez zbyt gęste zagęszczenie zabudowy oraz wprowadzenie obiektów nieharmonizujących z aktualnym krajobrazem wsi. Skutkiem wzrostu zainwestowania będzie także wzrost emisji zanieczyszczeń, wytwarzanie odpadów i zrzutów ścieków.

10.3 Analiza wpływu ustaleń projektu planu na cele i przedmiot ochrony obszarów chronionych

W ósmym rozdziale prognozy analizowano skutki realizacji ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska, w tym na walory krajobrazowe obszaru oraz na wartości kulturowe. Stwierdzono, że nie będą one znaczące.

Cele ochrony wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych na terenie Rudawskiego Parku Krajobrazowego wymienione w punkcie 1. niniejszego rozdziału prognozy nie są zagrożone. Podobnie, zapisy planu uwzględniają wszystkie zalecenia dotyczące MPZP zapisane w planie ochrony RPK.

11. Przewidywane oddziaływania na cele i przedmiot ochrony oraz integralność i spójność obszaru Natura 2000

11.1 Położenie terenu opracowania w stosunku do obszarów Natura 2000

Cały teren objęty opracowaniem znajduje się w obrębie Specjalnego Obszaru Ochrony Natura 2000 opatrzonego kodem **PLH020011 „Rudawy Janowickie”**. W bliskim sąsiedztwie zlokalizowane są ponadto: Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Góry i Pogórze Kaczawskie” PLH020037, „Góra Wapienna” oraz Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Trzczańskie Mokradła” PLH020105.

11.2 Charakterystyka obszaru

Zgodnie z SDFem (wgląd 05.04.2018) jest to obszar o powierzchni 6635 ha, położony na pograniczu Rudaw Janowickich i Kotliny Kamiennogórskiej. Znaczną część obszaru zajmują łąki i pastwiska oraz lasy z dużym udziałem lasów gospodarczych, lecz z zachowanymi niewielkimi fragmentami zbiorowisk naturalnych. Dzięki prowadzeniu na tym terenie od wielu lat ekstensywnej gospodarki pastwiskowej, w mniejszej mierze rolnej, utrzymały się unikalne dla Sudetów cechy szaty roślinnej i krajobrazu kulturowego. Obszar ma znaczenie przede wszystkim dla zachowania łąk wilgotnych i świeżych, które należą do najlepiej rozwiniętych i zajmują największe powierzchnie w Sudetach. W obszarze stwierdzono także występowanie dużej populacji głowacza białopłetwego *Cottus gobio*. Ponadto na uwagę zasługują liczne sztolnie, w których zimują nietoperze wielu gatunków, w tym m. in. podkowca małego *Rhinolophus hipposideros*, nocka dużego *Myotis myotis* i mopka *Barbastella barbastellus*. Z uwagi na obecność gleb zasobnych w metale ciężkie, na niewielkich powierzchniach występują także cenne murawy galmanowe *Violetea calaminariae* (jedno z 3 znanych dotąd stanowisk w Polsce). Zidentyfikowano również wartościowe obiekty przyrody nieożywionej, m.in. stare wyrobiska rud metali. W obszarze występuje łącznie 15 siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej: 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników *Ranunculion fluitantis*, 6130 Murawy galmanowe *Violetalia calaminariae*, 6230 Bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe *Nardion*, 6430, 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe *Molinion* Ziołorośla górskie *Adenostylion alliariae* i ziołorośla nadrzeczne *Convolvuletalia sepium*, 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie *Arrhenatherion elatioris*, 6520 Górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie *Polygono-Trisetion*, 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, 8220 Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z *Androsacion vandellii*, 8230 Pionierskie murawy na skałach krzemianowych *Arabidopsidion thalianae*, 9110 Kwaśne buczyny *Luzulo-Fagetum*) 9130 Żyzne buczyny *Dentario glandulosae Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*, 9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach *Tilio platyphyllis-Acerion pseudoplatani*, 9190 Kwaśne dąbrowy *Quercion robori-petraeae*, 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-*

fragilis, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe) oraz 11 gatunków zwierząt z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej: 1303 podkowiec mały *Rhinolophus hipposideros*, 1308 mopek *Barbastella barbastellus*, 1323 nocek Bechsteina *Myotis bechsteinii*, 1324 Nocek duży *Myotis myotis*, 1355 Wydra *Lutra lutra*, 1166 Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*, 1096 Minóg strumieniowy *Lampetra planeri*, 1163 Głowacz białopłetwy *Cottus gobio*, 6177 Modraszek telejus *Maculinea teleius*, 1060 Czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*, 6179 Modraszek nausitous *Maculinea nausithous*.

11.3 Identyfikacja potencjalnych zagrożeń dla obszarów Natura 2000, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu

Ustalenia projektu planu dopuszczają zmianę sposobu zagospodarowania przestrzeni w obrębie obszarów objętych ochroną w ramach programu Natura 2000 w następujących przypadkach:

1. Wskazując pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną użytki zielone o powierzchni ok. 1,4 ha na wydzieleniu 2MN, które stanowią siedlisko o kodzie 6510 chronione w ramach przedmiotowego obszaru;
2. Wskazując pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną użytki zielone w obrębie wydzieli: 6MN, 9MN, 10MN i 12MN o łącznej powierzchni ok. 7,5 ha, które stanowią siedlisko o kodzie 6520 chronione w ramach przedmiotowego obszaru.

11.4 Analiza wpływu ustaleń projektu planu na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000

11.4.1 Ocena oddziaływań na siedliska, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000

Opis siedlisk i roślin stwierdzonych w na obszarach wskazanych pod zabudowę podano w punkcie 9.3 niniejszej prognozy. Poniżej przedstawiono ocenę wpływu planowanego zainwestowania na te przedmioty ochrony obszaru.

Do przedstawionej w poniższej tabeli oceny wpływu ustaleń przedmiotowego dokumentu na przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000 zastosowano następującą skalę oceny oddziaływania:

- 0 – brak wpływu inwestycji na przedmiot ochrony;
- 1 – wpływ inwestycji możliwy, jednak skutki jego nie będą znaczące;
- 2 – wpływ inwestycji na przedmiot ochrony potencjalnie znaczący, jednak możliwy do minimalizacji przy przestrzeganiu wskazań wynikających z niniejszej prognozy (zmiana kwalifikacji szkody na nie znaczącą).
- 3 – negatywny wpływ inwestycji na przedmiot ochrony (wystąpienie szkody znaczącej).

Ocena wpływu ustaleń przedmiotowego dokumentu na siedliska i gatunki roślin będące przedmiotem ochrony w PLH020011 Rudawy Janowickie. W przypadku niepewności (?), cele ochrony obszaru Natura 2000 zostały potraktowane priorytetowo, zgodnie z zasadą przezorności.

Tabela 5. Możliwe oddziaływania: zniszczenie siedliska przez zajęcie terenu, wycinka drzew i/lub krzewów, hałas i niepokój, pobór wody, zrzut ścieków, emisje zanieczyszczeń do atmosfery, synantropizacja, efekt barierowy dla zwierząt, przypadkowe zabijanie zwierząt, płoszenie zwierząt, synantropizacja flory (fauny), oświetlenie terenu, wzmożenie penetracji terenu

Przedmiot ochrony	Oddziaływanie	Diagnoza istotności	Sposób minimalizacji wpływu
3260 - Rzeki nizinne i podgórskie z roślinnością <i>Ranunculon fluitantis</i> i <i>Callitricho-Batrachion</i>	-	0	W rejonie opracowania nie występują tego typu siedliska
6130 – Kalaminy murawy	-	0	Nie występują w rejonie opracowania
6230 -Murawy bliźniczkowe o bogatym składzie gatunkowym	-	0	Na obszarze opracowania nie udokumentowano takiego siedliska
6410 – Łąki trzęślicowe <i>Molinia</i>	-	0	Na obszarze opracowania nie udokumentowano takiego siedliska
6430 – Ziołorośla górskie i ziołorośla nadpotokowe	Pobór wody i ścieki	0	Siedliska takie stwierdzono na północ od Mniszkowa, w dolinie Hutniczego Potoku. Potencjalnie zagrażać im mogą surowe ścieki bytowe zrzucane do tego potoku, lecz jest mało prawdopodobne by przy rygorach wymaganych przy odbiorze budynków zjawisko takie zaistniało w skali zagrażającej temu siedlisku
6510- niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	Jak niżej	1	Zniszczeniu ulegnie ok. 1,4 ha, co stanowi 0,13% powierzchni siedliska w obszarze. Szkoda o charakterze nieznaczającym z uwagi na zajęcie skrajnego, przekształconego pasa obszaru siedliska. Inne uwagi – jak niżej.
6520 – Górskie łąki konietlicowe	Niszczenie siedlisk	2	Zniszczeniu ulegnie ok. 7,5 ha, co stanowi 2,3% powierzchni siedliska w obszarze. Szkoda o charakterze nieznaczającym z uwagi na zajęcie skrajnego, przekształconego pasa obszaru siedliska.
	Synantropizacja	1	Zachowanie gospodarki łąkowo-pasterskiej w bezpośrednim otoczeniu zabudowy.
	Fragmentacja siedlisk	0	Oddziaływanie nieznaczące z uwagi na pozostawienie rozległych płatów siedliska w otoczeniu przedsięwzięcia. Zabudowa zajmuje skrajny pas tego siedliska.
	Oddziaływanie na warunki wodne	0	Wpływ krótkotrwały, który zaniknie po zasypaniu wykopów i ustabilizowaniu stosunków wodnych. Unikanie szczelnego pokrycia powierzchni terenu, dla umożliwienia wsiąkania wód opadowych na terenie zajęтым pod inwestycję.
	Pobór wody i ścieki	1(?)	Budowa szczelnych odbiorników ścieków.
7230 - górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	Obniżanie poziomu wód gruntowych	0	Siedliska tego typu stwierdzono w południowej części obszaru planu, w odległości ok. 700 m od wydzielania 11MN

Przedmiot ochrony	Oddziaływanie	Diagnoza istotności	Sposób minimalizacji wpływu
8220 - ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z <i>Androsacetalia vandellii</i>	-	0	Na obszarze opracowania nie występują takie siedliska
9110 -kwaśne buczyny	-	0	Nie występują na obszarze planu
9130 – żyzne buczyny	Wyłączenie z użytkowania leśnego	0	Buczyny takie stwierdzono we wschodniej części Mniszkowa. Projekt planu nie ingeruje w to siedlisko. Najbliższa zabudowa planowana jest ok. 600 m od tego lasu.
9180 - jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach	-	0	Na obszarze opracowania nie występują takie siedliska
9190 – kwaśne dąbrowy	-	0	Na obszarze opracowania nie występują takie siedliska
91E0 – Łęgi olchowe i olchowo-jesionowe	-	0	Na obszarze opracowania nie występują takie siedliska

11.4.2 Ocena oddziaływań na gatunki roślin, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000

Na obszarze PLH 020011- Rudawy Janowickie wskazano następujące gatunki roślin podlegające ochronie w ramach tego obszaru: kukułki: szerokolistna, plamista i Fuchsa, storczyk bżowy, gółka długoostrogowa oraz włosienicznik rzeczny. Wśród wymienionych gatunków jedynie kukułki, które występują na podmokłościach obrębie wydzielenia 3MN mogą ulec zniszczeniu. Brak jest danych na temat liczebności populacji tych storczyków na tym obszarze. Masowo występująca tutaj śnieżyca wiosenna, ani też towarzysząca jej śnieżyczka przebiśnieg, podobnie też jak lilia złotogłów i wawrzynek wilczczyko nie są wykazane jako gatunki ważne dla omawianego obszaru. Projekt planu wprowadza opisane wcześniej w prognozie (zob. pkt. 8.4 oraz 9.4) działania dla ochrony tego stanowiska.

11.4.3 Ocena oddziaływań na zwierzęta, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000

Uznane z przedmiot ochrony przedmiotowego obszaru Natura 2000 nietoperze (tutaj podkowiec wielki, nocek duży oraz nocek b) stwierdzono jedynie w poeksploatacyjnej sztolni lub w szybie nr 1. Tutaj prawdopodobnie znajduje się zimowisko tych nietoperzy. Realizacja ustaleń planu nie zakłóci bytowania tych ssaków. Potencjalnie, poprzez penetrowanie przez ludzi tego obszaru mogą być one płoszone lub wybudzane ze snu zimowego. Prawdopodobieństwo takie jest tym większe, im większa będzie liczba mieszkańców Mniszkowa.

Również stwierdzona w południowej części obszaru opracowania wydra *Lutra lutra*, będąca przedmiotem ochrony obszaru PLH02011 nie jest zagrożona w wyniku realizacji ustaleń przedmiotowego dokumentu.

Inne gatunki zwierząt, których ochrona jest celem omawianego obszaru Natura 2000 (oprócz nietoperzy także modraszki nausitous i telejus, czerwńczyk nieparek, pachnica dębowa, traszka grzebieniasta) nie zostały stwierdzone na obszarze opracowania.

11.4.4 Ocena oddziaływań na siedliska i gatunki priorytetowe

Na obszarze opracowania nie występują gatunki ani siedlisko priorytetowe

11.4.5 Ocena wpływu na integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami

Wpływ ustaleń przedmiotowego dokumentu na integralność obszaru Natura 2000 „Rudawy Janowickie” jest nieznaczący, ponieważ tereny wskazane pod nową zabudowę zlokalizowane są w obrębie istniejącej struktury urbanistycznej wsi, przy czym zabudowa ta będzie miała charakter ekstensywny (minimalna powierzchnia działki równa jest 2500 m²).

12. Ocena rozwiązań projektu planu

12.1 Ocena zgodności projektowanego zagospodarowania terenu z warunkami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym

Wskazania ekofizjograficzne na terenie objętym ustaleniami projektu planu podane są w rozdziale 5 niniejszego opracowania. Wskazują one na takie jego zagospodarowanie, które jest najbardziej uzasadnione z uwagi na warunki przyrodnicze oraz ze społeczno-ekonomicznego punktu widzenia.

Przedmiotowy projekt planu spełnia wskazane wymagania poza następującymi przypadkami:

- ✓ zajmuje chronione siedliska przyrodnicze w obrębie wydzielen: 2MN, 6MN, 9MN, 10MN oraz 12MN;
- ✓ nie uwzględnienie zagrożenia radiologicznego spowodowanego podwyższoną emanacją radonu z podłoża i potrzeby ochrony mieszkańców budynków przed nadmierną koncentracją tego gazu w pomieszczeniach mieszkalnych;
- ✓ może spowodować przerwanie ciągłości korytarza ekologicznego związanego z Hutniczym Potokiem poprzez dopuszczenie zabudowy na wydzieleniu 13US.

12.2 Ocena ustaleń projektu planu w kontekście celów ochrony środowiska określonych w dokumentach nadrzędnych

Ochrona środowiska na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowana jest w Polsce między innymi poprzez wprowadzenie w życie odpowiednich aktów prawnych, w tym ustaw i rozporządzeń. Nadrzędnym dokumentem strategicznym ustanowionym na szczeblu krajowym jest Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030 - Trzecia Fala Nowoczesności, która wraz ze średniookresową Strategią Rozwoju Kraju 2020 oraz z dziewięcioma zintegrowanymi strategiami o charakterze horyzontalnym, szczególnie ze Strategią „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”, Strategią innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”, Strategią rozwoju transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku) i Strategią zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012–2020, jak również z Polityką energetyczną Polski do 2030 roku określa główne cele ochrony środowiska w Polsce.

Cele ochrony środowiska wyrażone w przedmiotowym projekcie planu winny być także spójne z krajowymi dokumentami sektorowymi, takimi jak: Krajowy Program Ochrony Powietrza

do roku 2021, Aktualizacja Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych, Krajowy plan gospodarki odpadami, Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów, Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014–2020, Program ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Plan działań na lata 2015–2024, Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, Program wodno- -środowiskowy kraju, plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, plany zarządzania ryzykiem powodziowym oraz strategię ponadregionalne. Cele ochrony środowiska zawarte w tych dokumentach zostały sprecyzowane w dokumentach niższego szczebla, które mają charakter wdrożeniowy, a w szczególności:

- ✦ Wojewódzki Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2017 z perspektywą do 2021 r. przyjęty dnia 30 października 2014 r. Uchwałą Sejmiku Województwa Dolnośląskiego Nr LV/2121/14.
- ✦ Program Ochrony Powietrza dla województwa dolnośląskiego, przyjęty dnia 12 lutego 2014 r. Uchwałą Sejmiku Województwa Dolnośląskiego Nr XLVI/1544/14 (Dz. Urz. z 25 II 2014, poz. 985).
- ✦ Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2016-2022 (Uchwała Nr XLIII/1450/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 21-12-2017).
- ✦ Studium przestrzennych uwarunkowań rozwoju energetyki wiatrowej w województwie dolnośląskim (Uchwała Nr 4857/III/10 z 31 sierpnia 2010 r), które zostało zaktualizowane Uchwałą Nr 2082/IV/12 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 3 kwietnia 2012 r.
- ✦ Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa dolnośląskiego na lata 2013-2017 przyjęty Uchwałą Nr 5555/IV/14 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 8 kwietnia 2014 r.
- ✦ Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rudawy Janowickie PLH020011 (Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dn. 11 lipca 2014 r. opublikowane w Dz. Urz. z 2014 r. poz. 3245)
- ✦ Plan ochrony Rudawskiego Parku Krajobrazowego zatwierdzony Uchwałą Sejmiku Województwa Dolnośląskiego nr XVI/329/11 z dnia 27 października 2011 roku łącznie z zakazami ujętymi w Rozporządzeniu Wojewody Dolnośląskiego z dnia 7 listopada 2007 r. w sprawie Rudawskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. 2007 r. nr 277, poz.3386).

Planowane w tych dokumentach działania w obszarze ochrony środowiska w Polsce wpisują się w priorytety ustalone w skali Unii Europejskiej. Priorytetami takimi są (*Environment 2010: Our Future, Our Choice*):

- ✦ zmiany klimatu i globalne ocieplenie,
- ✦ ochronę przyrody i bioróżnorodności (zwiększenie obszarów chronionych, w tym mórz),
- ✦ środowisko naturalne, zdrowie i jakość życia,
- ✦ zasoby naturalne i gospodarka odpadami (recykling).

Ustanowione na poziomach międzynarodowym, krajowym i wojewódzkim cele polityki ekologicznej znalazły swoje odzwierciedlenie w opracowanych na poziomie lokalnym dokumentach strategicznych, takich jak programy ochrony środowiska. Dla gminy Janowice

Wielkie obowiązuje: Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019.

W przywołanym programie sformułowano cel nadrzędny w zakresie ochrony środowiska dla gminy Janowice Wielkie – zrównoważony rozwój społeczno– gospodarczy gminy Janowice Wielkie poprzez poprawę stanu środowiska.

Projekt planu wskazuje na związek z następującymi celami ochrony środowiska zawartymi w przywołanym Programie:

- ✓ Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na obszarach gdzie budowa sieci kanalizacyjnej jest nieopłacalna ekonomicznie
- ✓ Rekultywacja zdegradowanych gruntów z obszaru byłych wyrobisk rud uranowych w miejscowościach Miedzianka i Mniszków
- ✓ Kontrolowanie terenów rolniczych dla ochrony gleb o wysokiej przydatności rolniczej przed przeznaczeniem na cele nierolniczej
- ✓ Uwzględnienie działań dot. ochrony krajobrazu rolniczego w planach zagospodarowania przestrzennego
- ✓ Ustalenie lokalizacji zalesień i zadrzewień w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego
- ✓ Ochrona przed nielegalną eksploatacją złóż w obrębie otuliny Rudawskiego Parku Krajobrazowego.
- ✓ Utrzymywanie w odpowiednim stanie ścieżek przyrodniczych i szlaków turystycznych.
- ✓ Wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zasad ochrony środowiska przed hałasem.
- ✓ Stopniowe zwiększanie udziału energii otrzymanej z surowców odnawialnych w całkowitym zużyciu energii.

Z kolei „Plan urządzeniowo rolny gminy Janowice Wielkie” [Warchił i inni 2010] zawiera zadania służące przede wszystkim poprawie walorów rolniczej przestrzeni produkcyjnej gminy. Do głównych zagadnień w przywołanym planie, które dotyczą ochrony środowiska na obszarze opracowania, należą między innymi:

1. prowadzenie prac hydrotechnicznych z zachowaniem trwałości podstawowych procesów przyrodniczych;
2. odbudowa i zagospodarowanie oczek wodnych;
3. utrzymanie istniejące kompleksy użytków zielonych, które często odznaczają się wysokimi walorami przyrodniczymi;
4. grunty rolne klas I-IV należy utrzymać w dobrej kulturze i chronić przed wyłączeniem ich z produkcji rolnej;
5. zwiększenie retencji poprzez ochronę i odtworzenie terenów podmokłych;

Jak wynika z analizy tych dokumentów, ustalenia przedmiotowego dokumentu planistycznego są sprzeczne tylko z jednym z wyznaczonych w dokumentach celów ekologicznych służących poprawie stanu środowiska gminy Janowice Wielkie. Ten cel jest zapisany w Planie urządzeniowo rolnym gminy Janowice Wielkie, a dotyczy odtwarzania terenów podmokłych.

Realizacja ustaleń planu spowoduje zniszczenie około 0,3 ha płytkiego (do 20 cm) torfowiska na wydzieleniu 3MP.

12.3 Sposób uwzględnienia problemów ochrony środowiska

W tabeli poniżej wymieniono zidentyfikowane na terenie objętym opracowaniem problemy ochrony środowiska, których rozwiązanie leży w zakresie przedmiotowym miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz proponowane w projekcie przedmiotowego dokumentu sposoby ich rozwiązania.

Tabela 6. Rozstrzygnięcia projektu planu dotyczące problemów ochrony środowiska występujących na terenie objętym opracowaniem.

Problemy ochrony środowiska	Sposób uwzględnienia w planie
Ekspansja roślin inwazyjnych oraz zakrzaczeń na tereny użytków zielonych. Ekspansja ta następuje tylko na terenach położonych w obrębie strefy zurbanizowanej. Na pozostałym terenie łąki są koszone lub wypasane.	Instrumenty MPZP nie rozwiążą problemu, gdyż wykracza on poza jego kompetencje
Przeznaczanie terenów użytków zielonych z siedliskami podlegającymi ochronie prawnej pod nową zabudowę	Ustalenia planu racjonalnie wykorzystują zasoby glebowe na cele nierolnicze.
Zubożenie walorów krajobrazowych terenu objętego ustaleniami projektu planu poprzez zły stan techniczny, zaniedbania zabudowy oraz chaos przestrzenny na w rejonie zabudowy usługowej na południu obszaru.	Projekt planu zawiera zapisy mające na celu uporządkowanie walorów krajobrazowych.
Podwyższone stężenie naturalnych pierwiastków promieniotwórczych w podłożu skalnym, co skutkuje dużą emanacją i gromadzeniem się radonu w pomieszczeniach mieszkalnych, w stopniu mogącym przekraczać dopuszczalne normy.	Zalecenie stosowania zabezpieczeń budynków przed przenikaniem radonu do pomieszczeń
Brak sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	Projekt planu dopuszcza rozwiązania indywidualne w tym zakresie do czasu wybudowania takich sieci
Wymagające rekultywacji tereny pogórnice	Projekt planu pozostawia te tereny jako użytki rolne

12.4 Ocena przewidywanych oddziaływań na ludzi w środowisku

Projekt przedmiotowego dokumentu nie zawiera ustaleń, których realizacja może powodować zagrożenia dla środowiska, które mogą okazać się niekorzystne z punktu widzenia oddziaływania na zdrowie ludzi. Dotyczy to zarówno terenów objętych planem jak i terenów pozostających w zasięgu oddziaływania skutków jego realizacji.

Nowa zabudowa mieszkaniowa nie będzie lokalizowana w sąsiedztwie uciążliwych instalacji, obiektów przemysłowych czy komunikacyjnych. Nie jest ona także lokalizowana na terenach zagrożonych przez procesy naturalne (powódzie, masowe ruchy ziemi). Warunki bioklimatyczne są sprzyjające zamieszkaniu ludzi. W obrębie gminy istnieje jednak ryzyko koncentracji radonu w pomieszczeniach mieszkalnych, co może stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzi. W tej sytuacji zaleca się stosowanie rozwiązań eliminujących takie procesy.

Z uwagi na liczne atuty: korzystne położenie i powiązania widokowe z otwartym krajobrazem, wysokie walory historyczne, urbanistyczno-architektoniczne i krajobrazowe, stan środowiska przyrodniczego, bliskość zieleni, korzystne warunki bioklimatyczne, dobra obsługa

komunikacyjna i inne, ogólne cechy zagospodarowania omawianej przestrzeni, planowany osiedle zabudowy mieszkaniowej może być atrakcyjnym krajobrazowo, dającym jego mieszkańcom poczucie bezpieczeństwa zewnętrznego i komfortu. Projekt planu dobrze wykorzystuje realny potencjał, jaki ma obszar opracowania, aby stosunkowo łatwo stał się on atrakcyjnym miejscem do życia.

Ponadto, ustalenia planu określając zasady obsługi w zakresie infrastruktury (zaopatrzenie w wodę, odprowadzanie ścieków, ogrzewanie, gospodarkę odpadami) stwarzają warunki do zapewnienia mieszkańcom właściwych warunków higienicznych i zdrowotnych.

12.5 Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Obszar opracowania położony jest 18,5 km od granicy Rzeczypospolitej z Republiką Czeską i 73,7 km (w linii prostej) od granicy z Niemcami.

Realizacja ustaleń planu – jak to wynika z ustaleń przedstawionych wcześniej w prognozie, nie spowoduje emisji materii (zanieczyszczeń do wody, gleby czy powietrza) ani energii (zanieczyszczenia wibroakustyczne, emisja pól elektromagnetycznych), których skutki będą zauważalne poza granicami Polski. Mając na uwadze odległości obszaru opracowania od granic państwowych, należy więc stwierdzić, że ustalenia przedmiotowego dokumentu nie spowodują powstania oddziaływań transgranicznych.

13. Tendencje zmian środowiska przy braku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu

W niniejszym punkcie opracowania określono kierunki możliwej intensywności niepożądanych przekształceń i degradacji środowiska, które może spowodować dotychczasowe użytkowanie i zagospodarowanie. Jest to tzw. prognoza (wariant) „zero”, która ma odpowiedzieć na pytanie: jakie będą najbardziej prawdopodobne skutki środowiskowe wywołane działalnością człowieka lub zaniechaniem takiej działalności przy założeniu, że przedmiotowy projekt planu miejscowego nie zostanie wdrożony do realizacji.

Analizując potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu wzięto pod uwagę istniejące zagospodarowanie terenu oraz możliwe zmiany tego zagospodarowania w przyszłości. Rozważany jest tu wariant zerowy zwany również wariantem zaniechania realizacji ustaleń przedmiotowego dokumentu.

O przyszłości terenów objętych ustaleniami przedmiotowego dokumentu przesądza obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uchwalony w 1996 roku. Zgodnie z tym planem w poszczególnych kwartałach znajdują się różne, kolidujące ze sobą rodzaje zabudowy – budynki mieszkalne jedno- i wielorodzinne, pozostałości zabudowy zagrodowej i produkcji rolnej, obiekty usługowe. Zarówno główna, jak i boczne ulice mają niewielką szerokość, czego konsekwencją jest skomplikowane poruszanie się po omawianym obszarze. Brak nowelizacji tego planu sprawia, że prawidłowe gospodarowanie przestrzenią jest znacznie utrudnione.

Ponadto, tereny położone w południowej części wsi nie są objęte żadnym planem miejscowym. Brak aktualnego planu miejscowego stwarza sytuację, gdy zmiana zagospodarowania terenu wymaga uzyskania decyzji o warunkach zabudowy, zgodnie z ustawą

„O planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym”. Postępowanie w sprawie decyzji o warunkach zabudowy obejmuje wprawdzie analizę warunków zagospodarowania terenu wynikających ze SUIKZP oraz zasad jego zabudowy wynikających z obowiązującego prawa, lecz w wielu przypadkach realizacja takiego modelu rozwoju może prowadzić do żywiołowej i nieuporządkowanej zabudowy, zwłaszcza że nie można odmówić wydania decyzji, jeśli nie ma ku temu istotnych przeszkód prawnych.

W przypadku obowiązywania planu miejscowego, wszelkie inwestycje są lokalizowane bezpośrednio na podstawie ustaleń tego planu. Oznacza to, że realizowana jest pewna uzgodniona w procesie planowania otwartego, a więc poddana społecznej ocenie wizja zagospodarowania terenu.

Podsumowując, konsekwencją nie przyjęcia przedmiotowego projektu planu może być:

- ✓ uniemożliwienie prowadzenia polityki przestrzennej przez władze gminy,
- ✓ dopuszczenie zabudowy na większej powierzchni, w tym na siedliskach podlegających ochronie prawnej,
- ✓ chaotyczny rozwój zabudowy mieszkaniowej w oparciu o wydawanie decyzji o warunkach zabudowy,
- ✓ brak rozwoju infrastruktury technicznej, szczególnie w zakresie kanalizacji wodnościekowej,
- ✓ zagrożenie dla obszarów objętych ochroną prawną (plan jest dokumentem określającym zasady gospodarowania na tego typu obszarach),

14. Propozycje rozwiązań alternatywnych oraz mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Przedmiotem analizy wariantowej jest rozważenie różnych możliwości osiągnięcia celów, dla których dokument jest sporządzony. W tym rozumieniu, nie może nim być zaniechanie działań, (tzw. „wariant zerowy”), ponieważ uniemożliwia to osiągnięcia celów tego dokumentu.

Jak podano w uzasadnieniu do uchwały o przystąpieniu do sporządzenia przedmiotowego planu, celem tej inicjatywy jest uporządkowanie zasad zagospodarowania i zabudowy terenów, w tym rozgraniczeniu poszczególnych funkcji, a także uporządkowaniu obsługi komunikacyjnej.

Stwierdzono, że wybór przyjętego w planie rozwiązania wynikał z:

1. oceny zgodności przewidywanych rozwiązań z zapisami SUIKZP gminy,
2. uwzględnienia wniosków złożonych do planu,
3. uwzględnienia rozstrzygnięć zawartych w decyzjach o warunkach zabudowy (także decyzji ustalających lokalizację inwestycji celu publicznego).

Na etapie sporządzania projektu planu miejscowego, w związku z dostrzeżeniem czynników, które mogłyby skutkować negatywnym oddziaływaniem na środowisko, w zespole projektowym prowadzone były rozmowy i uzgodnienia dotyczące oddziaływania na środowisko poszczególnych elementów koncepcji planu. Już na etapie procedowania zmiany SUIKZP z 2015 roku zrezygnowano z zabudowy dużej części terenów wskazanych pod zabudowę na chronionych siedliskach przyrodniczych uwzględniając warunki uzgodnienia projektu zmiany Studium

określone przez RDOŚ we Wrocławiu pismem WPN.610.120.2014.BJ z dnia 16 października 2014 r. W efekcie, wybrano wariant najbardziej korzystny pod względem środowiskowym i uwzględniający założenia zrównoważonego rozwoju, dla którego też sporządzono niniejszą prognozę.

Urbaniści realizujący przedmiotowy dokument uwzględnili między innymi następujące propozycje autorów prognozy:

1. wskazanie na rysunku projektu planu stanowisk chronionych gatunków roślin i zwierząt z odpowiednim zapisem w tekście planu o prawnych wymogach ich ochrony;
2. korekty linii zabudowy na wydzieleniu 14U tak, aby nowa zabudowa nie wkraczała na tereny podmokłe wzdłuż Hutniczego Potoku.

Proponuje się ponadto, aby do tekstu projektu planu wprowadzić następujący zapis: *W budynkach mieszkalnych należy stosować rozwiązania techniczne eliminujące ryzyko gromadzenia się radonu w ilościach przekraczających ponadnormatywne stężenie tego gazu.*

Jednak, nie wszystkie z przedstawionych propozycji zostały uwzględnione w projekcie przedmiotowego dokumentu ponieważ ich rozstrzygnięcie nie leży w gestii zespołu urbanistycznego, realizującego zamówienie na przygotowanie przedmiotowego projektu planu, ale może je rozstrzygnąć Rada Gminy. Mając to na uwadze przedstawia się do rozważenia przez te organy następującą propozycję:

odstąpienie od przeznaczenia pod zabudowę podmokłości w obrębie wydzielen: 13US oraz 3MN pozostawiając te tereny jako tereny zieleni „Z”. Zabudowa lub osuszenie podmokłości na terenie 3MN wiąże się ze zniszczeniem liczącej około 1000 sztuk populacji częściowo chronionej śnieżycy wiosennej, która występuje tutaj wraz z przebiśnięciem oraz storczyków: kukułki plamistej i kukułki szerokolistnej. W przypadku terenu 13US przerwany może zostać korytarz ekologiczny Hutniczego Potoku, gdyż zabudowa lub przystosowanie tego terenu pod funkcje rekreacyjno- sportowe będzie wymagała osuszenia i deniwelacji terenu. Notowano tutaj dwa spore wysięki, które mogą być poważnym problemem technicznym, gdyż tylko ich zasypanie nie będzie skutecznym rozwiązaniem zapobiegającym zniszczeniu lub uszkodzeniu posadowionych tutaj obiektów.

Projekt planu określa rozwiązania w zakresie infrastruktury technicznej (zaopatrzenia w wodę, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, ogrzewania obiektów) oraz zasady kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, w sposób zgodny z przepisami ochrony środowiska i nie powodujący istotnych oddziaływań na środowisko. Projekt planu nie determinuje natomiast sposobu realizacji nowego zainwestowania w zakresie dotyczącym technologii zastosowanych przy realizacji budynków (materiału, instalacji itp.), ponieważ nie leży to w kompetencji tego dokumentu. Wariantowanie w tym zakresie możliwe jest dopiero na etapie realizacji inwestycji, kiedy znane są już jej założenia projektowe. Z uwagi na powyższe, w prognozie nie zaproponowano rozwiązań alternatywnych w zakresie ustaleń technicznych zapisanych w projekcie planu.

Nie odniesiono się tu do kwestii rozwiązań alternatywnych w zakresie ram czasowych realizacji dokumentu, ponieważ MPZP nie reguluje czasu realizacji jego ustaleń.

Znaczące szkody przyrodnicze mogą powstać w przypadku zabudowania lub choćby osuszenia w wyniku działań melioracyjnych podmokłości w obrębie wydzielienia 3MN. Szkody te nie mogą zostać zrekompensowane, ponieważ w obrębie Mniszkowa nie ma podobnego siedliska, na które można by przesadzić tak liczną populację chronionych gatunków roślin.

Na innych terenach, z uwagi na nieznaczące szkody przyrodnicze, które mogą być spowodowane realizacją ustaleń przedmiotowego dokumentu, nie proponuje się działań kompensacyjnych.

15. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji ustaleń projektu planu

Kontrola zgodności realizacji inwestycji z zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rozpoczyna się już na etapie wydania przez starostwo powiatowe pozwolenia na budowę. Decyzja ta, wydana na podstawie art. 28 ustawy „Prawo budowlane” w oparciu o projekt budowlany, projekt zagospodarowania terenu działki, uzgodnienia dotyczące warunków technicznych dostawy mediów (energii elektrycznej, gazu, wody, odbiór ścieków) oraz inne opinie i uzgodnienia, a w niektórych sytuacjach także o badania (takie, jak np. geotechniczne badania podłoża) musi z mocy prawa być zgodna z ustaleniami MPZP.

Nadzór nad zgodnością realizacji budowy z projektem oraz wymaganiami pozwolenia na budowę prowadzi projektant oraz właściwy organ (*powiatowy lub wojewódzki inspektor nadzoru budowlanego*).

Przed wydaniem pozwolenia na użytkowanie obiektu właściwy organ nadzoru budowlanego ma obowiązek przeprowadzić kontrolę budowy w celu stwierdzenia prowadzenia jej zgodnie z ustaleniami i warunkami określonymi w pozwoleniu na budowę. Kontrola ta obejmuje między innymi sprawdzenie:

- × zgodności obiektu budowlanego z projektem zagospodarowania działki lub terenu;
- × zgodności obiektu budowlanego z projektem architektoniczno-budowlanym;
- × zasadniczych elementów wyposażenia budowlano-instalacyjnego, zapewniających użytkowanie obiektu zgodnie z przeznaczeniem.

W sytuacjach określonych przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. „O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko” pozwolenie na budowę może być wydane dopiero po przeprowadzeniu procedury oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko albo oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar Natura 2000.

W zakresie realizacji przestrzegania ustaleń MPZP będą także prowadzone działania wymagane artykułem 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku „O planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym”. Przepis ten wymaga przeprowadzenia co najmniej raz na 4 lata analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, w celu oceny aktualności Studium i planów miejscowych. Analiza taka winna uwzględniać także zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.

W trakcie przeprowadzania kontroli realizacji postanowień projektowanego planu miejscowego należy zwrócić szczególną uwagę na sposób rozwiązywania problematyki ochrony

środowiska glebowo- wodnego ze szczególnym zwróceniem uwagi na podmokłości w obrębie wydzielenia 3MN. Nie mogą być one osuszone, gdyż konsekwencją tego będzie zniszczenie licznej populacji śnieżycy wiosennej i innych gatunków roślin podlegających częściowej ochronie prawnej.

Na pozostałych terenach należy monitorować sposób zastosowania rozwiązań w zakresie oczyszczania ścieków pod kątem zabezpieczenia środowiska glebowego przed zanieczyszczeniem ściekami bytowymi.

W przypadku stwierdzenia konfliktów lub odnotowania na dowolnym etapie realizacji ustaleń planu, skarg mieszkańców na uciążliwości działalności prowadzonej w oparciu o uchwalony plan, należy podjąć odpowiednie działania, zmierzające do wyegzekwowania od zarządzających uciążliwymi obiektami zachowania norm środowiskowych.

Plan lub projekt przedsięwzięcia (nie wykluczając budowy domu jednorodzinnego) o potencjalnym bezpośrednim lub pośrednim wpływie na stan obszaru „Natura 2000” podlega procedurze Ocen Oddziaływania na Środowisko, dokonywanej na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. „O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko”, pod kątem ewentualnych skutków planu lub przedsięwzięcia w odniesieniu do siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar „Natura 2000”.

Zgodnie z art. 10 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 roku w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko „Państwa Członkowskie monitorują znaczący wpływ na środowisko, wynikający z realizacji planów i programów, aby, między innymi określić na wczesnym etapie nieprzewidziany niepożądany wpływ oraz aby mieć możliwość podjęcia odpowiedniego działania naprawczego”. Z tego też względu, niniejsza prognoza, zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1c przywołanej wyżej ustawy, zawiera propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania, które mogą zostać uwzględnione w decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych.

Zgodnie z art. 10 przywołanej wyżej Dyrektywy, w celu analizy skutków planu można wykorzystywać, stosownie do potrzeb, istniejące systemy monitoringu w celu uniknięcia powielania monitoringu. Monitoring skutków planu prowadzony przez Wójta może więc opierać się o informacje gromadzone w ramach państwowego monitoringu środowiska (PMŚ), prowadzonego na podstawie ustawy „Prawo ochrony środowiska” lub o wyniki monitoringu z kolejnych etapów procesu inwestycyjnego (np. oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, prowadzonej w trakcie postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach).

16. Informacje o dokumentach uwzględnionych przy sporządzaniu prognozy

Opracowanie ekofizjograficzne oraz Prognozę oddziaływania na środowisko dotyczącą przedmiotowego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla Mniszkowa sporządzono w oparciu o dokumentacje i opracowania, które wymieniono poniżej w porządku alfabetycznym:

-
- Blachowski J., Markowicz- Judycka E. Zięba D. – redakcja. Opracowanie ekofizjograficzne dla województwa dolnośląskiego. Zarząd Województwa Dolnośląskiego, Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne we Wrocławiu. <http://eko.wbu.wroc.pl> Wrocław 2005 r.
- Bogdanowski J. Kompozycja i planowanie w architekturze krajobrazu. PWN Wrocław 1976 r.
- Chruścielewski W. Olszewski J. Kamiński Z. Badania zagrożenia radiacyjnego środowiska naturalnego w rejonie byłych kopalń rud uranu. Projekt badawczy Instytutu Medycyny Pracy. Łódź 1996 r.
- Cwojdzński S., Kozdrój W., Objasnienia do SMGP. Arkusz Wojcieszów (796). Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2011
- Geobaza Haldy – to zbiór informacji opracowany przez specjalistów Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego (PIG-PIB). Dane zgromadzone w bazie można przeglądać pod adresem <https://cbdportal.pgi.gov.pl/haldy>Czerwieniec M. et al. Wytyczne Instytutu Rozwoju Miast wykonane na zlecenie Ministra Środowiska. Podstawy metodyczne sporządzania strategicznych ocen oddziaływania na środowisko dla potrzeb planowania przestrzennego. Kraków 2002 r.
- Hartsch J. Waage S. Grabas K. Koszela J. Zwalczanie negatywnych następstw przedsięwzięć górniczych – postępowanie z kontaminantami radioaktywnymi w regionie Jeleniej Góry w Polsce południowo- zachodniej. Raport końcowy. G.E.O.S. Freiberg. Halsbrucke. 2007 r.
- Isajenko K. Piotrowska B. Fajak M. Kardaś M. Atlas radiologiczny Polski 2011. CeLOR. Biblioteka Monitoringu Środowiska, Warszawa 2012 r.
- Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R.W., et al. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce, Zakład Badania Ssaków PAN Białowieża 2005 r.
- Kistowski M., Pchałek M. Natura 2000 w planowaniu przestrzennym – rola korytarzy ekologicznych. Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2009 r.
- Kondracki J. Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa 2002 r.
- Kozłowska Szczęśna T., Błażejczyk K., Krawczyk B. Bioklimatologia człowieka. Metody i ich zastosowanie w badaniach bioklimatu Polski. PAN, Warszawa 1997 r.
- Mróz W (red). Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część III. GIOŚ, Warszawa 2012 r.
- O'Brian M. Ocena planów i przedsięwzięć znacząco oddziałujących na obszary Natura 2000. Wytyczne metodyczne dotyczące przepisów art. 6(3) i (4) Dyrektywy Siedliskowej 92/43/EWG. Komisja Europejska DG Środowisko. 2001 r. Polski przekład: WWF Polska 2005 r.
- Richling A. (red.). Geograficzne badania środowiska przyrodniczego. PWN Warszawa 2007 r.
-

Schmuck A. Rejonizacja pluwiotermiczna Dolnego Śląska. Zesz. Nauk. Wyższej Szkoły Rolniczej we Wrocławiu, Melioracja V, Nr 27, Wrocław 1960 r.

Siuda R., Borzęcki R. & Gołebiowska B.,: Hałdy dawnego górnictwa w rejonie Miedzianki-Ciechanowic jako stanowiska dokumentacyjne unikatowej mineralizacji hipergenicznej. [w:] Zagożdżon P.P. & Madziarz M. (red.), Dzieje górnictwa – element europejskiego dziedzictwa kultury, t. 3, Wrocław 2010.

Sztuk H, Adamski W. Gawor F. Inwentaryzacja uszkodzeń środowiska na skutek prowadzenia poszukiwań i eksploatacji złóż uranowych. Instytut Górnictwa Politechniki Wrocławskiej, Wrocław 1994 r.

Warchiń I. Wac Z. Plan urządzeniowo-rolny gminy Janowice Wielkie. DBGiTR Wrocław 2010 r.

Wróblewski J. Kamiński J. Sprawozdanie z wykonanych w 2011 roku dozymetrycznych pomiarów środowiskowych i radiacyjnego monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych z rejonów zdegradowanych w wyniku działalności wydobywczej i przeróbczej rud uranu na terenie byłego województwa jeleniogórskiego. PAA. BORbP ZPR-1 w Jeleniej Górze, 2012 r.

Wyrostek P. Narkiewicz Cz. Róg J. Projekt zmiany Studium Uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Janowice wielkie. Prognoza oddziaływania na środowisko. Jelenia Góra 2014 r.

Odnośniki literaturowe zawarte w tekście prognozy podano w nawiasach kwadratowych, np. [Kondracki 2002]. Odwołania do źródeł internetowych podano w przypisie dolnym.

Materiały te, uzupełnione badaniami terenowymi przeprowadzonymi przez autorów prognozy dostarczają informacji o środowisku w sposób wystarczający dla potrzeb niniejszego opracowania.

Zestawienie przywołanych przepisów prawa powszechnego

Przyjęto ujednolicony zapis podawania przepisów prawnych w następujący sposób: (Dz.U. ROK.NR.POZ, t.j. ze zm.).

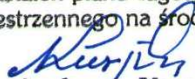
<i>Nazwa dokumentu</i>	<i>Miejsce publikacji</i>
<i>Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku, Prawo ochrony środowiska</i>	Dz.U. 2018.779 t.j.
Rozporządzenie Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.	Dz.U. 2014.112 t.j.
Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów	Dz.U. 2003.192.1883
Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza	Dz.U. 2012.914
Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko	Dz.U. 2016.71 t.j.
Rozporządzeniu Ministra Środowiska z 16 czerwca 2011 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów w środowisku substancji lub energii przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem, portem	Dz.U. 2011.140.824 z późn. zm.

<i>Nazwa dokumentu</i>	<i>Miejsce publikacji</i>
Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 roku w sprawie opracowań ekofizjograficznych	Dz.U. 2002.155.1298
Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko	Dz.U. 2017.1405 t.j.
Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody	Dz.U. 2018.142 t.j.
Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin	Dz.U. 2014.1409
Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt	Dz.U. 2016.2183
Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną	Dz.U. 2014.1408
Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000	Dz.U. 2014.1713 tj.
Ustawa z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo wodne	Dz.U. 2017.1566
Ustawa z 7 czerwca 2001 roku O zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków	Dz.U. 2016.2183
Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 listopada 2002 roku w sprawie określenia przeciętnych norm zużycia wody	Dz.U. 2002.8.70
Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych	Dz.U. 2016.85
Rozporządzenie MŚ z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych	Dz.U. 2011.258.1549
Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 18 października 2016 roku w sprawie planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry	Dz.U. 2016.1967
Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach	Dz.U. 2015.2100 t.j.
Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie	Dz.U. 2014.1789 ze zm.
Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. „Prawo geologiczne i górnicze”	Dz.U. 2016.1131 tj.
Ustawa z dnia 27 marca 2003 roku „O planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym”	Dz.U. 2016.778 ze zm.
Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	Dz.U. 2015.199 t.j.
Ustawa z dnia 23 lipca 2003 roku „O ochronie zabytków i opiece nad zabytkami”	Dz.U. 2014.1446 tj. ze zm.
Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – „Prawo Budowlane”	Dz.U. 2013.1409 tj. ze zm.
Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie	Dz.U. 2015.1422 tj.
Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. „O ochronie gruntów rolnych i leśnych”	Dz.U. 2015.909 ze zm.
Ustawa z dnia 29 listopada 2000 r. „Prawo atomowe”	Dz.U. 2014.1512, ze zm.
Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. „O odpadach”	Dz.U. 2018.992 t.j.

Załącznik nr 1.

Oświadczenie kierującego zespołem autorów prognozy P-09.2/2018

Oświadczam, że spełniam wymagania o których mowa w art. 74a ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (*Dz.U. 2017.1405 t.j.*). Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

B I E G Ł Y
Ministra Ochrony Środowiska
Zasobów Naturalnych i Leśnictwa
w zakresie sporządzania prognoz skutków
wpływu ustaleń planu zagospodarowania
przestrzennego na środowisko

mgr Andrzej Kurpiewski
świadectwo nr 0643